

Leto XXXIV
Št. 35

Murska Sobota
9. septembra
1982

CENA 10 DIN

VESTNIK

Po žetvi spet setev

Povečanje proizvodnje hrane je eden od osnovnih ciljev, ki smo si jih zastavili v Dogovoru o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985. Prvi uspehi, ki smo jih na tem področju že dosegli, so spodbudni in kažejo, da je doseganje 85-odstotne samooskrbe s hrano do leta 1985 v naši republiki sicer zahtevna vendar pa ne neuresničljiva naloga. potrebna je le ustrezna družbena akcija, v prvi vrsti pa predvsem vzpostavitev takšnih cenovnih odnosov v kmetijstvu, ki bodo spodbujali proizvajalce k še večji proizvodnji.

Rezultati, ki smo jih zabeležili ob odkupu letošnjega pridelka krušnih žit, so najboljši dokaz za to, da je bila akcija ob lanskim jesenskim setvi v celoti dobro zastavljena, dosežen odkup po organizacijah združenega dela pa kaže, kako so se akcije lotili v posameznih sredinah. Za Pomurje lahko ugotovimo, da smo svoje obveze v celoti realizirali, s čimer pa še ni rečeno, da smo izkoristili vse možnosti.

V Sloveniji smo v letu 1981 zasejali s pšenico nekaj čez 50 tisoč hektarjev njivskih površin in pridelali po ocenah okrog 166 tisoč ton zrnja. To kaže na resen pristop k izpolnjevanju samoupravno dogovorjenih obveznosti v proizvodnji in odkupu pšenice tako v družbenem kot v zasebnem sektorju. Ob predvidenem planu odkupa v višini 46.541 ton so žitnopredelovalne organizacije v Sloveniji odkupile do konca avgusta 45 tisoč ton, napovedujejo pa, da bodo odkupile letos skupaj od 46 do 47 tisoč ton pšenice. Medtem ko je družbeni sektor planske cilje preseegel za 10 odstotkov, je zasebni sektor še nekoliko pod predvidevanji, se pa družbeno organizirana kooperacijska proizvodnja po proizvodnih dosežkih približuje družbenemu sektorju. To kaže na to, da je strokovna služba kmetijskih zavodov in pospeševalna služba v združenih organizacijah zadovoljivo opravila svoj del naloge. Rezultati odkupa v zasebnem sektorju pa kažejo, da

aktualno

je bila tržna proizvodnja dosežena v glavnem le pri tistih kmetih, s katerimi so se organizatorji proizvodnje dogovorili že ob setvi in sklenili tudi ustrezne pogodbe. Tam, kjer so računali na nepogodbene prosti odkup, sprejetih planskih obveznosti niso izpolnili in z rezultati ne morejo biti zadovoljni. To pa hkrati tudi pomeni, da je treba s kmeti temeljito delati in sodelovati, kar zahteva ustrezno kadrovske zasedbo pospeševalne službe v posameznih združenih organizacijah.

Če se na kratko sprehodimo še po realizaciji odkupa pšenice v Pomurju, vidimo, da je oddal družbeni sektor 10.864 ton pridelka in tako preseegel planska predvidevanja za okrog 44 odstotkov, zasebni sektor pa je z 10.500 tonami plan odkupa dosegel z 82 odstotki. Skupaj smo tako v Pomurju oddali 20.364 ton pšenice, kar je za 6 odstotkov nad planiranimi količinami in predstavlja 45 odstotkov vse odkupljene pšenice v Sloveniji. Na tako velik odkup je poleg drugih ekonomskih ukrepov vplivala tudi ugodna zamenjava pšenice za koruzo. Ob oddanih količinah nekaj čez 24 tisoč ton pšenice, so kmetje v tem času dvignili 15 tisoč ton koruze, zato kaže s tako prakso nadaljevati tudi v prihodnje.

In kakšni so setveni plani 1982/83? Ob doseženih rezultatih letošnjega odkupa so načrtovanja še ambicioznejša in plan setve 1982 v primerjavi z letom 1981 predvideva povečanje za 1.965 hektarjev. To povečanje gre predvsem na račun površin v družbenem sektorju, medtem ko se v zasebnem sektorju površine pod pšenico ne bodo bistveno povečevale. Povečuje pa se obseg pogodbenih površin pri kmetih, saj bodo pogodbeno tržno proizvodnjo pšenice tokrat organizirali na 20 tisoč hektarjih. Ob planiranih pridelkih 55 stotov po hektarju v družbenem sektorju in 45 stotov v organiziranem zasebnem sektorju bi tako prihodnje leto lahko v Sloveniji odkupili 64 tisoč ton tržnih viškov pšenice.

Po predlogu plana, ki ga je izdelal republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, naj bi letos zasejali v Pomurju na površinah družbenega sektorja 2.460 hektarjev pšenice, v organizirani kooperacijski proizvodnji pa 7.250 hektarjev.

Ob vsem tem velja še zapisati, da so priprave na setev tokrat stekle pravočasno, saj so se prve priprave začele že sredi junija. Takrat je bil izdelan strokovni predlog setvenega programa, ki zajema vse najpomembnejše kulture, ta predlog pa je bil usklajen na republiškem komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Splošnem združenju kmetijstva in živilstva ter na pristojnih poslovnih skupnostih. O teh planih so že razpravljali v organizacijah združenega dela družbenega sektorja in v združenih organizacijah, v teh dneh pa potekajo še usklajevanja. V pripravi je že tudi samoupravni sporazum o realizaciji nalog v proizvodnji pšenice in sladkorne pese, ki naj bi ga vsi odgovorni nosilci podpisali do 15. septembra letos. In če nam bo ob vsem tem naklonjeno še vreme, ni razloga, da zastavljenih planskih ciljev ne bi tudi realizirali.

Podrobneje o setvenih planih pa v prihodnji številki.
Ludvik Kovač

SPRAVILO KROMPIRJA — Kmetje z območja KZ Panonka, temeljna združna organizacija Beltinci, bodo letos v družbeno organizirani proizvodnji, zlasti na območju Lipe, pridelali in seveda oddali več kot 6 tisoč ton krompirja. Letošnji pridelek je zaradi pogostega deževja in nekaterih krompirjevih škodljivcev, ki jih je bilo težko zatreti, nekoliko slabši od lanskim, vendar je pridelovanje krompirja še vedno zelo donosna dejavnost.

Letošnje cene so namreč še kar ugodne, saj bodo proizvajalci dobili v povprečju 7 in pol dinarja za kilogram krompirja. Kupci pomurskega krompirja so večja slovenska mesta, tovarna Kolinska v Mimi na Dolenjskem, precej krompirja pa bo kupila tudi tovarna Helios iz Domžal. S tem pa seveda ni rečeno, da bo veliko skladišč še krompirja v Lipovcih ostalo prazno. Tudi tod ga bodo shranili, saj je nekaj kupcev tudi takih, ki ne morejo prevzeti naenkrat vseh potrebnih količin krompirja. To poljščino pa moramo smeje vključevati v izvoz.

Seveda bo treba še prej ugotoviti, zakaj s ceno krompirja na svetovnem tržišču nismo konkurenčni. Sicer pa v Sloveniji za prihodnje leto načrtujemo sajenje krompirja na 7 tisoč hektarjih, od tega samo v občini Murska Sobota na 2 tisoč hektarjih. To je obseg površin, kjer bomo krompir pridelovali za

prodajo. Površine pa bodo še obsežnejše, saj kmetovalci krompir pridelujejo tudi za potrebe gospodinjstev in ponekod tudi za pokladanje živalim, zlasti svinjam.

Ne le sajenje, ampak tudi spravilo krompirja je danes v večini primerov, vsekakor pa pri večjih proizvajalcih, mehanizirano. Naš posnetek je nastal v Lipi.

Foto: Š. Sobočan.

Kaj je
prineslo
novo
šolsko
leto?

stran 5

Manj
mladolet-
nih prestopnikov

stran 4

PREDSEDNIK ZVEZNEGA KOMITEJA ZA KMETIJSTVO V POMURJU — Ob priliki 4. kongresa vinogradnikov in vinarjev Jugoslavije, katerega pokrovitelj je bil zvezni komite za kmetijstvo — kongres je potekal sredi prejšnjega tedna v Radencih — je predsednik komiteja dr. Milorad Stanojević obiskal tudi nekatere organizacije združenega dela v Pomurju. Tako se je pogovarjal s predstavniki sozda ABC Pomurka in si ogledal prašičerejsko proizvodnjo, obiskal pa je tudi toz Mineralna voda, si ogledal proizvodnjo brezalkoholnih pijač in se pogovarjal s predstavniki tega delovnega kolektiva.

V nemirih ob drugi obletnici podpisa baltičkih sporazumov sta v Poljski umrli dve osebi, več pa jih je bilo ranjenih. Tako se na Poljskem družbeno in politično ozračje še ni umirilo. Nesoglasja v presoji minulih dogodkov poglabljajo protislovja med posameznimi družbenimi sloji. Zato so poljske oblasti začele še odločnejšo ofenzivo proti političnim nasprotnikom in organiziranemu pozemlju.

Schmidtu se maje pod nogami?

V Zvezni republiki Nemčiji vse pogostejše razpravljajo o krizi sedanje koalicijske vlade kanclerja Helmuta Schmidta. Vladajoča garnitura doživlja grenke trenutke, ki jih močno izkoriščajo desničarski krogi. Razprtij je vse več. Prava psihološka vojna se je začela tudi o proračunskem programu, ko je bilo slišati več opozoril, da sedanje težave ne škodujejo samo vladi, temveč tudi ugledu ZRN.

Ker se bližajo pokrajinske volitve v Hessnu — bile bi naj najkasneje 26. septembra letos — je opozicija izkoristila priložnost za nove napade na koalicijsko, ker upravičeno upa, da bo s tem pridobila zase omahljive volilce, od katere utegne biti odvisna sestava deželne vlade v Hessnu. Zahodnonemška liberalna stranka je že napovedala, da na pokrajinskih volitvah ne bo podprla socialdemokratske stranke, ampak opozicijsko krščansko-demokratsko unijo. Oboji pa že sedaj ostro napadajo vladni proračunski

program za prihodnje leto. V njem se vlada zavzema za socialno varstvo nižjih kategorij prebivalstva, kar je opozicija napadla in zahtevala zmanjšanje proračunskih izdatkov, ravno na področju delovnih odnosov in subvencij.

Desnica je določeno kolebanje med liberalci takoj izkoristila in objavila geslo, da se FDP, to je liberalna stranka, že približuje opozicijski CDU. Kancler Schmidt je znova dokazal, da se ne trinja s tistimi, ki zagovarjajo prekinitev koalicije, kajti takšni ljudje se najdejo celo znotraj njegove stranke. Poudaril je, da je z nekaj dobre volje možno rešiti vladno koalicijo, glede proračunskega programa pa je pojasnil, da so ga narekovale objektivne težave, ki izhajajo iz svetovne gospodarske krize.

Vodstvo socialnodemokratske stranke obenem tudi svari špekulante, ki si toliko obetajo od volitev v Hessnu, ter da gre v bistvu za pritisk z

one strani Atlantika. Trdijo, da Reaganova vlada ni zadovoljna s Schmidtovo vlado, predvsem pa ne z elastičnostjo kanclerja do odnosov med vzhodom in zahodom, kakor tudi zaradi sibirskega plinovoda, kjer je veliko sporov. Ker kancler ne odstopa od svoje politike, obstaja bojazn, da bodo socialni demokrati izgubili v Hessnu, liberalci pa zaradi tega izstopili iz koalicije, s čimer bo vlada prisiljena razpisati volitve. To pa bi lahko pomenilo odhod socialnodemokratske stranke in s tem kanclerja Schmidta z oblasti!

Tudi v SZ skrb za varčevanje

Ministrski svet Sovjetske zveze je sprejel prve projekte državnega načrta gospodarskega in družbenega razvoja ter proračuna za prihodnje leto. Ti projekti predvidevajo, da bodo v sovjetskem gospodarstvu nadaljevali s sistemom

varčevanja, manjšo porabo materiala, goriva, delovne sile in z zmanjšanjem vseh stroškov.

Prihodnje leto bodo ta sistem razširili na nova podjetja in na celotno gospodarske panoge. Po ukazu CK KP

SZ napovedujejo tudi uvajanje t. im. brigadnega sistema zlasti v naftni industriji, kar naj bi omogočilo, da bodo podjetja poslovala brez izgub, da bo proizvodnja kvalitetnejša in da ne bodo povečevali števila zaposlenih.

12 kongres KP Kitajske za novi čas

Na Kitajskem poteka 12. kongres Komunistične partije, ki se ga v dvorani kitajske skupščine v Pekingu udeležuje blizu 1600 delegatov. »Zgodovinske spremembe, zgodovinski kongres« — tako kongres označuje vodilni kitajski partijski časnik »Zen Min Ži Bao«. Kongresu skušajo dati čim bolj delovni, kot pa slovesni značaj. Referat o delu CK KP Kitajske v razdobju med kongresoma je prebral predsednik partije Hu Yaobang; v njem pa je označena pot na vseh področjih socialistične posodobitve Kitajske.

V prvem poglavju je govor o zgodovinskih spremembah in novih velikih nalogah, ki stojijo pred Kitajsko, v drugem je pozornost namenjena gospodarstvu, zatem pa so še poglavja o socialistični duhovni civilizaciji, socialistični demokraciji, neodvisni zunanji politiki in izgradnji partije v čvrsto vodilno silo.

Novi statut partije postavlja pred njene člane ostreje zahteve, kakor tudi pred vsako partijsko organizacijo na Kitajskem.

IZRAEL ZAVRAČA REAGANOV NAČRT

Negativni odgovor Izraela na načrt ameriškega predsednika Reagana za odpravo Bližnjevzhodne krize je imel velik odmev v ZDA. Oglasil pa se je tudi izraelski lobby v ZDA, ki je ostro napadel Reaganov predlog in ga ocenil kot nož v hrbet zavezništvu Izraelu. V izraelskih vladnih krogih trdijo, da Camp Davidski sporazumi za vedno izključujejo možnost ustanovitve palestinske države in dajejo Izraelu neodtujljivo pravico, da še naprej zaseda zahodni breg Jordana in območje Gaze.

Izraelci trdijo, da je Reaganov načrt v popolnem nasprotju s sporazumi iz Camp Davida in da je kot takšen za Izrael nesprejemljiv. V Beli hiši so ob tem sporočili, da je takšno negativno stališče Izraela ni ne presenetljivo ne razočaralo. Državni sekretar Schultz je celo izrekel dvom v popolno izraelsko zavrnitev Reaganovega načrta, ker pričakujejo, da bo ameriški predlog za odpravo krize na Bližnjem vzhodu spodbudil globljo obravnavo tega problema ter končno pogajanja med vsemi zainteresiranimi stranmi; v prvi vrsti med Izraelom in Jordanijo.

globus

NIKOZIJA — Ciprski predsednik Kiprianu je izjavil, da bo Ciper tudi v prihodnje dosledno spoštoval svojo neuvrščeno politiko in bo prizadevno sodeloval v gibanju neuvrščenih. Izjavil je, da je prav gibanje neuvrščenih podprlo Ciper v njegovih najhujših trenutkih.

LONDON — Finančni ministri držav članic Britanske skupnosti narodov niso dosegli dogovora o načinih za odpravo sedanje krize svetovnega denarnega sistema, kakor tudi glede pomoči državam v razvoju, ki so na robu gospodarskega zloma.

VARŠAVA — V 78. letu je umrl Wladyslaw Gomułka; od 1943. do 1948. leta je bil generalni sekretar CK poljske delavske partije, od 1956 do 1970 pa prvi sekretar CK PZDP. Desetletja je imel izredno pomembno vlogo v poljskem delavskem gibanju.

CIUDAD MEXICO — Predsednik Portillo je sporočil mehiškemu ljudstvu, da je vlada nacionalizirala vse zasebne banke, v katerih je 70 odstotkov meniških finančnih sredstev. S tem je uvedel oster nadzor na prodajo in odkup tujih deviz, kakor tudi odnasanje deviz v tujino.

KØBENHAVN — Danski premier Anker Jørgensen je sporočil kraljici Margareti, da je njeno vlado odstopila. Manjšinska socialnodemokratska vlada je odstopila, ker v skupščini niso sprejeli njene programa nujnih gospodarskih ukrepov.

V žarišču dogodkov

DOKAZ MOČI GIBANJA NEUVVRŠČENIH

Gibanje neuvrščenih, ki je nastalo pred 21 leti v Beogradu je še enkrat dokazalo svojo moč in sposobnost, da se uspešno sooči z vsemi težavami in pretnjami. Doseženo je namreč soglasje o tem, da bo sedma konferenca neuvrščenih držav sveta namesto v glavnem mestu Iraka Bagdadu v indijski prestolnici, New Delhiju. Kot kaže, bo sedmo vrhunsko srečanje neuvrščenih v Indiji po vsej verjetnosti konec februarja ali pa v začetku marca prihodnjega leta, medtem ko bi naj vlogo gostitelja bližnjega sestanka predstavnikov neuvrščenih držav prepustili Iraku.

Kot smatrajo politični opazovalci, je gibanje neuvrščenih s pomočjo dialoga, enakopravnih diplomatskih posvetovanj na najvišjem nivoju uspelo premagati vse zapletene in nič kaj lahke ovire, ki so stale pred dokončnim soglasjem o sklicu sedme konference neuvrščenih. V zaostrenih mednarodnih razmerah, ko se odpirajo nova žarišča kriz v svetu in ko je občutiti določeno nemoč posameznih mednarodnih organizacij in sistemov, je ta uspeh gibanja neuvrščenih toliko večji in pomembnejši, ker se ravno od njega pričakuje važen prispevek v smeri ohranitve miru in varnosti v svetu.

Negotovitost glede kraja sedmega sestanka je nastala

v trenutku, ko se je pokazalo, da se niso izpolnila pričakovanja v skorajšnji konec tragičnega spopada med Iranom in Irakom, dveh sosednjih in neuvrščenih držav. Že ob začetku tega vodnega spopada, ki na žalost prav te dni beleži že svojo drugo obletnico, izpolnjeno z novimi človeškimi in materialnimi izgubami, je gibanje neuvrščenih skušalo prispevati k miroljubni rešitvi spopada, vendar za zdaj brez uspeha.

Ob tem je treba povedati, da je po srečanju skupine ministrov zunanjih zadev pred skoraj dvema letoma v Beogradu prišlo do ministrske konference neuvrščenih v februarju lanskega leta v New Delhiju. Tam so tudi

ustanovili štiričlanski komite z Indijo, Kubo, Zambijo in PLO, čigar naloga je bila posredniška vloga za neodložljivi konec iransko-irakeškega spopada. Komite se je doslej sestel že večkrat, obiskal je izmenoma Iran in Irak, pri čemer je ponujal tudi svoje mirovne načrte, vendar brez večjega uspeha. Irak, kateremu je na prejšnjem sestanku v Havani leta 1979 bila zaupana vloga domačina sedmega sestanka neuvrščenih na vrhu, je pokazal pripravljenost, da pozitivno odgovori na razne mirovne načrte. Čeprav je Irak umaknil svoje vojaške enote z okupiranih iranskih območij in javno izrazil pripravljenost, da sprejme posamezne pogoje Irana, pa se nadaljuje. S tem se tudi ogroža sama varnost ne le teh dveh držav, ampak tudi bližnjega območja ter hkrati akcijska sposobnost gibanja neuvrščenih.

Ker so bila vsa prizadevanja neuspešna — Irak je opravil tudi več mirovnih potovanj — je iraški predsednik Šadam Husein odlo-

čil, da se odreče sedmega sestanka neuvrščenih držav v Bagdadu, kar je zahtevalo dokajšnjo mero samopozrtvovalnosti. Irak se je namreč odrekel tolikanj željene vloge gostitelja sedmega sestanka neuvrščenih držav, čeprav je vanj vložil ogromne človeške in materialne napore, da bi bile priprave čim uspešnejše. Stališče, da so to storili zaradi »višjih interesov ohranjanja enotnosti in prihodnosti gibanja neuvrščenih«, je bilo v svetu podprano s posebnim odobravanjem. Takšno ravnanje Iraka, ki je istočasno predlagal Indiji, da prevzame vlogo organizatorja sedmega sestanka, je naletelo na veliko razumevanje in priaznanje pri mnogih članicah gibanja.

Sicer pa je bila Indija iz več razlogov zainteresirana, da bo domačin osmega sestanka, zato je pozitivno odgovorila na iraški predlog, ki je naletel na podporo večina neuvrščenih držav, med katerimi tudi Jugoslavije, čigar diplomatska aktivnost se je pokazala za zelo uspe-

šno. Naša država je namreč v mnogočem pripomogla, da so bile premagane nekatere ovire za uspešno izvedbo bližnjega sestanka neuvrščenih.

Posebej zato, ker se je v tistem trenutku še smatralo, da je potreben sestanek pooblaščenec šefov držav ali vlad, na katerem bi se uradno razglasila sprememba kraja izvedbe sedmega sestanka neuvrščenih. Ta, na prvi pogled »proceduralna težava«, je privedla do novega problema, ker so Irak in Kuba izrazile željo, da bodo gostitelji istega sestanka pooblaščenec.

Več neuvrščenih držav je pokazalo razumevanje za iraško željo, da bo gostitelj vsaj takšnega srečanja, ker so imeli pred očmi dejstvo, da je ta država vložila velike napore za nemoten potek sedmega sestanka neuvrščenih. Toda, kaj kmalu se je pokazalo, da je treba najti spazumno rešitev med iraškimi in kubanskimi željami, kar so dosegli šele pred kratkim, po neprijetni ne-

gotovosti in dolgotrajnih sporazumihih med neuvrščenimi državami.

Tako je Irak tudi uradno sporočil, da se odreda tudi želje po tem, da bi bil gostitelj sestanka pooblaščenec šefov držav ali vlad neuvrščenih, medtem ko je istočasno izpostavil svojo kandidacijo za organiziranje osmega sestanka neuvrščenih. Ob tej priložnosti je indijski časopis »The National Herald«, ki je blizu stališčem vlade, v uvodniku zapisal, da je takšna odločitev Iraka »zaslužila vsako priznanje«, ker je Irak v bistvu še enkrat potrdil, da daje prednost interesom enotnosti gibanja neuvrščenih. O tem so na široko pisali tudi ostali indijski časopisi. Zlasti pa so izrazili zadovoljstvo o tem, da bo Indija gostitelj sedmega sestanka neuvrščenih, kakor tudi skupni zaključek, da je gibanje neuvrščenih znova potrdilo svojo moč in sposobnost, da se v zaostrenih mednarodnih razmerah uspešno loti vseh problemov in težav, s katerimi se mora spopadati iz dneva v dan sodobni svet.

aktualno doma

ogledalo tedna

Ali obilje ali vzdržnost?

Ne eno, ne drugo. »Asket-ska morala bi bila v zdajšnjem času neustrezna. Naša samouprava bi naj bila nekje med asketom in luksuzom, torej obiljem in vzdržnostjo. Prav zato se zastavlja vprašanje, v kolikšni meri smo pripravljeni, da se nečemu odpovemo. Ta čas, ko se pojavlja pomanjkanje določenih proizvodov, so stanovanja mnogih komunistov podobna skladiščem. Ljudje to vidijo, vedo. Po tem, kako se obnašajo člani partije, posebej vodilni, po tem tudi sodijo, kakšna je partija.«

Tako na 12. kongresu ZKJ, posebej pa še po njem, smo lahko poslušali ali brali veliko izjav naših vidnih politikov, ki so šle na rovaš moralno-političnih vrlin — ne zgolj komunistov, marveč vseh in vsakogar. Pa hkrati o odgovornosti, spremembah v obnašanju in ravnanjih.

»Vsi moramo spremeniti obnašanje, toda moramo se obenem pobrigati, da bo izbrana terapija znosna. Zato velja spodbuditi interese in motivacije, da bo v programu stabilizacije vsakdo videl svoj račun, interese svoje družine, svoje organizacije, skratka svojo perspektivo. Šele nato se lahko v tem imenu zahtevajo določene žrtve in spremembe.«

A besede brez dejanj so kot megla, v kateri se kopje nikoli ne zlomi. In tavanj v megli je veliko, preveč, kljub temu, da so kašipoti — razvojna strategija in taktika družbeno-ekonomskega in družbeno-političnega razvoja določene skupnosti od zveze do občine — jasno začrtani. Stega vidika pa se vprašanje morale, moralne in kajpak materialne odgovornosti, še jasneje razbira, če ne že kar izstopa.

Poglejmo samo nekaj vprašanj! Kje so bile moralno-politične vrline, ko so se sprejemale investicijske odločitve brez pravega finančnega kritja? Koliko časa bodo še tele delnice po lastni tovarnici, lastni delavnici, lastnem »plotu«, ki zapira vse poti združevanju? So sredstva za manj razvita območja v resnici smotno izkoriščena? Kako je z našo samoupravno moralo, ko se v delovnem kolektivu na toliko in toliko časa oglašijo domači ali tuji partnerji?

Ali pa: so bile presoje o potrebah v kulturi, zdravstvu, izobraževanju vedno in povsod stvarne? Mar nimamo vsaj moralnega mačka, ko nam še vedno ni uspelo zavreti divje rasti administracije in družbene režije? In za naše, pomurske razmere še nekatera. Denimo, kolikšne so razsežnosti »fušanja« (popoldanskega dela) in ali se morda ne skriva za izgubami v gospodarstvu še kaj drugega, ne zgolj cenovna nesorazmerja in druge objektivne okoliščine?

»Če ima kdo nekaj milijonov starih dinarjev, to ni nobeno bogastvo, seveda če si jih je pridobil s svojim trdom in ne na račun drugih. Treba bo predvsem ugotoviti izvor listega, kar kdo ima, pogledati, kje je dobil. Treba je uvesti zanesljivo kontrolo, da ne bo nihče špekuliral.« je često svaril tovariš Tito.

Danes so ta svarila vnovič aktualna, če ne še aktualnejša. Vse očitejša so namreč njihovanja med obiljem in vzdržnostjo, asketom in luksuzom in v tem duhu se tudi ljudje spreminjamo. In kako torej naprej? »Doselej smo govorili, da je potrebno. Zdaj pa bomo rekli: mora. Pa bomo videli. Zdaj se, potrebno, naj končno neha. Jasno je treba povedati: storili bomo to in to...« (Tito)

DESETLETNICA ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE

Priznanja tudi Pomurcem

Letos mineva 10 let, odkar so ponovno ustanovili Zadržno zvezo Slovenije. Ob tem jubileju so podelili priznanja, ki so jih dobili tudi nekateri Pomurci. Plakete s pismenim priznanjem so prejeli: Alojzija Babič, TZO Kmetovalec Ljutomer, Karel Franko, Štefan Horvat, Lojze Omar in Ludvik Šiplič, vsi TZO Murske Sobote, Martin Kuzma in Franc Lah, TZO Cankova, Pismena priznanja pa so dobili: Oton Zamuda, TOK Kapela, Alojz Grun, TOK GG Radgona, Helena Domjan, Franc Lukač in Štefan Šukar, vsi TZO Murska Sobota. S. S.

Dogovor za skupno akcijo ZK, ZS in ZSM

Ni naključje, da so se komite občinske konference zveze komunistov, občinski svet zveze sindikatov in občinska konferenca zveze socialistične mladine v Murski Soboti odločili za skupno sejo, na kateri so razpravljali o poslovnem uspehu gospodarstva v letošnjem prvem polletju. Aktualnost obravnavane problematike in racionalnost pri aktivnostih subjektivnih sil za uresničevanje nalog gospodarske stabilizacije v murskosoboški občini govori nedvomno v prid takšnega sestajanja tudi v prihodnje.

Iz razprave bi lahko izluščili misel, da je sedanja struktura gospodarstva v murskosoboški občini, ki je v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah bila manj odvisna od nihanj na trgu, razmeroma ugodno vplivala na uspešne rezultate polletnega gospodarjenja. K temu so v mnogem pripomogli poglaviti nosilci gospodarjenja, kot so Mura, nekateri tozidi Radenske in nekateri manjše organizacije združenega dela, kakor tudi spodbudne integracije na področju

kmetijstva, kar vzbuja optimizem za naprej. Tu so namreč velike možnosti in naravne danosti za hitrejši družbenoekonomski razvoj murskosoboške občine, k čemur pa morajo prispevati še boljša organizacija dela, delovna disciplina in odgovornost. Prav v tem pa je zlasti pomembna navzočnost ZK, sindikatov in mladinske organizacije, ki bi naj v sleherni delovni sredini, kot so poudarili, ustvarili ustrezno razpoloženje med delovnimi ljudmi za izvajanje konkretnih akcij.

Ne bi ponavljali že znanih dokazov ugodnih gospodarskih pokazateljev v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, ko so izpolnjena tudi resolucijska predvidevanja, ampak kritično ost o vseh tistih zaostajanjih, ki stojijo na poti hitrejšemu uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije. Omenili bi predvsem hiter porast zalog, še posebej nedokončane proizvodnje, naraščanje stroškov in probleme v zvezi z nabavo reprodukcijskega materiala, ki bodo prišli do izraza še bolj v drugem polletju letošnjega

leta. Da bi dejansko zagotovili kontinuiteto proizvodnje in izvoza, omejitev vseh oblik porabe v okviru realne delitve dohodka in podobno, je zlasti pomembna enotna in široka aktivnost v vsakem tozidu.

Povezano s poslovnim uspehom gospodarstva je potekala tudi razprava o izvajanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka in oblikovanju sredstev za osebne dohodeke v prvem polletju letos. Čeprav so na nivoju občine usklajene rasti OD, pa je več organizacij s področja gospodarstva in negospodarstva, ki niso upoštevale določil družbenega dogovora. In kot so poudarili, je nerazumljivo, da so med največjimi prekoračiteli delovne skupnosti skupnih služb. V razpravi so se zavzeli za dosledno upoštevanje dogovora, pri čemer bodo zaostri zlasti odgovornost poslovočnih delavcev v tistih OZD, kjer že dalj časa kršijo dogovor. O tem bodo morali temeljite razprave opraviti v osnovnih organizacijah ZK, sindikata in ZSM.

Milan Jerše

INOVACIJE NA SEJMU

Odkrižajmo se licenčnih partnerjev!

Kategorična zahteva, izrečena v okviru specializiranega predavanja o inovacijski dejavnosti v kmetijstvu na nedavnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, je toliko izzivalna in vznemirljiva obenem, da jo je vredno pretuhtati. Že spričo tega, ker ji je tako rekoč neizbežno sledilo spoznanje, da brez prenosa tuje tehnologije v našo, še lep čas ne bo šlo. In predvsem zato, ker je agrokompleks za Pomurje — to zelo radi naglašamo — velika »šansa«.

Pravzaprav pa bi se lahko s tistimi, kar je po inventivni — a ne množični, marveč posa-

od tega 31 nagrajenih — in dejstvo, da so se delovne organizacije tokrat enakovredno kosale z zasebnimi obrtniki. Pogrešali smo le vidnejši delež pomurskih kmetijskih organizacij, saj Agroservisov nadkladalec hlevskega gnoja, Tehnostrojeva silazna priklopa in traktorski kontejner, sorazmerno bogat program Panonije, ter betonske konstrukcije za kmetijski F-program Konstruktorjevega tozda Pomurje prav gotovo ni vse, kar zmoremo.

Živinorejsko-veterinarski zavod Murska Sobota, Kmetijski zavod Maribor, Kmetijski šolski center Rakičan, Po-

Plodovi domačega znanja na področju kmetijstva so že vidni v praksi. Naj omenimo vzgojo novih sort in žit in poljščin, uvedbo najmodernejših sadjarskih plantaž (projekt Gorikol), visoke donose v hmeljarstvu, dosežke v selekcioniranju domačih vrst goved, konkurenčnost z vrhunskimi proizvajalci hrane in nenazadnje solidno tehnično in tehnološko opremljenost kmetijske proizvodnje. Glede slednjega dodajmo, da so na sejmu med drugim nagradili (podelili medalje in priznanja): sistem za avtomatsko krmljenje in doziranje živilske krme, pobiralno priklopo, dvoredni obiralnik koruze, rovalnik koruze, zapiralne filter šobe za škropljenje s herbicidi, prevozno molzišče, mešalnik močnih krmil, vedno polni sod in druge.

mični — plati dal sejem v Gornji Radgoni za zdaj mimo zadovoljili. Začetki segajo v leto 1979, ko je bilo ob klasičnem ocenjevanju razstavljen kmetijski mehanizacij prijavljenih tudi 20 — od tega 19 nagrajenih — kvalitativnih izboljšav kmetijskih strojev. Žal večidel uvoženih. Leto kasneje se je zvrstilo 22 tovrstnih prijav in spet so jih 19 nagradili. Za lani pa je moč zapisati, da pomeni z vidika prodora inventivne dejavnosti v kmetijsko opremo in stroje korenito prelomnico. Na sejmu se je namreč dalo zaslediti zahtevnejše in sodobnejše izdelke, z vgrajenimi sistemi s področja hidravlike in elektronike.

Cilj, ki so si ga za letošnji sejem zadali organizatorji, zlasti pa komisija za množično inventivno dejavnost pri medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje in posebna sejemska komisija, je bil v bistvu dosežen. Izkazalo se je, da si inovacije zlagoma utirajo pota na domala vsa kmetijska področja in sicer v poljedelstvo, živinorejo, vinogradništvo, sadjarstvo in vrtnarstvo. O tem zgovorno priča število prijav — kar 37.

murski sejem Gornja Radgona, vse štiri občinske raziskovalne skupnosti, Ljubljanska banka in zbornica tudi na sejmu — podobno kot pred dvema mesecema na zbornici — niso podpisali posebnega samoupravnega sporazuma. Uradno se imenuje Samoupravni sporazum o pospeševanju množične inventivne dejavnosti v kmetijski tehnologiji in prenosu rezultatov v prakso prek mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni. Zataknilo se je — kje drugje — kot pri skupnem jeziku glede oblikovanja denarnega sklada za pospeševanje inventivne dejavnosti in stimulacije inovatorjem. Rok za podpis je podaljšan do novega leta.

Licenčnih partnerjev se skratka — tako kot smo zdaj organizirani v pomurskem novatorstvu — ne bomo tako kmalu odkrižali. Še najmanj v kmetijstvu, kjer bi kazalo razmisлити o racionalizaciji obstoječe močne nadgradnje, najprej izkoriščanju strokovnih kadrov in pospešenem prenosu domače »pametne« v prakso. Druga izhoda pač ni.

Branko ŽUNEČ

MURSKA SOBOTA

Dokaj ugodna gospodarska gibanja

Na seji izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti so obravnavali vrsto aktualnih vprašanj. Najprej so spregovorili o osnutku sprememb in dopolnitve družbenega plana SR Slovenije za obdobje od 1981 do 1985. Kljub nekaterim kritičnim pripombam so člani izvršnega sveta predložili osnutek podprli, zlasti še zato, ker daje omejen dokument večji poudarek kmetijstvu in skladnejšemu regionalnemu razvoju. Ob tem pa so menili, da bodo posamezni nosilci planiranja morali sprejeti konkretne obveznosti, hkrati pa je treba ugotoviti obseg razpoložljivih sredstev za razvoj kmetijstva, zlasti še glede združevanja deviznih in dinarskih sredstev.

Zatem so se zadržali ob gospodarskih gibanjih v prvem polletju in uresničevanju resolucije v občini Murska Sobota v letu 1982. V razpravi je prevladovalo enotno mnenje, da so gospodarska gibanja v občini dokaj ugodna, še posebej, če jih primerjamo s povprečnimi gibanji v SR Sloveniji in regiji. Tako je npr. pri dohodku, čistem dohodku in nekaterih drugih osnovnih pokazateljih, kjer beležijo celo 50 do 60-odstotno hitrejšo rast kot v naši republiki oziroma za tretjino nad regijskim povprečjem. Ugodno je tudi dejstvo, da se je razkorak med porabljenimi sredstvi in celotnim prihodkom zmanjšal na 2 odstotka. Prav tako so dosežena vsa realna gibanja, začrtana z letošnjo resolucijo, so poudarili v razpravi člani murskosoboške izvršne sveta, ki so opozorili tudi na dokajšen porast zalog, predvsem na račun polizdelkov in gotovih izdelkov, medtem ko se zaloge surovin zmanjšale. V organizacijah združenega dela, ki jih bodo tudi v prihodnje obiskovali člani izvršnega sveta, pa si bodo morali prizadevati tudi za usklajeno rast skupne in splošne porabe.

V nadaljevanju seje so se seznanili tudi z informacijo o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v prvem polletju v murskosoboški občini. Pri tem so se zavzeli za selektivni pristop do vseh kršiteljev družbenega dogovora. Tako bi naj v gospodarstvu izvzeli nekaj organizacij združenega dela, ki so ob povečanem zaposlovanju imele nižjo rast osebnih dohodkov, v negospodarstvu pa tiste organizacije, kjer je rast osebnih dohodkov naraščala počasneje od povprečja v gospodarstvu. Zborom skupščine občine bodo posredovali tudi spis tistih organizacij, ki že več let zapovrstjo kršijo omejen dogovor, kjer je treba izpostaviti odgovornost poslovočnih organov in o tem razpravljati v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Milan Jerše

DARILO CEZ SA VO...

Tretji program Radia Beograd je priredil razgovor ekonomistov, najpomembnejših seveda, o sedanjih gospodarskih težavah in Branko Horvat je dejal: »Ko vsa Jugoslavija pospešuje rasti, potem pospešujejo rasti tudi vse republike, in narobe, ko počasni, vsi počasni.« Horvat je prepričan, da med različnimi območji ni nikakršnih interesnih nasprotij, kajti: »Če Slovenija in Hrvaška kot najbolj razviti republiki podarita sto milijard tistim južno od Save,« poudaril je podarita, »se bo vrnilo nazaj severno od Save sto petdeset milijard, kajti gospodarstvo je medsebojno povezano in je zatorej v interesu razvitih, da tiste spodaj čimbolj razvijajo.«

Kaj je torej narobe? Zoran Pjanič je poudaril, da sta z ustavnimi amandmaji 1971. leta uzakonjeni dve načeli: načelo suverenosti republik in v določeni meri tudi pokrajin in načelo enotnega jugoslovanskega tržišča. Prvo načelo pa se je krepilo na račun drugega, in tako smo dobili »nacionalne« oziroma republiške ekonomije in smo močno odstopili od koncepcije enotnega jugoslovanskega tržišča k skupnemu tržišču. Ekonomska moč Jugoslavije je bila 1979. leta nekaj nad ekonomsko močjo »Mobila«, druge ameriške korporacije po velikosti, je ilustriral Časlav Očić, a ekonomska moč Bosne in Hercegovine je bila primerljiva s 44 kompanijo ameriške rang liste (Citea Service, Tulsa), a Črne Gore šele z 294.

PISMO IZ BEOGRADA

Časlav Očić pač meni, da je naše stališče do sveta zelo provincialsko, da narcisoidno absolutiziramo našo prakso in zanemarjamo bogate razvojne izkušnje dežel podobne razvojne stopnje. Izkušnje bolj razvitih so nam nekoliko bolj znane, toda te izkušnje raje gledamo kot podoba naše bodočnosti kot pa zaradi negativnosti, katerih posledica so. To samozadovoljstvo nas je privedlo do tega, da smo od 6,58 milijard dolgov v tujini leta 1975, prišli do 19,05 milijard dolarjev dolgov leta 1980. Tako bi vpogled v evropsko lestvico (nepravilni pokazal, da je mesto Jugoslavije ostalo glede na leto 1939 »relativno nespremenjeno«, trdi Časlav Očić.

Kosta Mihailović opozarja na nevarnost iluzije, da majhno gospodarstvo v svojem medsebojnem tekmovanju uresniči družbeno racionalnost, ker je prava konkurenca tuje tržišče, katerim pa moramo postati partnerji. Torej, če se hočemo vključiti v svetovno gospodarstvo, se moramo združiti doma, da bi postali nekaj pomembnega v svetu. Ekonomisti so torej ugotovili, da pri nas slabijo integracijski procesi, saj se je odstotek TOZD zunaj »matične« republike zmanjšal od 1979. leta na 2,23 odstotka. Praksa se je očito oddaljila od splošnih idejnopoličnih opredelitev — približala se je potrebam dnevne politike in politične birokracije. Nikola Kljaver se je ob tem retorično vprašal: »Kdo pravzaprav ugotavlja in ocenjuje ekonomski interes republike, oziroma pokrajine in občine? To ne dela delavski razred, še manj pa znanost. Kdo potem?«

Zoran Pjanič pa je dejal: »V Jugoslaviji se dogaja nekaj, kar je svetovnim izkušnjam neznano — federacija določa carine, davčni sistem pa je v rokah republik. Kapacitete naših železarn so 300 do 600 tisoč ton, svetovnih pa okrog 2 milijona ton letno. Pomeni, da politika dominira nad ekonomijo.« Očić pa je pripomnil, da se razprave o tem ponavljajo pri nas vsakih pet ali deset let, vselej ko nekaj zares ali navidezno reformiramo in tedaj vedno znova začenjamo iste razprave na isti način, kar govori o našem »kratkem kolektivnem spominu«.

Horvat je na to temo, a v repliki, poudarjal: »Ekonomija ne trpi nikakršnega političnega voluntarizma kajti kadar koli pride do ekonomskega zapiranja, dejansko ugotavljamo temeljne močnejše principov samoupravljanja in ekonomske samouprave. S političnim voluntarizmom je nastala ideologija nacionalnih ekonomij, nacionalnega kapitala, nacionalnega presežka vrednosti, nacionalnih delavskih razredov, čeprav to nima nobene zveze z družbeno lastnino in z marksizmom,« trdi Horvat. In ko so se republike zaprle, je prišlo tudi do neodgovornega zadolževanja v tujini.

Državne strukture so pri tem močne in nemočne, sodi Očić. Moč jim narašča s številom ukrepov in večanjem zaposlenih v administracijah, kar pa ne, zmanjšuje ekonomskih problemov.

Anton Vratuša je svoj čas dal o tem lep komentar, ki sem si ga zapomnil takole: decentralizacija brez integracije ne more dati od samoupravljanja pričakovanih rezultatov. To je potrdila praksa.

Viktor Širec

Manj mladoletnih prestopnikov

TEMELJNO SODIŠČE S SVOJIMI ENOTAMI V MURSKI SOBOTI, LENDAVI, GORNJI RADGONI IN LJUTOMERU MED NAJBOLJ HITRIMI.

V spomin na 3. september 1944. leta, ko je Slovenski narodnoosvobodilni svet sprejel odlok o začasnem ureditvi narodnih sodišč in narodnih sodnikov, praznujemo vsako leto 3. septembra dan sodstva. Letošnje praznovanje je potekalo delovno tudi na temeljnem sodišču v Murški Soboti, kjer so pripravili tiskovno konferenco.

Predsednik temeljnega sodišča Štefan Toth s sodelavci (vodje enot v Murški Soboti in Lendavi) in predsednik sodišča združenega dela Ladislav Pentek so spregovorili o reorganizaciji sodstva, ki je prinesla vrsto prednosti. Najpomembnejša se zlasti zdi ta, da je poletje sodstvo bolj približano občanu. Hočemo reči, da je seveda tudi sodišče združenega dela, na katerem uveljavljajo svoje pravice zlasti delavci združenega dela.

Ko govorimo o sodišču, bodisi rednem ali sodišču združenega dela, nas zanima tudi, ali število zadev narašča ali pa se zmanjšuje. Po nestrokovni logični presoji se ponuja mnenje, da je najbrž manj zadev. Pa ni tako! Tako na rednem sodišču, kakor tudi na sodišču združenega dela, se število aktov povečuje. Pač rezultat »produkcije« vedno novih predpisov in osveščenosti občanov, ki s pomočjo sodišča uveljavljajo svoje pravice. Seveda pa sodišče ni le za to, da občan, organizacija združenega dela, društvo, skupnost ... na njem uveljavlja svoje pravice; na sodišče morajo tudi kršilci predpisov, zakonov, odredb ... Skratka: vsak, ki pride navskriž z zakonom.

Ob tem se ne moremo izogniti pripombi: v preiskovalnem postopku se velikokrat pojavljajo veliki grešniki, pozneje, ob razsodbi, pa se izkaže, da le ni tako hudo. To da sklepate, da so nekateri predlogi za postopek morda preveč napeti. Do tega spoznanja prihajamo tudi po tem, da je v tisku sorazmerno malo informacij o obsojnih. Sicer pa velja nepisano pravilo: Boljše koga, dasiravno je kriv, ne obsoditi, kot pa obsoditi nedolžnega.

Medtem ko je sodišče združenega dela takorekoč ažurno, saj ima le dvomesečni zaostanek nekaterih nerešenih zadev, pa je na temeljnem sodišču in njegovih enotah kar precej aktov, ki kar kličejo po čimprejšnji rešitvi. Temu je tako predvsem zaradi objektivnih vzrokov, ki pa jih v tem poročilu seveda ne kaže navajati. Delavci temeljnega sodišča (v poprečju 25 sodnikov) si prizadevajo čimprej rešiti vse zadeve. Po storilnosti (tudi njihovo delo se da meriti) so celo med najbolj produktivnimi sodniki v Sloveniji. Pa ne le glede na število razsodb, sklepov ... ampak tudi po odstotku potrditve na višjem sodišču. Če pa bi bilo sodnikov dovolj (29, kot to zahteva sistemi-

zacija), bi redno sodišče poslovalo prav gotovo še ažurneje. Je pa zanimivo, da se diplomirani pravniki nekam neradi odločajo za službo na sodišču, menda tudi zaradi slabših osebnih dohodkov.

Ciljsankcije ni v tem, da bi storila kaznovali, ampak da bi vplivali nanj, da bi se boljše. Če kje, potem smo v Pomurju pri mladini dosegli, da se je mladoletniški kriminal zmanjšal. Torej uspeh, v katerem je pa kljub temu kapljica pelina: nismo uspeli pri vseh, saj se pojavljajo nekateri, ki še naprej prihajajo navzkriž z zakonskimi normami. Sploh pa moramo vsi več storiti za osebe, ki prihajajo s prestajanja kazni. Večina teh trdno sklene hoditi po pravi poti, vendar, če ne more dobiti zaposlitve, če mu povsod obračajo hrbet, je »prisiljen« spet zaiti na kriva pota. To pa seveda ni opravičilo, nobena olajševalna okoliščina.

In kaj je novega na sodišču združenega dela? Ladislav Pentek je v kratki informaciji poudaril, da v Pomurju še nismo ustanovili posebnih sodišč pri interesnih skupnostih, zato narašča število zadev na sodišču združenega dela. Največ se jih nanaša na delovna razmerja. Najpogostejše so denarne terjatve, ki izvirajo iz neurejenega nagrajevanja ali pa kot odškodninski zahtevki zaradi nesreč pri delu. Varstvo pri delu je torej še vedno problem številka ena. Pa se bo

spremenilo? V nekaterih organizacijah kljub pogostosti nesreč kaj prida ne store, da bi bilo drugače.

Pravna pomoč delavcem še prav tako ni urejena, vsaj ne tako, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Na občinskih sindikalnih svetih pravniki nudijo nasvete, vendar k njim prihajajo delavci večkrat s premalo dokumentiranimi zahtevki. Pravniki pač ne morejo vedeti na pamet, kako imajo v posamezni organizaciji združenega dela urejeno posamezno področje v samoupravnem splošnem aktu in drugih internih predpisih. Torej je potrebno vzeti normative predpise s seboj. Enako je tudi na sodišču združenega dela, kjer delavci velikokrat prosijo za nasvete. V večjih organizacijah združenega dela imajo pravno službo. Prav bi torej bilo, da le-ta ne bi štela le interesov podjetja, ampak tudi nudila pomoč svojemu delavcu, dasiravno gre za odškodninski zahtevek, torej v »škodo« podjetja.

Se tole bi radi povedali: Banka in kreditne službe združeno bodo poslej morale skrbneje pretuhtati, komu dati kredit za gradnjo hlevov, nakup strojev ... Sodišče združenega dela namreč ugotavlja, da so sredstva večkrat porabljena ne-namensko. Pa tudi posojiljemalci bodo morali biti boljše plačniki, kajti nekaj jih pozablja na odplačevanje anuitet. Štefan Sobočan

do tedna

BORNO BRIGADIRSKO POLETJE

Letošnje poletje je bilo eno najskromnejših doslej, kar se tiče vključevanja mladih v prostovoljno mladinsko delo v občini Gornja Radgona. Po dolgem času je prvič izpadla lokalna delovna akcija na Negovi, za nameček pa so šli mladi iz občine v tretjo izmenno zvezne mladinske delovne akcije Sarajevo 82, od 1. do 29. avgusta, v nepopolnem številu. Tako je delovno brigado Janko Jurkovič Jovo sestavljalo le 30 in ne 50 mladincev, kot je sedem dogovorjeno. Drži, da so brigadirji z vestnim delom skoraj povsem nadoknadili manjkajoče tovarše na delovišču prihodnjih zimskih olimpijskih iger in poželji za trud in rezultate vsa priznanja, toda vseeno ostaja, kot so menili na zadnji seji člani predsedstva OK ZSMS, na letošnjem brigadirskem delu v občini temna senca, ki je ne morejo prekriti niti vestni pionirji, ki so se polnoštevno udeležili zvezne delovne akcije Suha krajina, prav tako v tretji izmeni, v sklopu regijske brigade.

Pa vzroki? Na občinski konferenci so del krivde samokritično prevzeli nase, češ da v fazi evidentiranja brigadirjev niso storili dovolj. Med druge pa štejejo skoraj ničn odziv štipendistov iz sklada združenih sredstev — od 406 se jih je odzvalo in poprijelo za lopate le 5, kot tudi dejstvo, da vse OZD niso izpolnile obveznosti iz samoupravnega sporazuma, po katerem bi morale na 200 delavcev zagotoviti enega brigadirja. In tik pred odhodom na akcijo se jih šest ni pojavilo, kljub temu da so še dan poprej opravili potreben zdravniški pregled. Nekaj krivde pa je, kot menijo na občinski konferenci, tudi v času letošnjih akcij, ki so se ujemale s sejamsko prireditvijo v Gornji Radgoni, ki že leta ponuja mladim priložnost za zaslužek.

Na udeležbo pa so vplivale še lanske slabe izkušnje iz akcije v Beli Krajini.

Kakorkoli že, vzroke bo na eni izmed prihodnjih sej analiziralo predsedstvo OK SZDL, mladi iz občine pa bodo borno brigadirsko po-

letje nadomestili z jesensko akcijo čiščenja notranjosti gornjeradgonskega gradu in s pomočjo pri polaganju telefonskega omrežja v Spodnjo Ščavnico.

Bolj pa so na občinski konferenci zadovoljni z vključevanjem mladine v usposabljanje za potrebe SLO in DS. V taboru teritorialne obrambe je sodelovalo letos 53, v taboru vzgoje izvenšolske mladine pa 90 mladink in mladincev. Ob tem pa je v občini še sedem študentov na FSPN — smer SLO in letos so uspeli pridobiti še enega učenca za vpis na srednjo vojaško šolo.

Kar se tiče priprav na mladinski kongres, jih bodo v občini kar se le da združili s pripravami na sindikalni kongres, pa tudi z občinskim praznikom 15. oktobra, potem ko bodo na voljo že vsi predlogi kongresnih dokumentov pa jih bodo obravnavali v vseh osnovnih organizacijah.

Na seji so se še dogovorili, da bo programsko-volilna konferenca občinske mladinske organizacije po kongresu, in sicer 5. novembra, na njej pa se bosta zamenjala tako predsednik kot sekretar in dve tretjini dosedanjih članov predsedstva. V ta namen poteka evidentiranje že vse od maja, bolj pospešeno pa bo še do konca tega meseca.

In nenazadnje: na seji so izpostavili vse bolj pereč problem pijančevanja mladine od 15. do 18. leta starosti v urbanih naseljih občine. Zato so člani predsedstva zahtevali, da se čimprej sestane koordinacijski odbor za boj proti narkomaniji in alkoholizmu pri predsedstvu OK SZDL in sicer v razširjeni sestavi s predstavniki gostinstva in delavci uprave javne varnosti.

Za delegata na kongresu jugoslovanske mladine pa so predlagali Antona Slano, mladega kmetovalca, vodjo aktivna mladih zadrušnikov pri TZO Videm — Ivanjci in hkrati predsednika konferen-

ce mladih kmetovalcev v občinski konferenci ZS MS Gornja Radgona.

V. Paveo

Slabo gospodarjenje — dobre plače

Resnično se malce čudno sliši, da si je kar 22 OZD s področja gospodarstva in 10 s področja negospodarstva v prvem polletju letošnjega gospodarskega leta izplačalo višje OD, kot pa bi si zaradi resolucije smeli. A naj se sliši še tako čudno, resolucije ni kršilo vseh 32 kolektivov.

Izvršni svet, oziroma komite za družbeno planiranje pri SO Ljutomer je naredil 21 strani obsežno analizo, v kateri so zajete vse OD, ki so v prvem polletju prekoračile resolucijske okvirje. Komite je to analizo proučil ter pripravi ukrepe za odpravo motenj: vsi nosilci planiranja so dolžni storiti vse, da bodo planski cilji, predvsem tisti na področju pridobivanja dohodka in njegovem razporejanju do konca leta, doseženi.

Devetnajst OZD se mora obvezati, da bodo do konca leta uskladile razporejanje dohodka z ustvarjenim dohodkom, in te OZD imajo tudi realne možnosti, da to dosežejo. Od teh 19 jih je 14 s področja gospodarstva, ena DO ni prekoračitelj, 4 OZD pa so s področja negospodarstva.

V drugo skupino spadajo OZD, ki sicer obvezo o usklajenosti sprejemajo, vendar je odstopanje od družbeno dogovorjenih meril preveliko, zato morajo ohraniti sedanjo raven OD do uskladitve. V resnici pomeni to, da morajo zamrzniti OD. Te OZD so štiri, in sicer dve sta kršili 10. člen dogovora o ureditvi razporejanja dohodka v letošnjem letu, dve pa sta izplačevali prevelike OD.

V tretjo in zadnjo skupino

pa spadajo OZD, ki so do konca leta dolžne vrniti preveč izplačana sredstva za OD in sklad skupne porabe. Od devetih so tri OZD s področja gospodarstva, šest pa jih je s področja negospodarstva. Odstotek vračanja OD pa se giblje od 1,4 do 4,4 odstotka za OD in do 25 odstotkov za sklad skupne porabe.

To je torej teh 32 »grešnikov«, a kot je iz analize razvidno, ni vedno prekoračitelj tisti, ki ga že odstotki obsodijo

na to. Dejstvo je, da je v zaostrenih pogojih gospodarjenja vedno tako, da se najprej s prstom kaže na krivca, šele potem pa se ugotavlja krivda. Mogoče so to nove zaposlitve, mogoče je to sprememba strukture kvalifikacije, mogoče so temu krive mase za izplačilo OD in tako naprej.

Res je tudi to, da morajo odgovorni (IS SO in zbori SO) v tem primeru resnično pazljivo ločiti zrno od plev.

Dušan Loparnik

Kako uveljavimo premijo za povečani stalež krav?

V skladu z odlokom o premiji za plemenske krave za povečanje staleža osnovne črede (Ur. l. SRS št. 22) imajo vsi rejci, ki so imeli na dan 31. 12. 1981 vsaj dve kravi in so ali bodo to število v letu 1982 povečali, pravico do uveljavitve premije in sicer za vsako povečano plemensko kravo premijo v višini 8.000,00 din.

V kolikor hočejo rejci uveljaviti to premijo, se morajo s pogodbo, ki jo sklenejo s svojo kmetijsko zadruzo, obvezati, da bodo tako povečani stalež krav zadržali vsaj 5 let in da imajo krave v kontroli „A“ ali „Z“. Za povečani stalež krav lahko prevedejo ali privežejo lastno žival, vendar mora biti mlajša od 5 let in mora imeti znano poreklo. V kolikor pa živali nakupijo, morajo biti te iz kontrole „A“ in tudi ne smejo biti starejše od 5 let. Odlok dosledno navaja, da morajo biti to krave. Torej velja premija, v kolikor ste prevedli ali kupili brejo telico, šele ko le-ta oteli.

Prijavo napravite pri svojem kontrolorju. V kolikor smatrate, da ste upravičeni do te premije, se čim prej zglasite pri kontrolorju, ki pri vas opravlja kontrolo „A“ ali „Z“. S seboj vzemite podatke o živali. Za telice, v kolikor so otelile, vzemite „Zapisnik o premiranju“. Kontrolor bo nato iz svoje evidence preveril stalež krav na dan 31. 12. 1981 in pri njem boste podpisali tudi prijavo. Posebna komisija bo nato te živali pregledala in ocenila, nakar boste sklenili s svojo zadruzo pogodbo o povečanem staležu krav in šele na osnovi te pogodbe bo lahko zadruza za vas uveljavila premijo.

Področna govedorejska služba
mr. Milan Erjavec

Koristno usposabljanje zamejskih učiteljev

Od ponedeljka do petka so učili na seminarju v Pomurju učitelji in profesorji šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem v Italiji. Največ časa so se zadržali v Murški Soboti, kjer so jih gostitelji in predavatelji seznanili s kulturno-ogledovskim in gospodarskim razvojem občine Murška Soba in v Pomurju, en dan pa so preživeli tudi v osnovni šoli Drago Lugarc v Lendavi. Tukaj so neposredno (v razredu) prisostvovali dvojezičnemu pouku in se podrobneje seznanili z dvojezičnim šolstvom ter problematiko pripadnikov madžarske narodnosti v lendavski in muškoški občini. Nazadnje so si ogledali še srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve v Murški Soboti.

Na sklepnem razgovoru so tako udeleženci seminarja kot organizatorji (organizacijska enota zavoda za šolstvo SRS v Murški Soboti) ugotovili, da je bilo tovrstno usposabljanje za zamejske pedagoške delavce zelo koristno. To je posebej poudarili tudi ravnatelj slovenskega učiteljskega v Trstu Gido Kufuša, rekoč: »Izredno pomembno je, da so zlasti zamejski učitelji kulturno razgledani in strokovno podkovani in mi rodnostno osveščeni. In mi namarjamo možnost, da smo si ravno te lastnosti izpopolnili.«

SPET POLNI VRTCI

Tako kot šolska, so se po počitnicah odprla tudi vrata vrtcev, v katerih je v Pomurju 3478 malčkov. Novincev med njimi, ki bodo prvič deležni organizirane vzgoje in varstva, je 957, vendar pa številke prvih deset dni v septembru ne veljajo povsem, saj bo ponekod prišlo do manjših sprememb.

V vzgojnovarstveni organizaciji Murska Sobota je v 63 oddelkih 1366 predšolskih otrok, od tega v mestu, ki ima 42 enot, 219 novincev. Vseh malčkov, ki prvič vstopajo v vrtec, pa je 357.

Ob sprejemu so bile ugodno rešene vse prošnje, po njem pa je evidentiranih že 35 vzgoje in varstva potrebnih otrok, za katere pa bo šle po prvih septembrskih dneh razvidno, ali bodo sprejeti že zdaj ali kasneje, ko bo prostor. S tem imajo težave tudi v Gančanih, saj investitor nekoliko kasni in tako šest otrok iz Gančan zdaj obiskuje vrtec v Lipovcih, ker bi bili sicer brez varstva.

Predvidoma bo adaptacija vrtca v Gančanih končana v desetih dneh, tako da za omenjenih šest in za ostale otroke iz te enote organizirano varstvo več ne bo vprašljivo.

Največ novincev je v lendavski vzgojnovarstveni organizaciji. Kar 430 jih je od vseh 960 otrok v šestnajstih enotah. Najmanj pa jih je od tistih pomurskih občin v Ljutomeru. Od skupno 270 otrok jih je prvič prestopilo vrata vrtcev v sredo 70. V Gornji Radgoni pa je na novo vpisanih okroglih sto, od 382 predšolskih otrok v vseh treh enotah vzgojnovarstvene organizacije. Prvi pokazatelji vpisa in obiska prvih septembrskih dni v pomurskih vrtcih kažejo, da ni bilo otrok v vrtcih ne upada, čeprav je bilo za pričakovati manjše zanimanje staršev zaradi padca standarda in visoke stroškovne postavke, ki jo plačilo osebni in vrtci vnaša v družinske proračune. Sreča, da je temu tako, saj sta organizirana vzgoja in varstvo otrok še kako pomembni!

Brigita Bavčar

Zemljo naj obdeluje kmet

V občini Ljutomer je bilo ob koncu prvega polletja letošnjega leta prijavljeno 214 iskalcev zaposlitve. Število iskalcev se je v prvih šestih mesecih povečalo za 13. Osemdeset je takšnih, ki iščejo zaposlitev prvič, to so predvsem mladi, ki so v letošnjem letu končali srednje in poklicne šole. Plan zaposlovanja po resoluciji v letošnjem letu naj bi bil okrog 164 novih zaposlitev, do konca polletja pa so jih zaposlili že 25, ali komaj petnajst odstotkov resolucijskih predvidevanj. To so podatki, ki dajo misliti. Pravzaprav bi glede na rezultate gospodarjenja bili lahko dokaj realni, saj je znano, da vsaka gospodarska kriza veča nezaposlenost. A kaj, ko smo bili doslej tega vajeni drugod in ne tudi pri nas. In ko nas zadene, potem pričnemo razmišljati. Družbenopolitične organizacije, izvršni svet in še kdo so razpravljali o teh številkah. Narejene so bile analize in se-

veda predlogi, kako vsaj do konca leta omiliti te številke, kajti odpraviti jih ne bo mogoče. Ponuja se dosti rešitev: usmerjanje mladine v deficitarne poklice prek izobraževalne skupnosti, politiko štipendiranja usmeriti v deficitarne poklice, pri novih zaposlitvah spoštovati dogovor in prvenstveno zaposlovati iskalce zaposlitve, ki so prijavljeni pri občinski skupnosti za zaposlovanje. In še bi se našli predlogi in načrti, kako zmanjšati brezposelnost in doseči resolucijsko zastavljene odstotke. Zanimivi pa so nekateri predlogi, ki izstopajo od tistih standardnih, ki smo jih že slišali. Recimo: v občini Ljutomer (pa ne samo v njej) je v OZD, precej delavcev, ki poleg dela, ki ga združujejo v eni od delovnih organizacij, obdelujejo tudi polja, ki so v njihovi lasti, ali lasti bližnjih sorodnikov (oče, mati, žena). Na teh površinah pridelujejo toliko, da bi se lahko s tem preživljali. Srečamo se

torej z dvojnostjo: delo v delovni organizaciji in delo doma na njivi. Vsekakor bi pri takih delavcih dosegli dvojno korist (če bi se odpovedali enemu ali drugemu): V času sezone dela na polju bi bilo manj »opravičenih« bolniških, produktivnost dela bi bila večja... V nasprotnem primeru pa bi bila polja bolj obdelana, več bi jih bilo obdelanih...

Korist, ki bi bila vsekakor dvojna.

Drugi primer: v občini Ljutomer je nekaj OZD, ki imajo dve ali pa tri izmene. Večina pa je takšnih, ki imajo samo eno izmeno. Razumljivo je, da ob sedanjem pomanjkanju reprodukcijskih materialov ni smotno uvajati druge ali pa celo tretje izmene, a vendar so delovne organizacije, ki imajo surovini dovolj, delajo pa vendar samo z eno izmeno. Največkrat se ob teh razmišljanjih pojavlja ime DO Krka TOZD ISIS Ljutomer, pa še kakšna bi se našla.

Seveda pa ne gre vsega naprtiti združenemu delu. Del krivde bi lahko pripisali tudi samim iskalcem zaposlitve. Zavod za zaposlovanje je v lanskem letu v času pobiranja sladkorne pese in trgatve ponudil delo nezaposlenim, a razen dveh ali treh izjem niso sprejeli dela, ki je bilo res sezonskega značaja — mesec ali dva. Tudi nezaposlenim, ki jim je bilo ponujeno »manjvredno« delo — redna zaposlitev v vinogradu, ali v kmetijski zadruzi — to ni dišalo. Potrebno bi se bilo vprašati, ali je resnično dobro delo samo tisto, kjer se nosijo bela srajca ali rokavice.

Rešitev je torej dovolj, celo preveč. Ob doslednem upoštevanju le-teh in s samoodpovedovanjem bi verjetno ne bilo takšnih težav, kot so se pojavile. In končno — vsako delo je delo, ne glede na to, kje se združuje in kje se opravlja, kajti: bolje je kramp v roki kot pa skorja kruha na strehi.

Dušan Lopamnik

LENDAVA

IZVOZ RASTE

Gospodarstvo lendavske občine je z izvozom v prvem polletju letošnjega leta iztržilo 510.313 tisoč dinarjev, kar je znatno več kot v prvem polletju lanskega leta, ko je iztržilo 188.692 tisoč dinarjev. Vrednost izvoza predstavlja torej 7,5 odstotka ustvarjenega celotnega prihodka. Močno je povečala izvoz Planika Turnišče, saj je s prodajo na tuje ustvarila nekaj čez 60 odstotkov celotnega prihodka, pretežno večino izdelkov izvažajo na konvertibilno tržišče. INA-Nafta je s svojim izvozom ustvarila 20,3 odstotka celotnega prihodka, gre pa predvsem za izvoz metanola. Gorenje Varstroj TOZD Tovarna varilne opreme je z izvozom ustvarila 15,5 odstotkov celotnega prihodka, v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta pa je izvoz višji za 23 odstotkov. TOZD Montaža je v tujini opravil več investicijskih del, zato so z izvozom ustvarili nekaj nad 27 odstotkov celotnega prihodka. Nekaj prihodkov na tujem ustvarja tudi gradbeništvo, manjši del pa še gostinstvo in trgovina. Problematika pri izvozu je predvsem v veliki konkurenčnosti, kar znižuje ceno izvoznih izdelkov, tako so večino izdelkov izvažali pod lastno ceno. Problem je tudi v zagotavljanju reprodukcijskega materiala iz uvoza. Križje uvoza z izvozom je 82,2 odstotka, na to pa seveda najbolj vpliva INA-Nafta z uvozom surove nafte.

Jani D.

RAZPOTJA V GRADBENISTVU

Eden ali nobeden — program je!

Upravičenost kmetijskega proizvodnega programa v Lipovcih je vprašljiva, je najkrajša vest, ki je pred tedni prišla v javnost iz Konstruktorjevega tozda Pomurje. Gre za izgradnjo obrata betonske prefabrikacije, kjer naj bi izdelovali betonske elemente in razno betonsko galanterijo; tu pa bi se našla tudi centralna železokrivnica za potrebe razvijanja programa in celotne gradbene operative. Dvakrat prepolovljena naložba bo s podražitvami stala okroglih 185 milijonov dinarjev, naložbeni elaborat so izdelali že v letu 1978, konec letošnjega oktobra pa bi po predvidevanjih obrat začel delati s polno paro.

Nesporno drži, da so imeli pred štirimi leti v Konstruktorjevem tozdu Pomurje pre-

velike apetite in ko je zaškripalo s sredstvi — da drugih zagat, ki so jim zadajale preglavice, ne omenjamo — so se podali na lov za sovlagatelji. Tako jim je predani uspešno podpisati poseben samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev s kar 16 organizacijami združenega dela, med njimi je bil lendavski tozda Gradbenik. V spora-

programa vprašljiva, če ne že kar tvegana. Soboški gradbinci so tudi odločno proti temu, da bi v Lendavi gradili nov betonski obrat, ki je v okviru investicijskih vlaganj tozda predviden za to leto. Zatrjujejo, kako bi v danem primeru šlo za podvajanje kapacitet in argumentirajo, da so proizvodne kapacitete v Lipovcih dovolj obsežne, gle-

Sprva je bila lipovska naložba — po izdelanem investicijskem elaboratu — ocenjena na 593 milijonov dinarjev, zajemala pa naj bi izgradnjo betonske prefabrikacije, centralno železokrivnico, kovinski obrat betonarno in infrastrukturo. Gradnja bi predvidoma potekala v dveh fazah, ki pa so jih vnovič prepolovili in od prvotne vrednosti je ostalo le še 185 milijonov dinarjev. Vanje so všteta lastna in združena sredstva oziroma sredstva sovlagateljev, krediti banke in blagovni krediti dobaviteljev. V obratu, ki bo — po precejšnji kasnitvi — nared v začetku novembra letos, bo našlo zaposlitev kakih 85 delavcev oziroma naj bi jih približno toliko prerazporedili iz obstoječe gradbene operative v lipovske gradbene industrijske obrate.

zumu je poleg drugih določilo, da obrat v Lipovcih zajema poleg konstrukcijskega dela še tako imenovane fasadne elemente kot sestavni del omenjenega programa. Hkrati sporazum določa, da bo tozda Pomurje kot nosilec investicije podpisal sporazum z vsakim sovlagateljem posebej. V začetku leta 1981 je to storil tudi z lendavskim tozdom Gradbenik, s katerim sta se sporazumela, da bo v okviru lipovskega programa Gradbenik razvijal fasadne ploskovne montažne elemente, a ne zgolj za kmetijski (F) program, marveč za vse, ki jih bo opravljal delovna organizacija Konstruktor. Da se zna prav ob tem določiti zavolati, na to očitno pri podpisu niso pomislili.

Seasoma so namreč v tozdu Pomurje — največ zaradi vsesplošno zaostrenih gospodarskih razmer — spoznali, da bi bila delitev lipovskega

de prostorov, opreme, kadrov, same lokacije in industrijskega tira — da bi sami zmogli izvajati načrtovano proizvodnjo. Še več: v razvojnih konceptih imajo zastavljeno, da bi navedeni obrat v prihodnosti postal specializiran tozda za betonski program — (konstrukcije, galanterija) za vso regijo.

Vse je potemtakem še odprto in na končno odločitev bo treba nekoliko počakati. V okviru Konstruktorjeve delovne organizacije bodo ta čas temeljito proučili naložbeno politiko in doobra pretresli srednjeročni načrt, nato pa se najbrž pobrigali tudi za soboške in lendavske gradbince. Razčističevalnih razprav na pomurski gospodarski zbornici, občinskih družbenopolitičnih organizacij in med samima tozdoma je bilo itak dovolj.

Branko ŽUNEČ

mala anketa

Kaj je prineslo novo šolsko leto?

Šolska vrata so spet na stečaj odprta, na poletne počitnice pa bodo kmalu ostali samo spomini, o takšnih in drugačnih doživljajih v prostih dneh.

V Pomurju je v 40 osnovnih in 4 osemletkah s prilagojenim učnim programom zakorakalo v novo šolsko leto okrog 15 tisoč šoloobveznih otrok, v 7 srednjih šolah pa se usposablja za nadaljnje življenje oziroma za poklice okoli 3.900 učencev. Kaj je prineslo novo šolsko leto?

IVANKA KOREN, predstojnica organizacijske enote Zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti: »Če se najprej dotaknem vsebinskih sprememb, potem velja omeniti, da bodo vse osnovne šole v tem šolskem letu delale po novih smernicah in to pomeni tudi, da bodo glede na možnosti uvajale nove učne načrte za določene fakultativne predmete. V organizacijskem pogledu pa je prišlo do bistvene spremembe le v šolskih okoliših Mačkovci Puconci. Ukinili smo namreč popolno osemletko v Mačkovcih, kjer je sedaj ostala samo podružnična šola za prve štiri razrede, učenci višje stopnje pa so se prešolali v novo centralno osnovno šolo v Puconcih. Prav tako smo ukinili dosedanje podružnico mačkovske šole v Moščancih.

Za srednje šole pa velja ugotovitev, da učenci 3. in 4. letnikov nadaljujejo izobraževanje po starih programih, 1. in 2. letniki pa so vključeni v srednje usmerjeno izobraževanje. V Pomurju imamo 21 vzgojnoizobraževalnih programov, med njimi sta dva specifična, ker sta dvojezična, 4 pa so novi, in sicer: obdelava kovin in strojev, elektronika, kmetovalec ter poslovno-finančna dejavnost za dvojezične kadre.

Lahko tudi rečemo, da so se šole dobro pripravile na začetek novega šolskega leta in da so marsikje uspeli izboljšati tako materialno stanje kot kadrovske pogoje.

STEFAN HARKANJ, ravnatelj srednje družboslovne in ekonomske šole: »Novo šolsko leto nam je naposled omogočilo prehod na enozimski pouk, kar je vsekakor velika sprememba na bolje pri našem delu. Pridobili smo tudi 2 novi učilnici v kletnih prostorih naše zgradbe. Sicer pa ocenjujem, da so se z usmerjenim izobraževanjem bistveno izboljšale možnosti za nadaljnje šolanje mladih. Kot primer naj navedem le program trgovinske dejavnosti, ki ni namenjen le za usposabljanje bodočih trgovcev, temveč tudi komercialnih tehnikov, trgovskih poslovodij in za nadaljevanje študija. Podobno je z nekaterimi drugimi programi, ki jih ima naša šola. Tako smo vsaj delno odpravili eliti-zem bivših gimnazij.

GORAZD GORNJEC, učenec 2. letnika srednješolskega centra za tehniško-pedagoške usmeritve: »Obiskujem naravoslovno-matematični program, ki je menda eden najtežjih v srednjem usmerjenem izobraževanju, vendar osebno mi še kar dobro gre. Presenečen pa sem bil prvi dan, ko smo prišli v šolo, pa še nismo dobili nobenega učbenika. Lani je bilo drugače, saj smo na začetku šolskega leta dobili skoraj vse.

DEJAN FUJS, 1. razred osnovne šole: »Komaj sem že čakal, da bom lahko šel v šolo, ker mi je bil doma dolgčas. Še prvi dan je bilo lepo. Dobili smo knjige in zvezke, barvice, svinčnike in plastelin. Samo torbico in peresnico sta mi morala kupiti mamica in očka. V šolo bom hodil peš, ker nimam daleč. Prvi dan me je spremljala mamica in mi pokazala varno pot. Tudi rumeno rutico nosim okrog vratu.

ANGELA ČISAR, ravnateljica doma učencev v Murski Soboti: »Pri nas smo bolj zadovoljni kot prejšnja leta pričakali začetek šole, kajti za bivanje v domu se je prijavilo več kot 260 učencev ali skoraj 50 več kot lani, tako imamo trenutno nezasedenih samo okrog 30 postelj. Lahko povem, da bo življenje v domu zelo razgibano. Poleg organiziranega učenja se bodo odvijale še številne prostostne dejavnosti — športne in kulturne. Cena pa je ostala nespremenjena in znaša 3.200,00 dinarjev mesečno, to je za vse dni.

JOŽE GRAJ

Težave v ELMI

V zadnjih dveh letih je temeljna organizacija združenega dela ELMA Lendava zabredla v hude težave, ki se bodo, če problem ne bo rešen dolgoročno, še nadaljevale. Izvažali skoraj niso, čeprav so še leto poprej na tuje prodajali sorazmerno veliko. Zmanjšala se je tudi prodaja njihovih izdelkov na domačem tržišču, vse to pa je privedlo do zmanjševanja proizvodnje, zaloge v skladiščih pa so se kopičile. Delovni kolektiv je kljub močno zmanjšani proizvodnji, delavce je poslal na 80-odstotno plačane izredne dopuste, še naprej ostal v težavah, kakaj tudi v okviru celotne ELME niso našli primerne rešitve, ki je v dodatnem proizvodnem programu. Dejstvo, da ima lendavska ELMA sedaj okoli 60 delavcev preveč, je za lendavsko občino seveda še bolj boleče, sicer pa težave tega 600-članskega delovnega kolektiva že odmevajo tudi v celotnem občinskem gospodarstvu. Da bi se v kolektivu izognili še večjim izgubam, so začeli načrtno zmanjševati proizvodnjo to pa seveda pomeni, da so delavci ostali brez dela. Nekaterim so dali druga dela in naloge, nekaj jih bodo posodili drugim delovnim organizacijam, nekaj pa naj bi jih začasnoma zaposlili v kmetijskih delovnih organizacijah. Vse to je seveda le delna in začasna rešitev, ki delovni kolektiv ne bo popeljala iz težav. Rešitev je prej ali slej v novih proizvodnih programih, sodobni tehnologiji proizvodnje in v izvozu usmeritvi.

Jani D.

Dobri primeri gospodarjenja spodbujajo

VZTRAJATI NA BOLJŠIH REZULTATIH

Ze podatek, da v pomurskem gospodarstvu proizvodnja v delovnih organizacijah ne zaostaja, je razveseljav. To kaže, da se delovni ljudje zavedajo tega, da je treba v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah delati dobro, kvalitetno in učinkovito. Vse bolj se v združenem delu tudi usmerjajo v izvoz, ki daje mnoge spodbudne rezultate. V prvem polletju letošnjega leta je izvažalo skupno 80 organizacij, ki so na tujem trgu prodale blaga v vrednosti nad 1,46 milijarde dinarjev oziroma za 33 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, s čimer so v bistvu izpolnile polletni izvozni načrt. Razveseljivo je dejstvo, da je pomursko gospodarstvo celo 92,3 odstotka svojih izdelkov prodalo na konvertibilno področje.

Na splošno se zdijo sprčo zaostrenih gospodarskih razmer, ko se je pomursko združeno delo moralo srečevati še z večjimi težavami zaradi pomanjkanja surovin in reprodukcijskega materiala kot v četrtletju, polletni rezultati gospodarjenja v regiji razmeroma ugodni. S takšnimi ocenami se dejansko soočamo iz dneva v dan, kar ni pomembno le zato, ker predstavlja neke vrste nadzor nad uresničevanjem sprejetih planskih usmeritev. Njen temeljni pomen in teža lahko poiščemo predvsem v vsebini: na osnovi sedanjih rezultatov, ocen in predvidevanj je potrebno prihodnje aktivnosti prilagajati novim gospodarskim razmeram. Ravno z odpravljanjem pomanjkljivosti se bomo tudi hitreje približevali cilju, to je doslednemu uresničevanju nalog ekonomske stabilizacije.

Da bi prikazali konkretne dosežke pomurskega gospodarstva, smo izbrali nekaj organizacij združenega dela, kjer so letos dokaj uspešno poslovali, k čemur je v značajni meri pripomoglo tudi povečanje izvoza.

stotkih 40,6. Med obema TOZD je bila v tem obdobju uspešnejša Proizvodnja anten in kablov, kjer so realizirali izvoz v 45,2 odstotka, v TOZD Proizvodnja elektronične in elektromehanike pa 32,5 odstotno. In v tej TOZD pričakujejo, da bodo zamuje-

no v izvozu nadoknadili do konca leta in tako dosegli planirano.

Ob teh rezultatih, ki so dobri, pa so v tej delovni organizaciji že zastavili vse moči, da bi bilo ob koncu leta njihovo poslovno leto še

uspešnejše. Pri tem pa je osnovno vodilo, da dosežejo planske rezultate s čim manjšimi stroški in tako zagotovijo tudi po finančni plati realizacijo plana v delitvi celotnega prihodka in v njegovi strukturi.

V. Paveo

V Panoniji povečali izvoz kar za 205 odstotkov

Delo poiskati zunaj občine

Gospodarjenje v gradbeništvu postaja iz leta v leto težje, posebej pa sedaj, ko so investicije močno zmanjšane. Razvoj gradbeništvu v lendarški občini je povezan z razvojem podjetja Gradbenik, ki sedaj dela v okviru Konstruktorja. Domala vsi objekti, ki so bili zgrajeni v občini po vojni, so delo njihovih rok. Pred nedavnim so dobili tudi veliko občinsko priznanje ob letošnjem občinskem prazniku. Pa dovolj za uvod, raje preglejmo poslovanje delovne organizacije. Po podatkih za prvo polletje letošnjega leta je položaj še dokaj ugoden, celotni prihodek je večji za nekaj čez 11 odstotkov, čeprav je dela vse manj in ga je potrebno iskati zunaj občine pa tudi na tujem. Tako delavci lendarškega gradbenika delajo tudi v Iraku in

Nemčiji.

Čeprav predstavlja gradbeništvo v celotnem prihodu lendarške občine le nekaj več kot 3 odstotke, pa je ta panoga pomembna za razvoj občine. Tudi v gradbeništvu se čuti pomanjkanje delovne sile, vsaj za tista najbolj enostavna dela, to pa skušajo nadoknaditi z nabavo sodobne opreme. Gradbinci trenutno gradijo v Lendavi dva večja stanovanjska objekta. Čeprav so objubilili, da bodo prvega dokončali do septembra, jim delo ne gre dobro od rok, zato bo stanovanjski objekt končan šele v oktobru ali novembru. Gradbeno podjetje ima več dejavnosti, med drugim opekarništvo in proizvodnjo gramozov. V Petišovcih imajo sodobno gramoznico, s to dejavnostjo pa se nameravajo tudi res-

neje ukvarjati, saj je potrebno to naravno bogastvo čim bolj izkoristiti. V načrtu je bila tudi gradnja keramične tovarne, a je ta zaenkrat preločena, do takrat, ko bo več denarja.

Delavci gradbenega podjetja so zaposleni tudi v tujini, tako se tudi ta delovna organizacija vključuje v prizadevanja za izvoz. Pa še nekaj podatkov o podjetju: v delovni organizaciji je zaposlenih kakih 450 delavcev, vse bolj so strokovno usposobljeni in vse več je objektov, ki jih uspešno in kvalitetno gradijo. V delovni organizaciji menijo, da bo potrebno najti pota do novih gradbišč, zaenkrat vidijo možnosti ob jadranski obali, saj so postali preveliki za občinske potrebe.

Jani D.

Kot kažejo polletni rezultati gospodarjenja, so v IMP enoviti delovni organizaciji Panonija v Murski Soboti, ki zaposluje okrog 700 delavcev, dokaj realno planirali. Celotni prihodek je dosegel nad 486,4 milijona dinarjev vrednosti, kar pomeni v primerjavi z enakim lanskim obdobjem 21-odstotno povečanje, nadvse dobre rezultate pa beležijo na izvoznem področju, saj so izvoz povečali kar za 205 odstotkov, medtem ko se je uvoz zmanjšal za 33 odstotkov. Na ta način so izpolnili 42,5 odstotka letnega plana izvoza in celo 101,3 odstotka izvoza, doseženega v lanskem letu.

POSILI TUDI Z DRŽAVAMI V RAZVOJU

Murskosoboška Panonija torej v izvažanju svojih izdelkov vidi bodočnost, kajti uspelo jim je prodreti na zahtevno tržišče Zahodne Nemčije, kjer so v sodelovanju z znano firmo Becker prodali velik del svoje proizvodnje setvenih in predsetvenih strojev. Tudi v Češkoslovaški so se že precej uveljavili z izdelavo rezervoarjev za gorivo za traktorje znamke Zetor. Prav tako so navezali tesne stike s kupci v Bolgariji in z državami v razvoju, kot je Nigerija v Afriki in druge. Iz Panonije gredo v promet na tuji trg zlasti okviri za brane (1200 kosov), zaboji za seme (960 kosov), motorne kosilnice (90 kosov) in že prej omenjeni rezervoarji za gorivo (7622 kosov). S tem pa je bil seveda povezan tudi uvoz, predvsem delov za sadilnike, smole in pigment za izdelavo barvil, pištole za barvanje, silicij, in sicer iz Zvezne republike Nemčije in Avstrije.

Tako so v prvem polletju letošnjega leta dosegli 48,8 odstotka celoletnega načrtovanega uvoza. Sicer pa znaša pokrivanje uvoza z izvozom 160,8 odstotka, kar predstavlja nedvomno pomemben dosežek murskosoboške Panonije.

PERSPEKTIVEN KMETIJSKI PROGRAM

Če so s svojim poglavitnim kmetijskim programom, ki je v proizvodnji zastopan z okrog 70 odstotki (omenimo samo obrabne stroje, plinski števci in ostala kooperacija, lahko zares zadovoljni, pa tega ne bi mogli trditi za osnovna gospodarska gibanja. Pa čeprav podatki kažejo, da so v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta izgubljene ure zmanjšali za 30 odstotkov, za 10 odstotkov je povprečno znižani

je onemogočalo kontinuirano delo. Zaradi omejitve uvoza nekaterih potrebnih materialov in problema plasmaja nekaterih proizvodov (brzoparilniki), je delovna organizacija morala opravljati zamenjave pri že načrtovani proizvodnji. To pa je vplivalo na zmanjšanje fizičnega obsega proizvodnje in realizacije ter na produktivnost.

V tem času pa se je Panonija morala soočiti tudi s precejšnjimi likvidnostnimi težavami, na kar so vplivale zlasti povečane zaloge v primerjavi s celotnim prihodkom in neustrezna akumulativnost v preteklih letih, združevanje sredstev za surovin-

Različno po posameznih OZD

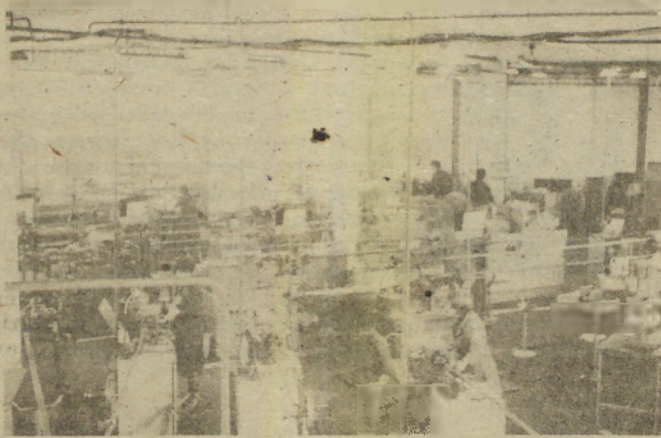
Rezultati poslovanja samoupravnih organizacij in skupnosti v občini Gornja Radgona so, kot smo že večkrat zapisali in so to tudi ugotovili in obravnavali na vseh nivojih te družbenopolitične skupnosti in v vseh družbenopolitičnih

škom poslovanja. V prvem polletju so ustvarili skoraj 585 milijonov celotnega prihodka, kar je za 39 odstotkov več kot v enakem obdobju lani in za 3 odstotke več kot so planirali.

Ob tem je še posebej po-

že presegli plan proizvodnje simetričnih kablov, medtem ko nekoliko manj, pa vendar ne toliko, da bi bili ogroženi letni načrti proizvodnje, avtomobilskih anten, mehanškega pribora in kabelskih setov. V TOZD Proizvodnja elektronične in elektromehanike pa so presegli načrtovano število elektronskega pribora in naprav TV plus, ter že skoraj dosegli načrtovano kooperacijsko proizvodnjo za letošnje leto.

Gorenje Elrad sodi že leta med najmočnejše izvozne stebre gornjeradgonskega združenega dela. V prvem polletju sicer niso izvozili toliko, kot so si zaželeli, kljub temu pa še vedno precej. Celotna delovna organizacija je izvozila, vse na konvertibilno področje, izdelkov vrednosti 73.748.000 dinarjev, ali v od-

organizacijah, precej skromni tako v rasti, posebno še nizki rasti industrijske proizvodnje, kot tudi zaradi preokrajšev vseh vrst porabe in nenačrtovane neuresničitve zadanih izvoznih načrtov. Ti polletni trendi pa so seveda po posameznih delovnih organizacijah precej različni.

Med uspešnejše v tem obdobju sodi nedvomno eden največjih delovnih kolektivov Gorenje Elrad. V tej delovni organizaciji sicer niso uspeli realizirati vseh načrtov za prvih šest mesecev letos, tako v proizvodnji kot tudi v izvozu, vendarle pa so dosegli še boljše rezultate, kot so jih v položaju, ko so jih pestile precejšnje težave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom, pričakovali.

Posebno ugodni so v tej delovni organizaciji finančni pokazatelji. V Gorenju Elrad so dosegli kakovitveni rezultati poslovanja dokaj ugodni, kljub izredno visokim stro-

membno dejstvo, da so v Gorenju Elrad prvič s smotnim gospodarjenjem ustvarili sklade in si izboljšali stopnjo akumulativne sposobnosti. V delitvi prihodka so posebej pozitivni rezultati v TOZD Elektronika in elektromehanika, kar je posledica prizadevanj delavcev zaposlenih v tej temeljni organizaciji in DSSS pri realizaciji sanacijskih ukrepov sprejetih za letošnje leto.

Če nekoliko podrobneje pogledamo proizvodnjo v Gorenju Elrad, vidimo, da je bila precej različna, tako v obeh TOZD, kot tudi po številu posameznih izdelkov, kar je posledica samega povpraševanja, pa tudi reprodukcijskega materiala, ki ga v prvem polletju ni bilo v izobilju.

V TOZD Proizvodnja anten in kablov so v prvih šestih mesecih proizvedli največ TV in radijskih anten, koaksialnih kablov, za celo leto pa

MED SLABIMI SO TUDI DOBRI

Letošnji polletni gospodarski rezultati OZD v občini Ljutomer so marsikoga presenetili, in sicer po neprijetni plati, saj so dokaj neugodni. Seveda ne gre metati vseh OZD v en koš in precej je tudi objektivnih vzrokov za takšno gospodarjenje. Mogoče so najboljše gospodarili kolektivi, ki so si že prej dolgoročno zastavili svoje cilje, pravočasno poskrbeli za primerne energetske vire in se usmerili v izvoz. Ena takšnih delovnih organizacij so Križevske opekarnice. Kljub krizi, ki jo preživljajo opekarni v Sloveniji, so gospodarski rezultati te DO dokaj spodbudni. 179 zaposlenih je v prvem polletju ustvarilo 84.815.000 dinarjev celotnega prihodka ali za 21 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Pri tem so porabili 61.044.000,00 dinarjev sredstev in ustvarili 23.771.000,00 dinarjev dohodka, kar je sicer nekaj manj kot v lanskem enakem obdobju, a je kljub temu (z ozirom

na porast stroškom energije—in to je pri njih ena glavnih postavk) dokaj dober rezultat. Uspešno se vključujejo tudi v izvoz, saj so v prvem polletju presegli načrtovan izvoz prek 56-odstotno, uvoz z izvozom pa pokrivajo 645-odstotno. Ob teh podatkih smo prosili tudi za kratak komentar Branka Zidarja, direktorja Križevskih opekarn, ki pravi takole:

„Glede na dosežene rezultate gospodarjenja v prvem polletju in razmere, v kakšnih so bili doseženi, smo lahko zadovoljni. Že v samem začetku poslovnega leta, ko smo sprejemali plan, smo ugotavljali, da bo izračun dohodka precej bolj težaven, kot smo bili navajeni. Ko govorim o težkih razmerah gospodarjenja predvsem med opekarni, imam v mislih energetiko. Preskrba z gorivi je, kot vemo, zelo slaba in ni bilo malo opekarn, ki so proizvodnjo morale tudi usta-

vijati. Pri nas tega problema nismo imeli, kajti že od leta 1979 uporabljamo kot glavno tehnološko gorivo plin, ki ga po plinovodu dobimo iz Sovjetske zveze, zato redukcij zaenkrat še ne poznamo.

Posebne težave so se pojavile ob zadnjih nenormalnih podražitvah plina, zaradi razlike med mazutom in zemeljskim plinom. Porabniki plina, med katerimi smo tudi mi, ki smo s prehodom na ta energetske vir omogočili ostalim potrošnikom tekočih goriv rednejšo preskrbo, sami pa smo vložili velika sredstva v izgradnjo plinovodnega omrežja, smo danes v slabši situaciji, kot če ne bi prispevali ničesar, zato menimo, da je najmanj, kar lahko zahtevamo — izenačitev cene po kalorični vrednosti med mazutom in plinom.

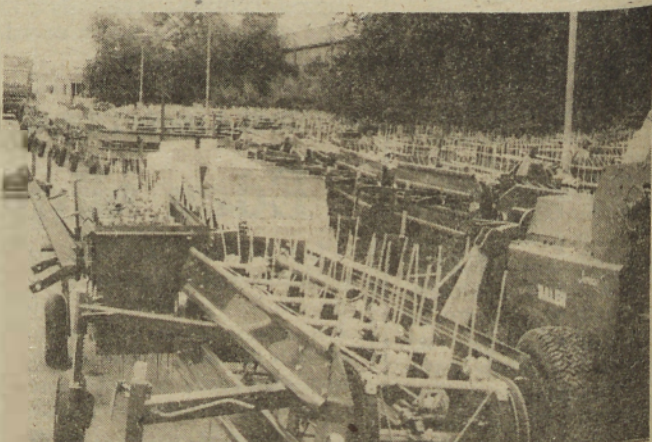
Izvozni rezultati so dokaj dobri. Kako se vključujete v izvoz? „Menimo, da se kvalitetno

vključujemo v izvozna prizadevanja. Pravi izvozni rezultati so bili vidni šele lansko leto in seveda letos. Prodajamo v glavnem v Avstrijo, Nemčijo in Švico.

Omenil bi še, da je izvoz naših izdelkov (strešna opeka — bobrovec) zelo kvaliteten. Navajeni smo namreč, da nekateri izvozi obarvani različnimi predznaki, naš izvoz iz Križevskih opekarn pa je opremljen samo z predznakom plus, kajti v letošnjem letu načrtujemo 9,5 milijonov dinarjev izvoza, uvozili pa bomo samo za 10 odstotkov vrednosti in ustvarjenega izvoza. Torej lahko povemo, da je uvoz kvaliteten.

Dobre rezultate gospodarjenja lahko pripišemo tudi dolgoročnim — pravilnim usmeritvam, ki smo jih našli že na začetku, in seveda prizadevanju celotnega kolektiva za kakovitno delo in proizvodno uspehe.

Dušan Lapanja

OBRAČALNIKI ZA IZVOZ — V murskosoboški Panoniji naredijo v sezoni mesečno okrog 800 obračalnikov, kar pomeni dnevno približno 40 takšnih izdelkov. Z njimi ne oskrbujejo le domačega trga, ampak vse bolj prodirajo tudi v tuje države. Tekst in foto: M. Jerše

tehnološki čas, je fizični obseg proizvodnje za okrog 2 odstotka nižji od lanskega leta. Tako izpolnitev plana realizacije znaša za letošnjih prvih šest mesecev 46,8 odstotka letnega plana oziroma 95,9 odstotka plana za prvo polletje leta 1982. Kot ugotavljajo v Panoniji, gre poglavitne razloge za takšno stanje pripisati kasnitvam in izpadom pri nabavi reprodukcijskega materiala, kar

sko bazično industrijo ter angažiranje sredstev za nabavo deviznih sredstev. Ob pričakovanem padcu povpraševanja po izdelkih v drugem polletju letos pa v murskosoboški Panoniji niso držali križem rok. Sprejeli so namreč vrsto ukrepov in t. im. krizni plan, s pomočjo katerega bi naj zagotovili čim bolj normalno proizvodnjo brez določnih zastojev.

Milán Jerše

Prejeli smo:

POMURJE, KAM GREDO LEPOTE TVOJE?

Oglašam se kar tako, da bi pač ne prelenaril teh dopustniških dni in tudi zato, ker me problematika že več let teži, a se doslej nisem mogel odločiti, kako, na kakšen način bi se je lotil. Pomišljal sem celo, da je vsa zadeva že bila v javni obravnavi, da so stvari že dorečene, vendar je vse tako zelo na psu, da to ne more biti res. Celotna stvar si namreč zasluži kaj več kot obravnavo na partijski konferenci — kaj občinski, zvezni in v resolucije, resolucij bi lahko prišla, vendar bi se je morali resno lotiti že vsaj pred dvajsetimi leti. Žal je sedaj že prepozno. Tako mi preostajata le hris in krič. Morda bo to pisanje le spodbudilo koga, ki bo vsaj polkulturno dokazati, da se molim in me s tem rešil te nepotrebne prepotentnosti.

Tu v Rovinju, kjer preživljam dopust, s stopnišča svojega bivališča opazujem širokopotezne arhitekturne komplekse naselja Monsena. Tudi z mure strani sem ga opazoval in občudoval zlitje teh ogromnih betonskih mas z okoljem, njihovo čudovito ambientalno vkomponiranost v okolje. Istega arhitekta je vreden hotel Avala in tudi iz betonskega naselja pomurskih dopustnikov veje nekakšna domačnost. „Zidane so pač v primorskem stilu“, pravi spodnji sosed. Da, res — misel mi še isti hip uide v svet ob Muri. Le kje bi v Pomurju našel kaj takega? Novo zgradbo ali cel kompleks, ki bi vsaj malo dihal po panonskem slogu.

Pri roki imam turistične informacije iz leta 1975, kjer med drugim piše: „Kljub nezgodnim zakonom sodobne civilizacije je v Pomurju preostalo dovolj starostnosti: šege in navade, nekaj tisoč ljudskih pesmi, značilna hišna delavnost in kmečka arhitektura. Filovska črna keramika krasi domačije in palače v domovini in na tujem. Stare vinske kleti v Strehovcih, Bukovnici in Sovjaku, kakor tudi klopčci — simbol vinskih gor, se še ohranjajo brez spomeniškega varstva. Plavajoči mlini na Muri so že umirajoči simbol pokrajine...“ Poloti se me nekakšna nostalgija, vendar ne za nečim starim, preživelim, marveč za lepim in pristnim.

Zbodejo me zakoni sodobne civilizacije, in sam sebi zatrdim, da tisto niso nikakršni zakoni, kajti zakoni vendar vnašajo nek red. Še najbolj pa tisti neizprosnosti. Mar so znanilke civilizacije bahave, bogve od kod prišle, in buge, ki videne kvadrataste škatle na dve kapi, ki so zamenjale stare kmečke domačije? Da, da, te smo uzakonili in kolnike smo pokrili z asfaltnimi in nove škatle ogradiji z železnimi rampami, marsikje nakradenimi v podzemlju. Ali pa kamenjem, po možnosti iz marmornja, z belimi ali pa črnimi fugami. Naj pride boli do izraza naša duhovna zaostalost in naj se v prelakiranih opečnih zidovih in lesketavih tapetah in dekoracijah odseva naš bogat okus. „Ne, tovariš, jaz in vi nimava enakega okusa in tako je tudi prav! Kaj bi pa bilo, če bi bili vsi enaki? Ha? Zame je to lepo in vas prav nič ne briga, če ima moja hiša ravno streho in trikotna okna!“ kriči užaljeno moj sogovornik. „Mislite, da jaz ne ljubim umetnosti?“

Samo pogledite si to sliko na fasadi: breze, klopce in jelenčki. Ha? Ste videli? In ta planina tule je spomin na moj prvi vzpon na Triglav. Tako, in tudi kiparstvo imam rad, da boste vedeli! Za tistega palčka na vrhu sem dal sto šilingov in še zabeževali so me na carini.“ Vljudo sva se prepirala pozno v noč. Danes pripoveduje, kako zopni so kulturniki, kako se delajo pametne, „mi pa garamo in delamo boljši jutri...“ Prebrala sem, da so pristojni organi neke pomurske občine izdali odlok o ručitvi treh vikendov, ki so jih lastniki zgradili kar na sredi vinogradov in dvema direktorijama, ki sta svoje bloke zgradila sredi obdelovalnih njiv. To je bilo preveč prišlo.

Psalo je tudi, da so črni gradnjam krepko stopili na prste in da funkcionarji, ki je naknadno zaprosil za gradbeno dovoljenje, ko si je že postavil delavnice, niso prizanesli in da so nad tisto „skropucalo“ poslali buldožerje. Pomislil sem, kako ubogi so ljudje, ki so se vendar mučili in gradili z najboljšim namenom. Nevednost in pomanjkanje občutka za lepo vendar ne moreta biti razlog... Cesa? Za rušenje? Hopla! S to mojo mislijo ne lažaj mi v redu. Preveč je podobna vsakdanjemu, linearnemu mišljenju. Ah, da!... Ne more biti razlog, da bi se ti taki ljudje smilili! Neumnost vendar ne more večno gladiti za ušesom in pri tem vzdihovati: no, ja, to je bolj! Neumnost in slab okus je treba iztebiti in ju zamenjati z lepm in pametnim.

Potrkal sem na vrata projektivnih organizacij. Tam so strokovnjaki, pametni ljudje, ki mi bodo vedeli svetovati. Razumljivo je, da sem se obrnil najprej na Projektivni biro Murska Sobota. Prijazno so mi odzdravili in ohrabreni sem začel z bistvom: „V Lendavi bom zidal hišo in bi rad dober načrt...“ Pričakoval sem, da me bodo začeli spraševati, kje bo stala hiša: v mestu ali zunaj središča, v nižini ali na hribu, kakšne so najbližje hiše, kakšna je okolica. Morda bodo zahtevali celo sliko parcele, njene dimenzije ali pa morda... „Kar tule si ogledite katalog tipskih projektov in če se odločite, vam v najkrajšem času pripravimo potrebno dokumentacijo.“

Surovino sežem po katalogu in najdem vse tiste kvadrataste škatle lepo razvrščene, oštevilčene in tako lepo narisane, da jih je bilo veselje pogledati. A resnim se, ko se spomnim, kako obupno vse te hiše škrtijo nad vrhovi jeli tam v prekmurskih vaseh in na grebenih vinskih gor, se taka zgradba beži kot velikanski zob škrbaste babe. „Ne, ne, lepo prosim, rad bi projekt čisto preproste prekmurske hiše. Veste, take, ki paše v tisto okolje.“

Imam velik travnik z rahlo vzpetino, poleg je sadovnjak, pa stara prekmurska kmetija... no, prekmursko hišo bi rad postavil, ne pa take, take, take... Tisto sranje sem lepo požrl, vljudo odšel in potem obšel skoraj vse projektivne organizacije po ljubici deželi Kranjski, vendar povsod isto. Tipski projekti kot da bi se med seboj zmenili, da ignorirajo in dicijo in slovensko tipiko. Maribor, Celje, Ljubljana, Nova Gorica, B. Žice, Kranj, Čakovec... V Ptuj mi je prekipelo in povprašal sem arhitekta, kaj vendar ljudem vsiljujejo te nemogoče surrogate tujih arhitektur? Vljudo mi je pojasnil, da izdeluje le take projekte, ki si jih ljudje želijo in dodal, da si tudi sam želi projektirati zares tipično domačo hišo, vendar ne utegne, ker je preveč drugih naročil.

Pa bi jaz naročil tak projekt, naj pač stane, samo, da bo dobro, sem se izprsil, pri čem pa pomislil, da bankrot pred začetkom gradnje nikakor ni spodbuden. A že po prvih skicah ugotoviva, da mu ne gre tako gladko in od rok in bo za dobre ideje potreboval več časa. Tako dolgo ne morem čakati, gradbeni material je vsak dan dražji, ne samo dnevi, minute so dragocene. Pri izkavanju projektov sem pričel gledati tudi zgrajene hiše. Morda bom našel katera, ki bo vsaj približno taka, kakršna sodi v moj ambiant, povprašal bom lastnika, kje je dobil načrte in problem bo rešen. Tudi zaman. Se huj!

Tu, kar sem videl, me je vse bolj bodlo v oči. Oziral sem se po naši pokrajini kakor petičen turist in vse bolj me je oblivalo strašno spoznanje. Kaj smo vendar storili s to našo deželo? Kamorkoli pogledaš, povsod daljši betonski zidovi, velike skarpe ali pa bele salonične strehe, ki od daleč izgledajo kakor bel papir na travniku, ko ga veter raznese s smetišča. To, kar smo v teh letih počeli z zidavami, vendar presega vse razume meje! Grozljiva in okrutna misel: kakor veliko razmetano smetišče! Ne, ne! Slovenska dežela je vendar lepa! Kar zapel bom: Oj, Triglav, moj dom, kako si kraskan...!

Ljudje druz, nekaj pa je pri tem vendarle res: podoba našega okolja ne sme biti odvisna od okusa ali slabega okusa posameznikov, individualnih graditeljev. Podoba naše dežele je naša skupna stvar! Tudi mene se to ne trde in tebe... Zunanost vaše hiše me še kako briga! Ko pridem domov z morja, razmislim o panonski arhitekturi. Če bo spoznal bogastvo, ki ga nosi v sebi skozi stoletna spoznanja ljudske gradbeniške umetnosti, ne bomo morda vendarle udarili po čelu, mogoče se bo v nas pridila želja ustaviti ta plaz nezadržnega razsipavanja iz smetnjaka prilitne zavesti? Ne vem. Vem le to, da vsi družbeni organizmi, od urbaničnih do inšpekcijskih služb ne uspejajo obladovati položaja.

Rajko Stupar

Ustvarjalnost užiških umetnikov

ARHEOLOŠKA IZKOPAVANJA

V začetku septembra so se na poljih Oloris pri Dolenjem Lakošu v lendavski občini pričela sistematična arheološka izkopavanja. To znanstveno raziskovalno akcijo izvajata Inštitut za arheologijo v Ljubljani in Pokrajinski muzej soboškega kulturnega centra pod vodstvom kustosinje arheologinje Irene Šavel in dr. Janeza Dularja. Arheološka izkopavanja, ki jih finančno podpira tudi kulturna skupnost Lendava, bodo predvidoma trajala do konca meseca. V tem času bomo pripravili tudi reportažni zapis s terena. bb

Madžarsko-slovenski slovar

Na narodnostno mešanem območju pri nas v Pomurju, pa tudi sicer, je v septembru s pričetkom šolskega leta postal odziven izid novega madžarsko-slovenskega slovarja, ki ga je pripravil Jože Hradil, izdala pa Državna založba. Slovar je izšel v 4000 izvodih,

vsebuje 25.000 besed in ima 18.000 sinonimov, posebej pa

je prirejen za šolarje z namensko izbranimi besedami.

Pričujoči je drugi slovar, ki je izšel po vojni. Prvega (slovensko-madžarskega), že 1922 pa v Budimpešti je izšel madžarsko-prekmurski Flisarjev slovar, ki so ga ponatisnili 1942. leta.

Hradilov je doslej najbogatejši madžarsko-slovenski slovar, avtor pa pripravlja tudi slovensko-madžarski slovar, ki ga prav tako potrebujemo. Predvidoma naj bi bil zajehtnejši od dosedanjih, na 110 straneh, izšel pa bi čez tri štiri leta. bb

Spodbuda razvoju domače in umetne obrti

Vsake dve leti je v Slovenj Gradcu razstava domače in umetne obrti, ki želi ohranjati in spodbujati te dejavnosti v Sloveniji

V Slovenj Gradcu bo od 1. do 10. oktobra slovenska razstava izdelkov domače in umetne obrti. Razstavo organizira vsako drugo leto zveza obrtnih združenj Slovenije, njena namena pa sta predvsem dva: da bi spodbujala in razvijala dejavnosti umetne in domače obrti v Sloveniji, po drugi strani pa naj bi osveščala široko dejavnost in družbo, da bi bolje razločevala pristne izdelke od klica.

Slovinci imamo bogato dediščino domače in umetne obrti, izvirne ter estetsko oblikovane izdelke, ki so odraz ustvarjalnih hotenj in spoznanj naših ljudi ne glede na to, ali živijo v Sloveniji ali pa v zamejstvu. Razstava želi ohraniti in spodbujati te dejavnosti v njihovi izvornosti iz narodnih običajev, nakazati pa želi tudi nadaljnje perspektive in možnosti. Poleg ohranjanja dosedanjih vrst izdelkov naj spodbuja proizvajalce k iskanju estetskih oblik in kvalitete iz naše dediščine ter prikaže vse vrste domače in umetne obrti v Sloveniji: ročno tkanje, vezenje, izdelke kovaštva, lončarstva in keramike, zlatarske izdelke, izdelke lesnih obrti in pletarstva, steklarstva, graviranja, pasarstva, svečarstva in lektarstva, izdelavo lutk, umetnega cvetja, igračk, mozaikov, noš, panjskih končnic, kmečkega orodja, sedlarstva, usnjarstva in kožarstva, kvalitetne kopije predmetov, pustne maske, razne vrste intarzij, barvno tkačenje in modroisk, izdelke sodobnega oblikovanja — skratka vse izdelke domače in umetne obrti.

Ker se z izdelavo teh izdelkov ne ukvarjajo samo obrtniki, temveč tudi veliko drugih občanov, predvsem v obliki dopolnilne ali konjičarske dejavnosti, želi zveza obrtnih združenj pritegniti k sodelovanju čim širši krog izdelovalcev predmetov domače in umetne obrti. Na razstavi lahko sodelujejo vsi samostojni obrtniki, ozdi, občani, zavodi in druge dejavnosti ter slovenski proizvajalci v zamejstvu. Rok prijave je 10. september, na naslov: Zveza obrtnih združenj Slovenije, organizacijski odbor IV. slovenske razstave izdelkov domače in umetne obrti, Miklošičeva 4, Ljubljana. V času razstave bo organizirana tudi prodaja nekaterih primerkov razstavljenih predmetov, izdali bodo katalog s seznamom razstavljenih izdelkov ter naslovi proizvajalcev; posebna strokovna komisija za presojo izdelkov domače in umetne obrti bo ocenila razstavljene predmete in ob koncu podelila priznanja za sodelovanje, za nekatere izdelke bodo izdali potrdilo z znakom kakovosti, najboljši razstavljalci pa bodo prejeli diplomu mojstra domače oziroma umetne obrti.

kulturni koledar

ČETRTEK, 9. SEPTEMBRA
HODOŠ — V domu kulture bo ob 19.30 uprizoritev Goldonijev MIRANDOLINE s katero gostujejo gledališniki iz Subotice.

PROSENJAKOVCI — Narodno gledališče iz Subotice predstavlja delo Pierra Aristida Breala: DESET KIL ZLATA: v prireditveni dvorani ob 19.30.

PETEK, 10. SEPTEMBRA
DOBROVNIK — V okviru že tradicionalnega gostovanja gledališnikov iz Subotice bo ob 19.30 predstava MIRANDOLINA.

LENDAVA — V dvorani Nafta bo ob 19.30 uprizoritev predstave DESET KIL ZLATA.

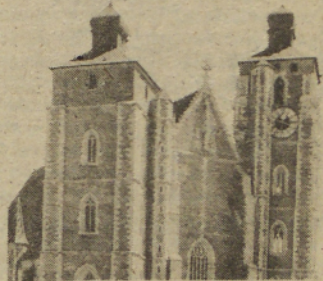
SOBOTA, 11. SEPTEMBRA
DOMANJŠEVCI — Subotički gledališniki: Istvan Nagy, Maria Albert, Peter Szél, Lajos Santa Puzsta, Ferenc Szabo, Marhig Karna, Zoltan Baracius in Éta Süveges bodo nastopili z Goldonijev Mirandolino. Predstava se bo pričela ob 19.30.

HODOŠ — V domu kulture bo ob 19.30 gostovalo narodno gledališče iz Subotice s predstavo DESET KIL ZLATA.

SREDA, 15. SEPTEMBRA
MURSKA SOBOTA — V dvorani kina Park gostuje slovensko narodno gledališče iz Maribora. Mariborski gledališniki bodo zaigrali v Goldonijevi PAHLJACI. Ob 12. uri si bodo predstavili ogledali učenci usmerjenega izobraževanja, zvečer ob 19. h pa bo uprizoritev za ostalo občinstvo.

razstave

MURSKA SOBOTA — Do 12. tega meseca bo v galeriji soboškega kulturnega centra na ogled razstava fotografij zahodno nemškega mesta Ingolstadt, od koder so tudi mladi likovniki, ki se predstavljajo z risami in grafikami.

LJUTOMER — V galeriji Anteja Trstenjaka razstavlja likovni umetniki iz Titovih Užic.

V muzeju revolucije je na ogled razstava pod naslovom Začetki vstaje na Štajerskem med NOB.

V muzeju Edvarda Kardelja je razstavljen zbirka Taborška gibanja na Slovenskem.

LENDAVA — V galeriji na gradu sta na ogled stalna in muzejska zbirka.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin je razstavljen likovna ustvarjalnost Dragice Srčan — Kocjan iz Varaždina.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni Dobra knjiga so: Kirstov NEMIR V MALEM MESTU (založba Koper), ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH — Zakon o zaposlovanju in zavarovanju v primerih brezposelnosti (Dopisna Delavska univerza Ljubljana), MEDNARODNI GOSPODARSKI SISTEM avtorja Janeza Stanovnika.

OB 4. KONGRESU VINOGRADNIKOV IN VINARJEV JUGOSLAVIJE

DOVOLJ DOMA IN ZA IZVOZ

Pod pokroviteljstvom zveznega komiteja za kmetijstvo je potekal sredi prejšnjega tedna v kongresni dvorani hotela Radin v Radencih 4. kongres vinogradnikov in vinarjev Jugoslavije. Poleg predsednika zveznega komiteja za kmetijstvo Milorada Stanojevića in predsednikov komitejev za kmetijstvo iz vseh republik in pokrajin so se kongresa udeležili tudi številni gostje, med njimi predsednik CK ZKS Andrej Marinc in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc.

Več kot 300 priznanih strokovnjakov s področja vinogradništva in vinarstva je v treh dneh razpravljalo o možnostih nadaljnjega razvoja tega področja. Tem vprašanju — stanje in smeri razvoja vinogradništva in vinarstva v Jugoslaviji do leta 2.000 ter prispevek konceptu marketinga jugoslovanskih vin — so bili posvečeni tudi trije glavni referati, ob katerih se je zvrstilo še 16 koreferatov.

Na področju vinogradništva v Jugoslaviji še nismo optimalno izkoristili vseh naravnih možnosti in čeprav zavzema naša država po proizvodnji grozdja in vina pomembno mesto v Evropi in svetu, ga je treba še naprej razvijati. To še toliko bolj, ker predstavlja vinogradništvo 5 odstotkov celotnega prihodka v jugoslovanskem kmetijstvu in daje realne možnosti za

sokokvalitetnih in vrhunskih vin. Vsa prizadevanja bodo morala zato biti usmerjena v proizvodnjo teh vin, saj bo na zahodnoevropska tržišča možno plasirati le vrhunska vina.

Medtem ko smo v povojnem obdobju dosegli na področju vinogradništva in vinarstva proizvodnje pomembne pozitivne premike, pa je bilo bore malo narejeno na področju prodaje in marketinga jugoslovanskih vin. Čeprav je vino hrana, porabimo v Jugoslaviji še vedno premalo vina po prebivalcu in med

Vinogradniški rajoni v Jugoslaviji se nahajajo na zelo različnih nadmorskih višinah — od 10 do 780 metrov. Na kvaliteto proizvodov vplivajo različni faktori: naravni pogoji, sorta, tehnologija proizvodnje in tehnologija predelave. V Jugoslaviji so v prometu naslednje kategorije vin: visokokvalitetno vino z zaščitenim geografskim poreklom, kvalitetno vino z zaščitenim geografskim poreklom, namizno vino z zaščitenim geografskim poreklom in namizno vino brez zaščite geografskega porekla.

večjimi proizvajalci sta po porabi za nami le Bolgarija in Nemčija. Statistični podatki kažejo, da porabimo letno, povprečno 27 litrov vina po prebivalcu, ta potrošnja pa je po posameznih republikah in pokrajinah zelo različna (od

vključevanje v mednarodno delitev dela. Na površinah 244.000 hektarov proizvedemo letno v Jugoslaviji 7 milijonov hektolitrov vina, kar nas uvršča na sedmo mesto v Evropi, medtem ko predstavlja izvoz le 15 odstotkov celotne proizvodnje, kar je še daleč pod objektivnimi možnostmi. Zlasti povečanju izvoza bo zato potrebno nameniti posebno pozornost, izvoz na zahodna tržišča pa mora postati imperativ naše proizvodnje. To pa pomeni, da moramo budno spremljati smeri vinogradniške in vinarске proizvodnje v svetu, saj je znano, da poraba vina v svetu pada, narašča pa poraba vi-

Potrošnja vina po prebivalcu je v posameznih državah zelo različna. Jugoslavija pa zavzema 11. mesto v svetu. Največja potrošnja je v Franciji, kjer popije vsak Francoz (všeti so tudi otroci) 94 litrov vina. Sledijo: Italija 93 litrov, Argentina 76 litrov, Portugalska 68 litrov, Španija 65 litrov, Luksemburg 48 litrov, Švica 47 litrov, Grčija 45 litrov, Avstrija 36 litrov, Madžarska 35 litrov, Jugoslavija 27 litrov, ZR Nemčija 25 litrov, Belgija 19 litrov itd.

Ludvik Kovač

IZKUŠNJE KMETOVALCEV

Med popoldanskim pogovorom kratek predah za Janeza

Pri Lukačevih v Krogu so vsa povojna leta namenjali obdelovanju zemlje veliko pozornosti, zato so v hleve privezovali čedalje več živine. Oče Lukač, ki je gospodarjenje pred sedmimi leti predal sinu Janezu, je bil trden gospodar in zemlje ni puščal v nemar, čeprav je morala precej časa — ob ljudeh — opravljati premnoga dela na poljih vprežna živina.

živine, le star je in ne vedo, če bi se odločili za posodobitev, ali pa zgradili novega. Oboje bi precej stalo. Denarja je malo, lastna udeležba pri najemanju kreditov pa je čedalje višja. Za odločitev, kot je povedal Janez, bodo rabili še nekaj časa in poiskali eno od dveh možnosti. Ne bodo odlašali predolgo, ker se razmere pri najemanju kreditov poslabšujejo. Sodeč

Janez Lukač, obetaven kmetovalec iz Kroga, je pri svojem delu dobre volje, saj ob njem raste mladi rod, ki ni brez posluha za kmetiška opravila.

Foto: J. Stolnik

Razmere so se počasi spreminjale, varčevali so, kupovali stroj za strojem, potem pa je prišel čas, ko brez dolgoročnejših načrtov in računice več ne bi šlo. Odločili so se za poljedelstvo in živinorejo. Začeli so dobro, le pri denarju se je večasi zatikalo, zato so začeli s temeljitim varčevanjem. Hranilno-kreditna služba pri KZ „Panonka“ je bila pravi naslov za reševanje finančnih problemov, saj je začela varčevalcem odobravati posojila za posodabljanje kmetij, posebno tistim, ki zemlje in drugega niso zanemarjali.

Janez Lukač, krepak možak, ki se je rodil med vojno vohro leta 1943, je izredno zgovoren, na vsako vprašanje ima odgovor, iskren odgovor, ker očitno nikomur noče lagati, tudi sebi in svojim ne. Z ženo Marijo morata pogosto premlevati probleme, iskati najboljše rešitve, včasih kakšno doda 77-letni stric Ignac, oba pa skrbno vzgajata tri otroke. Martina je pri štirih letih najstarejša, vendar dvorišče, hlevi, njive in travniki za njo niso igrišče. Rada prime za delo, dveletna Monika vsaj zdaj porabi precej časa za igranje, Matej pa je še precej neboljšen, saj je star komaj eno leto. Kdo bo ostal na kmetiji, tega Janez in Marija ne moreta prerokovati, vesta pa, da bo eden od otrok nadaljeval njuno delo, saj vsi trije radi stikajo okrog strojev, posebno novejših.

Pustimo ob strani ugibanja in se posvetimo dilemi, ki jo Lukačevi pogosto premlevajo. Obsežen hlev imajo, prostora je kar za 25 glav goveje

po potezah na obrazu se Janez bolj ogreva za gradnjo novega sodobnega hleva z odpadkovnjem in napajalniki. V tem primeru bi bilo manj dela in skrbi, investicija pa bi se z leti ob primernih cenah živine dobro obrestovala.

Zdaj imajo Lukačevi za deset hektarov površin dva traktorja, nakladalno, obračalnik, dva trosilca za gnojenje in še cisterno za gnojnico. Ob traktorskih priključkih, ki jih že imajo, pa bodo verjetno kupili še kakšnega.

Pri krmljenju so se vsaj doslej zanesli predvsem na lastno krmo, zato so na njivskih površinah dosledni pri kolobarjenju, precej krme pa nakosijo tudi na travnikih, čeprav jih imajo v treh krajih na območju katastrske občine. Domače krme imajo dovolj, krmlila pa kupujejo le za teličke in še za te skromne količine.

Največ pozornosti torej namenja krmlnim rastlinam, vendar tudi sladkorne pese — čeprav je bilo v začetku malo negotovosti — niso pustili ob strani. Lani so je pridelali nad 33 ton, in to je bilo že tretje leto, kakšen bo letošnji pridelek, pa še ne vedo.

Nekaj prav spodbudnih besed je Janez ob koncu povedal na račun pospeševalne službe KZ „Panonka“, potarnal okrog slabo vzdrževanih poljskih cest, ki se pod težkimi traktorji čedalje bolj ugrezajo, potem pa se je spet lotil domačih opravil, ki jih nikoli ne zmanjka.

Janko Stolnik

POHVALNO O KMETIJSTVU

— Pred dnevi je Pomurje obiskal sekretar Zveznega komiteja za kmetijstvo dr. Milorad Stanojević. Ogledal si je selekcijsko-vzrejno farmo prašičev Nemščak, kjer se je tudi pogovarjal s predstavniki ABC POMURKA, ogledal pa si je še v rejo prašičev usmerjeno kmetijo v Bakovcih, obiskal pa je tudi velikega proizvajalca mleka in rejca pujskov Omarja v Rankovcih in Živinorejsko veterinarski zavod za Pomurje.

Po kratkem obisku je novinarjem povedal: »Prvi obisk v Pomurju sem izkoristil za pogovore s predstavniki agroživilskega združenja ABC POMURKA o razsežnostih in načrtih pomurskega kmetijstva. Po tem, kar smo videli in slišali, sem dobil vtis, da je ABC POMURKA velik sistem s 100 tozdi, 12 tisoč zaposlenimi in s približno enakim številom združno organiziranih kmetov.

Posebej moram pohvaliti povezanost družbenega in zasebnega sektorja kmetijstva, pri čemer mislim na funkcionalno povezanost oziroma skupno koriščenje razpoložljivih zmogljivosti. Zmogljivosti sušilnic, tovam močnih krmil družbenega sektorja so namreč v enaki meri na voljo kmetom kot družbenem sektorju. Družbeni sektor pa nudi kmetom tudi vsa strokovno pomoč in prenaša izsledke znanosti tudi v proizvodnjo združenih kmetov. Posebej uspešno je sodelovanje v reprovirgi proizvodnje mesa in mleka, pri čemer se v Pomurju ne srečujete s takimi težavami kot na drugih območjih Jugoslavije. »Posebej pohvalno je dr. Stanojević ocenil proizvodnjo mleka, ki ga letno zasebni sektor proizvede 500 tisoč hektolitrov brez izgub.

Za večjo proizvodnjo hrane

Predstavniki večjih agroživilskih združenj Slovenije na skupnih razgovorih na sedežu ABC POMURKA v Murski Soboti skupaj s članoma predsedstva CK ZK Slovenije Stefanom Korošcem in Gezo Bačičem ugotavljali kako se v praksi izvajajo sklepi o hitrejšem razvoju kmetijske politike v republiki, sprejeti preteklo jesen na 11. seji CK ZK Slovenije. Pozornost je veljala zlasti uresničevanju sprejetih usmeritev na področju družbenoekonomskih odnosov, planiranja, združevanja dela in sredstev. Posebna pozornost je veljala uveljavljanju kmeta kot proizvajalca in samoupravljalca. Dogovorili so se, da bodo na območjih Slovenije organizirano pristopili k uresničevanju zastavljenih ciljev pri proizvodnji hrane še prej pa bodo ocenili kaj je bilo storjeno doslej. Na osnovi ocen bodo po posameznih območjih pripravili akcije za večjo proizvodnjo in nemotno oskrbo s hrano. Med drugim bodo z akcijo morali zagotoviti potrebna sredstva za naložbe v proizvodnjo poljščin, rejo živine in razvoj prehranske industrije.

Kmetijstvo pa bo z napredovanjem lahko del presežkov tudi izvozilo. O naštetih problemih kot tudi načrtovanih akcijah pa bo konec septembra razpravljalo tudi predsedstvo CK ZKS. Vprašanje razvoja kmetijstva se namreč vključuje v koncept prizadevanj resolucije 9. Kongresa zveze komunistov.

Boris Hegeduš

Zvezno priznanje za Cankovo

V Bosanskem Samcu so pred kratkim podelili letošnja priznanja Zadružne zveze Jugoslavije. Iz vrst slovenskih kmetijcev so jih dobili trije občani in dve temeljni združni organizaciji. Priznanje za uspešno vodenje organizacije kmetijske proizvodnje je prejel direktor TZO Cankova Ernest Kerec in »njegova« TZO, in sicer rezultate v organiziranju pridelovanja sladkorne pese in druge uspehe na področju poljedelske proizvodnje.

Priznanji, tako osebnost kot kolektivno, sta prisli na pravi naslov, saj si tovariš Kerec, kakor tudi kmetje na območju TZO Cankova resnično prizadevajo, da bi dosegli kar najboljše uspehe v poljedelstvu. Lanski načrt pridelovanja sladkorne pese so izpolnili. Na 60 hektarjih so pridelali 2.700 ton sladkorne pese. Tudi letos si obetajo dober pridelek. Pripravljajo pa se seveda na spomladansko sejanje sladkorne pese, ko jo bodo pridelovali na 70 hektarjih.

Kmetje z območja TZO Cankova dosegajo dobre rezultate tudi v pridelovanju pšenice. Letos so je prodali 670 ton, prihodnje leto pa naj bi je oddali kar 1.000 ton.

Več goveda in prašičev

Glede na to, da je bil popis živine lani, podatke pa objavljamo zdaj, se morda zdi to poročanje neažurno. Toda številke so zgovorne! Pričajo, da smo Pomurci še vedno govedarji in da tudi pitamo vse več prašičev.

Pred desetimi leti so v naši pokrajini ob popisu imeli 78.275 goved. 31. marca 1981 pa 81.806. V soboški občini jih je bilo 44.822, radgonski 10.980, lendavski 15.034 in ljutomerski 10.970 goved.

Ne nazadujemo tudi pri prašičih: leta 1971 jih je bilo 94.849, lani pa 115.703. Prireje se je povečala zlasti v soboški in ljutomerski občini zmanjšala pa v lendavski občini. Stanje na dan 31. 3. 1982 je bilo takole: Murska Sobota 54.777, Radgonj 13.490, Lendava 18.497, Ljutomer 18.839 prašičev.

Š. S.

S POTI PO SEVERNEM GORIČKEM

Ali še obstaja kmečka idila?

Goriške vasi vedno znova privlačijo s svojo slikovitostjo, nevsiljivo lepoto, narava je tod skoraj edini zaveznik človeka, njuna medsebojna povezanost je še zelo velika, vsekakor mnogo večja, kakor pa smo navajeni v sodobnem, urbaniziranem svetu. Prav zato je vsak obisk v tem delu naše ožje domovine doživetje zave.

Tokrat sem se namenil v gornjepetrovsko krajevno skupnost. Obiskal sem tri tamkajšnje vasi: Neračnovce, Borečo in Martinje.

NERAČNOVCI — PROSTO-VOLJNO DELO VAŠČANOV

Če pripelješ iz Gornjih Petrovec zavijes proti Lucovi, prispeš v Neračnovce po novi cesti, ki pa še ni urejena, vsaj ne dokončno. Urejali so jo brigadirji, ki so opravili zelo pomembna dela. Razširili so cesto, ki pa še ni utrjena. Kmalu sem opazil znak „delo na cesti“ in nekaj metrov za njim na cesti ljudi pridno vihtela krampe in lopate. Seveda sem se ustavil in se pozanimal, če se po tej poti pride v Neračnovce. Delavci, moški in ženske, starejši in mlajši, so me živahno sprejeli in brez sramu, s pristno Goriško neposrednostjo pripovedovali o življenju na vasi.

Zvedel sem, da imajo v Neračnovcih 66 hišnih števil, mnogo pa jih je že (ali pa še bodo) praznih, ker mladih ni, starejši pa umirajo. Življenjem v vasi so večinoma zadovoljni, zavedajo se, da so odmaknjeni od občinskega središča, prva večja vas so Gornji Petrovci. Imajo zbiralnice mleka, deluje tudi gasilsko društvo (že od leta 1933) — načrtujejo tudi, da bi obnovili dom gasilcev. Sicer pa živijo tako, kot skoraj povsod v tem predelu Prekmurja. Trdo delajo, a to delo imajo radi, njihova ljubezen do hribovite goriške pokrajine je neizmerna.

Besedo je povzel Stefan Balek, predsednik vaškega odbora, mlad možakar, poln energije in delovne vneine. Zanimalo me je predvsem, kako so se odločili, da bodo sami nadzorovali z gradnjo ceste, kako poteka delo in kdaj naj bi jih predvidoma končali.

Ja, že dolgo si vaščani Neračnovce želimo, da bi tudi naša vas dobila zvezo s svetom, zato pa potrebujemo avtobus. O tem smo se odločali že tri leta, pa se ni premaknilo na bolje. Tako morajo vsi Neračnovčani, ki delajo v Murski Soboti, vstati že zelo zgodaj in se peš napotiti v Petrovce, kjer stoji avtobus. Vozi sicer šolski avtobus, ki pa je prepozen, da bi delavci pravočasno prišli na delo. Zdalj pa so nam obljubili, da bo avtobus vozil takrat, ko bo cesta urejena. In tako smo se Neračnovčani odločili, da sami poprimemo za delo. V štirinajstih dnevih bi naj končali.

Zalecel sem jim, da bi kar najhitreje uredili cesto in na ta način izpolnili svoje največje pričakovanje — avtobus.

JURČKI IN LISIČKE — LEPI „SEZONSKI“ DOHODEK ZA BOREČANE

Pot me je nanesla v raztreseno vasio — kar štirje hribi jo delijo — Borečo. Zmotil sem vsakdanji utrip naselja, ljudje so bili večinoma zdoma na njivah ali v službi. Hotel sem se pogovoriti s predsednikom vaškega odbora Stefanom Pasičnjekom, vendar je bila doma le njegova mati, 78-letna Neža, ki

povedala, kakšno je življenje vaščanov Boreče. Čeprav sem jo zmotil sredi dela na polju, je to ni motilo, da me ne bi povabila v hišo. „Tako revne vasi, kot je naša, zlepa ne boš našel,“ mi je dejala, nato pa nadaljevala, „imamo približno 45 hišnih števil, vendar je vedno več praznih domačij. Mladi niso za delo na kmetiji, raje gredo v šolo, tudi zaposlitev v mestu jim je ljubša od kmetovanja. V nekaj letih bo praznih gotovo okrog deset hiš. To je žalostno, posebej za nas, ki smo malo starejši in vemo, kaj vse ti zemlja lahko da, zato jo tudi znamo ceniti.“

Gizela je pripoved prekinila in me pogledala, kot bi hotela vprašati, kaj bi še rad vedel. Tudi v Boreči ni avtobusa, postaja je precej oddaljena, imajo pa šolskega, ki otroke vozi v petrovsko šolo. Seveda so tudi gasilci aktivni, pred

kg gob. Gizela mi je tudi zaupala, da je mož, ki je pravkar prinesel gobe, največji „gobanjar“ v vasi. Tudi tokrat se mu je „izlet“ v gozd splačal, saj je zaslužil 90 starih tisočakov.

ZAPUŠČENA ŠOLA V MARTINJU

Ob koncu potepa po Goričkem sem se ustavil še v Martinju. Vaška kurirka, ki sem jo najprej srečal, me je napotila h Kozarjevici, kjer pa Alojza, ki je predsednik vaškega odbora, nisem našel. Tako sem kar „na pamet“ stopil k domačiji, kjer je bilo doma več ljudi. Pri Sukičevih sem se zadržal kakšno uro in povedal so mi mnogo stvari, ob katerih sem se zamislil in vsaj malo dojel, kako težko je biti kmet in se s tem preživljati. Jože, mladi gospodar, mi je dejal, da je tu, v Martinju, ki je odmaknjeno od občinskega središča, zelo težko razvijati kmetijstvo — to pa je tudi vzrok, da mladih v Martinju praktično ni, saj se vsak raje odloči za „lažji kruh“. Jože je že aprila vložil prošnjo za posojilo — rad bi zgradil nove hleve — pa ga še vedno ni dobil. Tudi zrnje (rž in pšenica) še vedno leži v shrambah, kljub pogodbi s kmetijsko zadrugo, da ga bodo odkupili. Toda Martinje je pač na obrobju in na vrsto pridejo vedno zelo pozno — to pa Sukičevim seveda še malo ne koristi. Jože se zaveda, da vsi ne morejo biti prvi, vaščani pa si vendarle želijo, da bi mislili, tudi nanje, jim na ta ali oni način pomagali. O vasi so mi Sukičevi dejali, da je pač kmečka, ceste niso najboljše, imajo trgovino in aktivne gasilce.

Ko sem se peljal skozi vas, me je zbudila v oči zapuščena zgradba s polomljenimi stekli v oknih. Sicer pa je zgradba še trdna, v njej bi se dalo marsikaj urediti. Pri Sukičevih sem izvedel, da gre za staro šolo, ki tako sameva že od začetka sedemdesetih let. Prav lahko bi jo uredili za vaške potrebe, morda bi jo prevzel tudi kakšen obrtnik, toda za to, kot kaže ni interesa. Še posebej ne od takrat, ko je zgradba v pristojnosti občine, ki pa v zvezi s tem ničesar ne ukrene.

Tudi avtobusne zveze v Martinju niso takšne, kot bi si vaščani želeli, tudi tu morajo tisti, ki delajo v Murski Soboti vstati že ob treh zjutraj, da pravočasno pridejo na delo.

Takšen je torej utrip treh goriških vasic. Vsaka zase se ubada s svojimi težavami, kmetje delajo, kolikor morejo, da se preživijo. Žal pa so v teh prizadevanjih za boljši jutri vse preveč osamljeni, pogrešajo nasvetov za svoje delo (predvsem mladi kmetje, kolikor jih še je) pogrešajo toplo, prijazno besedo in pomoč. Tak je vsaj vtis, ki sem ga dobil, ko sem se pogovarjal z vaščani.

Bojan Peček

Martijevi Neračnovčani si bodo sami uredili cesto.

Kaže, da se za zgradbo, v kateri je bila nekoč šola, nihče ne zanima ... Bojan Peček

pa ni kazala pretiranega navdušenja za pogovor s tujcem (predvsem jo je motil foto-aparat, saj je menila, da bo morala fotografije plačati), čeprav moram napisati, da je bila prijazna in ustrežljiva. Razumeti pa je treba, da jo je življenje marsikdaj neprijetno presenetilo, mnogo je bilo odkrivanja in trpljenja.

Lična hiša z zelo lepo urejeno notranjostjo mnogo lepega cvetja okrog nje. Tu so doma Judovi. Sprva sem našel v hiši le malo Simono, ki obiskuje tretji razred petrovške osnovne šole. Poklicala je staro mamo — in Gizela Jud se je rada odzvala povabilu, da bi

kratkim so razvili društveni prapor, v njihovem domu pa se odvijajo vsi sestanki v okviru vasi.

Medtem je prišel možakar z dvema polnima vrečkama — v eni so bili jurčki (teh je bilo nekaj manj), v drugi lisičke. Simona mu je z otroško navihanostjo plačala za gobe, Gizela pa mi je povedala, da pri njih odkupujejo užitne gobe — in sicer za portoroško Drago. Jurčki so po petnajst starih tisočakov, kilogram lisičk pa stane še več — 200 dinarjev. V vasi so kar tri odkupna mesta in vaščani pridno nabirajo gobe, saj se jim to kar lepo obrestuje. Včasih dnevno samo pri Judovih odkupijo nad 80

KOBILJČANI BI POMAGALI

Dober kilometer ceste med Dobrovnikom in Kobiljem je ostal pred leti neasfaltiran in prav ta del buri duhove, saj je čestokrat v obupnem stanju. Vaščani Kobilja so pred leti zbrali sredstva in asfaltirali del ceste, ki sicer ni v njihovi pristojnosti, prav to pa so pripravili storiti tudi sedaj. Predstavnik krajevne skupnosti Kobilje je povedal, da so pripravili dati 50 starih milijonov dinarjev, vendar pa bi bilo potrebno zainteresirati tudi krajevno skupnost Dobrovnik, občinsko komunalno skupnost in republiško skupnost za ceste. S skupnimi močmi bi gotovo uspeli in tako odpravili problem. Pred nedavnim je predstavnik krajevne skupnosti Dobrovnik pokazal pripravljenost za dogovore, saj je tudi tej krajevni skupnosti cesta potrebna. Upati je, da bosta pripravljenost občanov podprli tudi komunalna skupnost in republiška cestna skupnost.

Jani D.

Plin iz nove vrtine še letos

Delavci INA-Nafte z velikim pričakovanjem čakajo konec letošnjega leta, ko naj bi iz 3200 metrov globoke nove vrtine začeli redno dobivati plin. Strokovnjaki ocenjujejo, da ga bo letno za kakih 40 milijonov kubičnih metrov. Pred nedavnim so vrtino kemično obdelali, v septembru pa naj bi začeli nastreljevati plinske sloje, da bi tako prišli do večjih zalog. Ne skrivajo, strokovnjaki namreč, da bi v globljih plasteh bilo mogoče dobiti še večje količine plina, zato že sedaj razmišljajo o vrtanju nove vrtine do globine od 4 do 5 tisoč metrov. Takšno vrtanje pa je seveda izredno drago, stane okoli 300 milijonov dinarjev. V tem trenutku seveda še ne vedo, kako naj bi zbrali tolikšna sredstva, saj je za raziskave bilo doslej namenjeno premalo sredstev. V Lendavi pričakujejo, da bo v prihodnjem letu le prišlo do novih raziskav in vrtanja.

Jani D.

STARA TRGOVINA Z NOVIM LASTNIKOM

Po štirih letih zatišja so na avtobusni postaji v Gornji Radgoni ponovno odprli trgovino z ribami. Agrokombinat iz Maribora — TOZD Ribe se je „usnil“ lokala, ki so se ga tako dolgo otepali domači trgovci in druge sorodne organizacije, ga posodobil in že nudi Gornjeradgončanom in okoličanom vse vrste sladkovodnih in morskih rib. Vse s prostorom vred je veljalo le okrog dobrega milijona in sedemdeset tisoč dinarjev. Očitno pa za domačine preveč. Ne vemo sicer, zakaj. Verjetno jim že posli cvetijo, da so dopustili, da bo odtekel denar iz domačih žepov v drugo občino.

vp

Šoli pomagajo tudi KS

Večkrat smo govorili o tem, da je potrebno med šolami in krajevnimi skupnostmi sklati tesnejše vezi, še posebej zavoljo tega, da bi probleme hitreje reševali, s skupnim delom pa bi privarčevali tudi marsikateri dinar. Pred nedavnim je vodstvo osnovne šole Drago Lugač v Lendavi poklicalo predstavnike krajevnih skupnosti iz svojega šolskega okolja in se z njimi dogovorilo o nekaterih skupnih delih. Omenjena osnovna šola ima namreč več podružnic v krajevnih skupnostih Čentiba, Dolina, Gaberje in Petišovci, pri njih pa je veliko takšnih del, ki bi jih lahko opravili krajanji sami. Dogovorili so se, da bodo krajevne skupnosti poskrbele za ureditev okolice šol in pomagale tudi pri ugotovitvi drugih problemov. Pri nekaterih podružničnih šolah bodo gojili tudi zelenjavo, in tako zmanjšali stroške pri prehrani otrok. V času stabilizacije je takšno sodelovanje med šolami in krajevnimi skupnostmi gotovo dobrodošlo.

Jani D.

— SOŽITJE IN VARNOST NA VRHU GORIČKEGA —

Tam kjer se stikajo meje Jugoslavije, Avstrije in Madžarske je tromejnik, vas pa Trdkova. Če ime izvira iz trdnosti vaščanov se ne ve, lahko pa bi bilo temu tako, saj so — kmetje po večini prav trdni na svojem trikotnem kosu zemlje, ki jo obdelujejo hribovju navkljub. Seveda je zemlja bolj rodna v ravnici toda tudi v tem predelu Goričkega se da živeti. Resda je malo odmaknjen, toda odkar so nekako pred poldrugim mesecem na Trdkovi dobili telefonske priključke, je zveza s svetom boljša. Tudi cesta je zdaj bolj vzdrževana, tako, da avtobus nemoteno vozi in je kljub makadamu manj ovir za vsakršne voznike. Telefon in cesta sta za obmejno območje še kako pomembna, predvsem pa so pomembni ljudje. Teh je okoli 340 na 80 domačijah, živijo pa v izjemnem sožitju z graničarji bližnje karavle. Predvsem mladi so vzpostavili s čuvarji meja tesne stike, kar se je posebej izkazalo ob minulem dnevu graničarjev, pa tudi sicer je sodelovanje med njimi.

PRI ROGANOVIH JE ZBIRALNICA MLEKA IN GOB

Na Trdkovi 17 se je prijetno zaustaviti. Gospodar Jože je bil do nedavnega predsednik vaškega odbora. Ker je sedanj — Karel Lang — na začasnem delu v sosednji Avstriji, je prav on tisti, ki je kar največ povedal o svoji vasi, pa tudi o svojem delu. Kmetovalec je z usmerjeno kmetijo na kateri goji plemenske prašiče. Zmotili smo ga sredi dela, ko je nezadovoljen menjaval mrežaste žične podlage v hlevu. „Kratkega veka so bile,“

je dejal, „treba bo nabaviti trajnejše.“

Žena Dragica se je ukvarjala z gobami. Pri Roganovih je namreč tudi zbiralnica gob in Drogin kombi se često ustavlja. „Posebej v drugi polovici avgusta, je bilo kar veliko teh gozdnih sadežev. Zdalj v prvih septembrskih dneh se že pozna, da so noči hladne in jurčki ter lisičke ne poganjajo več tako kot prej.“

Med tremi otroci v hiši sta dva že šolarja. Najstarejša Ana — Marija obiskuje šesti razred, srednji Damjan je učenec četrtega

razreda, Drago pa je kot najmlajši hišni miljenček. S svojo svetlo laso glavo je resda prikupen, pa na gobe se že spozna. V pest je prav kmalu po prihodu v gozd na robu

Vaški zvonik s sireno na vrhu je ponos vaščanov Trdkove. Ne le da je najvišji objekt v vasi ob meji, tudi plod lastnega dela je. Zdalj pa bi radi zgradili še novi dom, v katerem bi bilo prostora, poleg gasilcev tudi za aktivne mladince in ostale.

vasi nabral peščico lisičk, razen jurčkov, ki jih tudi že pozna, pa drugih gob ne nabira. Tako kot ostala dva Roganova, ki sta tudi spretna nabiralca gob. Na vasi jih je še več takih in nekateri otroci med nabiralcem so si prav s prisluženim denarjem nakupili šolskih potrebščin.

Poleg zbiralnice gob pa je pri Roganovih tudi zbiralnica mleka in je tako živo zjutraj in proti večeru, ko vaščani prinese dragoceno belo tekočino.

ZBIRALEC SLAME IN POSKRIVAC SLAMNATIH STREH

Ob vsem naštetem pa gospodar Jože občasno tudi pokrije kakšno slamnato streho. Čeprav mu tako po mladostnem videzu ne bi pripisali, da je več te izumirajoče obrti, je prav ročen. Pa ne le, da strehe pokriva, tudi slamo zanje poskrbi. „Zadnje čase je bolj slabo,“ pravi, ker vedno manj ljudi ročno žanje in je iskane slame za šope malo. Popraševanje pa je veliko, posebej pri petičnih Avstrijcih na drugi strani meje, ki v nostalgiji po starem, prekrivajo svoje nove vikende na stari način — s slamo.

Prav tako pa je bil prav Jože Rogan tisti, ki je pripeljal dva traktorja šop, da so filmarji v Filovcih lahko na trak posneli

Jože Rogan iz Trdkove je eden redkih, ki se še ukvarjajo s šopami. Teh svežnjev slame je tako kot pokrivačev slamnatih streh vedno manj, čeprav povpraševanje, posebej preko meje, ne pomanjkuje in bi mladi gospodar lahko dobro živel le od tega, pa kaj, ko ima tudi veliko drugega za postoriti.

Kranjčev Prekmurje slamnatih streh.

TELEFONI IN USMERJENO SADIJARSTVO

Osrednji dogodek letošnjega poletja je bil na Trdkovi prevzem gasilskega prevoznega avta, še prej pa pridobitev petih telefonskih priključkov. Zanimanje za telefone v tem kraju ob meji pa je tolikšno, da jih bodo predvidoma v kratkem dobili še sedem. Tako bo centrala v Kuzmi postala stoštevlična, saj je poleg Trdkove veliko telefonskih naročnikov tudi v drugih obmejnih vaseh te krajevne skupnosti.

Na Trdkovi najaktivnejši med vaščani te dni razmišljajo o tem, kako bi pričeli z usmerjenim sadjarstvom. Pospeševalci med njimi so se že sestali in se dogovarjali o nasadih sadnega drevja. Vztrajni kakor so, bodo gotovo uspeli saj je gojenje sadik v tem predelu lahko donosnejše kot obdelovanje njiv, brez strojev v hribovitih predelih.

Brigita Bavčar
Foto: Štefan Celec

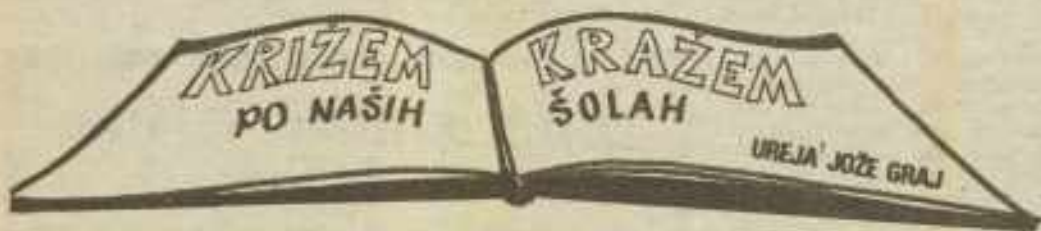
GOSPODARSTVO REGIJE RADKERSBURG VABI NA 1. prodajno razstavo

V nekdanji jahalni šoli — hala Humanic

VELIKO ŽREBANJE

10.— 12. september 1982

odprto od 9.00 do 19.00

DRAGI ŠOLARJI!

Pa se je spet začelo. Toda ne recite mi, da vam vsaj malo ni bil dolgčas po šoli, po prijateljih... Morda ste pogrešali tudi vašo redno rubriko v Vestniku, kamor ste med šolskim letom pridno dopisovali in pošiljali risbe. Tudi sedaj pričakujem, da se boste čimprej oglasili. Napišite mi, kako ste preživeli počitnice in kako je zdaj spet v šoli. Vaš »stric« urednik
Vsem želim veliko prijetnih in uspešnih šolskih ur!

P. S.: Danes objavljam nekaj prispevkov, ki sem jih nazadnje prejel. In kdo bo prvi v novem šolskem letu?

Se bom dolgo pomnil...

Ko sem hodil v vrtec, sem se nekega popoldneva sprehajal ob potoku. Rože, ki so cvetele na travniku, so lepo dišale, čebele so letale po njih in nabirale cvetni prah.

Hodil sem ob potoku in gledal v vodo, ki se je lesketala v popoldanskem soncu. Videl sem žabe, ki so urno skakale v vodo, ko so me zaslutile. Tu in tam sem opazil kako ribico, ki je plavala tisto na dnu lesketajočega se potoka. Nenadoma sem nalezl na kačje pastirje, ki so letali med trstikami, in na vodne rastline.

Zelo sem se jih prestrašil in stopil nekoliko hitreje. Nato pa mi je kot blisk priletel kačji pastir na roko. Začel sem teči in vzklikal: „Mama, mama!“ Ko sem opazil, da je kačji pastir odletel, sem postal nekoliko mirnejši. Ozrl sem se in zopet zagledal kačjega pastirja, ki je letal nad modrikasto vodo.

Znova sem se zbal in tekel. Ko sem pritekel pod senčnato drevo, sem nenadoma čofnil v vodo. Spodrsnilo mi je namreč, ker je bila trava mokra od jutranje rose. Ko sem se skobacal iz vode, sem bil ves moker in sem šel domov. Mama mi je dala suho obleko, mokro pa je oprala in dala sušiti. Opazil me je tudi oče in vprašal, zakaj sem sam šel k potoku. Povedal sem mu, kako je bilo, potem se mi je nasmehnil in odšel ven. Mama pa mi je zabičala, da naj ne grem več sam od hiše.

Nasmehnil sem se in odšel v svojo sobo. Bil sem zadovoljen, ker se je vse tako dobro končalo.

Jože Horvat, 6. raz.
OŠ Velika Polana

Nevarna igra

Na dvorišču sva se bratranec Srečko in jaz igrala. Našla sva velike prazne papirnate vreče. Potegnili sva se vanje. Legla sva na tla. Tako sva ležala ob cesti pri vhodu na dvorišče in hotela sva prestrašiti prvega, ki bo prišel mimo. Tedaj pa se je pripeljala mama z nekim stričkom. Če ne bi Srečko porinil iz vreče roke, bi se onadva peljala z avtom po nama. Ko sva zlezla iz vreč, naju je mama začela tepsti. Nisem vedela, da jo je to tako prestrašilo.

Takrat mi je bilo pet let. Od takrat se nikoli več nisem skrivala v vreče.

Alenka Meolic, 3. raz.
OŠ Bakovci

Neprevidna vožnja

Tonček se je peljal po cesti, ne da bi se držal za krmilo. Zagledal je prijatelja. Zavil je na drugo stran ceste. Zgodila se je prometna nesreča. Tončka so odpeljali v bolnico. Kolo je bilo uničeno.

Marjetka Cunk, 6. raz.
OŠ Stogovci

ZGEP „POMURSKI TISK“ n. sol. o.
TOZD TISKARNA n. sub. o.
Murska Sobota, Lendavska 1
Delavski svet TOZD TISKARNA

RAZPISUJE

po določilih statuta in na podlagi sklepa prosta dela in naloge

direktorja TOZD Tiskarna

(reelekcija)

Prijavljeni morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visoka strokovna izobrazba
- 3 leta prakse na vodilnih delih in nalogah

Dela in naloge se združijo za dobo štirih let.

Prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 15 dneh od objave razpisa na naslov: splošno-kadrovska služba ZGEP „Pomurski tisk“ Murska Sobota, Lendavska 1 z oznako na ovojnicah, za razpisno komisijo TOZD Tiskarna.

Prijavljeni bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 15 dni po opravljeni izbiri, izbira izmed prijavljenih na razpis pa se bo opravila v roku 30 dni po preteku razpisa.

Delovna skupnost strokovne službe skupščine in izvršnega sveta skupščine občine Ljutomer

objavlja

na podlagi sklepa skupnosti z dne 1/9-1982

JAVNO LICITACIJO

za osebni avto CIMOS CITROËN, tip D super — 5, letnik 1975 z izklicno ceno 118.000.— din.

Javna licitacija bo v sredo, dne 15. 9. 1982 s pričetkom ob 11. uri za družbene pravne osebe in ob 12. uri za civilne pravne osebe na dvorišču uprave SO Ljutomer.

Ogled vozila je možen istega dne med 9. in 11. uro.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti 10 % varščino.

Od licitirane vsote plača kupec prometne davke za osebno vozilo pri svoji občini.

dopisniki so zabeležili

ŠULINCI

Jubilejno leto gasilskega društva

Gasilci v Šulincih praznujejo letos visok jubilej. Mineva namreč 50 let od takrat, ko so na pobudo napredne mladine in šolskega upravitelja Janeza Pavlika ustanovili gasilsko društvo in vanj pritegnili 31 članov. Bili so brez opreme in prostorov, pa tudi denarja ni bilo na pretek. Znašli so se. Delali so počasi, vendar zanesljivo, zato imajo dom in precej sodobno opremo.

Na osrednji slovesnosti so podelili več priznanj in značk, posebne pozornosti pa sta bila deležna Jože Miholič in Koloman Šebjanič, ki sta bila med ustanovitelji društva.

mg

Letos so v Kobilju ustanovili športno društvo in za začetek pripravili učni tek. Sodelovali so mnogi, od pionirjev do veteranov. Zora Šabjan je obljubila še več takšnih in podobnih prireditev. Na startu so starejši pionirji.

K. Ščavnkar

GRADIŠČE V SLOV. GORICAH

Ob prazniku šport in rekreacija

Društvo Partizan v Gradišču, ki s svojo prizadevnostjo veliko obeta, je ta teden, ob krajevnem prazniku, pripravilo tekmovanja v atletiki, trim hoji, nogometu, kolesarjenju in ženski odbojki. V program so uvrstili tudi tradicionalni nogometni turnir za prehodni pokal krajevne skupnosti.

Priznanja najboljšim bodo podelili na osrednji proslavi 12. septembra.

J. Lorber

Obrambno usposabljanje

Občinska konferenca ZSMS in štab za teritorialno obrambo občine Lenart bosta tudi letos pripravila obrambno usposabljanje mladih prostovoljcev. Za to so določili čas od 16. do 20. septembra.

Pripravljajo se temeljito, zanimanje je precejšnje, zato upravičeno računajo, da bodo rezultati zadovoljivi. Morda celo boljši kot prejšnja leta.

J. L.

Dopisnikova ponudba

Takole že nekaj let sameva mlin ob potoku Črncu v Trnju in kljubuje času, morda pa tudi ljudem, ki so ga zaradi prepizke vodne gladine zanemarili. Dopisnik Jože Žerdin predlaga, naj bi krajevna skupnost Črenšovci, skupaj z mladino in ostalimi ta stari objekt preuredila za kakšne koristne namene. Za kakšne, o tem bi morali dogovoriti.

SPROSTITUTEV NA PROSTEM

V krajih, kjer nočejo zaostajati za časom, imajo najrazličnejše rešitve, posebno pri zagotavljanju najnujnejših sredstev, ob tem pa žrtvujejo tudi precej časa. Tako je tudi v Gradišču v Slovenskih goricah. Pred kratkim so pripravili gasilci enostavno zabavno-sprostitutveno prireditev, na kateri je bila najzanimivejša točka vlečenje vrvi.

Ugotavljajo, da so takšne prireditve na prostem bolj zanimive kot enolične veselice ob raznih priložnostih. Zbrana sredstva bodo porabili za razširitev gasilskega doma.

J. L.

Pred dnevi sta proslavila zlato poroko Frelka in Štefan Fujs iz Cankarjeve 12 v Murski Soboti. Rada sta v družbi treh otrok, v največje veselje pa so jima štirje vnuki.

UPRAVNI ORGANI OBČINE MURSKA SOBOTA

RAZPISUJEJO

1 kadrovske štipendije za študij na visoki ekonomsko-komercialni šoli — smer analiza in planiranje.

Kandidati vložijo prijavo na obrazcu 8.40.

K prijavi je treba priložiti:

- overjen prepis zaključnega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpiti
- ustrezne podatke o materialnem in socialnem položaju kandidata
- potrdilo o vpisu
- mnenje vzgojno izobraževalne organizacije o družbeno-politični angažiranosti kandidata.

Rok prijave je 15 dni od dneva objave.

O podelitvi štipendije bodo kandidati pisмено obveščeni do 15. oktobra 1982.

Prijave sprejema kadrovska služba pri Sekretariatu za občo upravo Občine M. Sobota.

ŠOLSKI CENTER RA-DOVLJICA razpisuje PREDHODNI VPIS na HOTELSKO FAKULTETO OPATIJA — DISLOCIRANI ODDELEK BLEDE — SMER HOTELIRSTVO za šol. leto 1982/83 (1. št. študij).

Pravico vpisa imajo vsi, ki imajo dokončano srednjo šolo in so v rednem delovnem razmerju.

Prijave pošljite na naslov: ŠOLSKI CENTER RA-DOVLJICA, Gorenjska cesta 13 do 15. septembra 1982.

Vpis bo 1. in 2. oktobra 1982 na Bedu.

Informacije lahko dobite po telefonu št. (064) 75871.

RAZGOVOR Z MARJANOM DOMINKOM — PREDSEDNIKOM SKUPŠČINE TKS LENDAVA

Z novimi oblikami do večje množičnosti

Na zadnji volilni konferenci skupščine TKS Lendava je bil za novega predsednika izvoljen Marjan Dominko. Z njim smo se pogovarjali o nekaterih aktualnih vprašanih telesne kulture v lendavski občini.

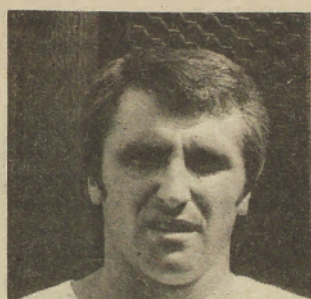
Kako ste si začrtali nadaljnji razvoj telesne kulture v lendavski občini kakšno usmeritev ste sprejeli?

Osnovna usmeritev nadaljnjega razvoja telesne kulture v naši občini je vključiti v aktivnosti čim več delovnih ljudi in občanov. To pa lahko dosežemo z nenehnim spodbujanjem in razvijanjem takih organizacijskih oblik, ki bodo pritegnile k aktivnostim čim več mladine in odraslih. Te oblike bomo razvijali na področju športne rekreacije, šolskega in selektivnega športa, hkrati pa si prizadevali odpravljati kadrovske in prostorske problematiko.

Katerim nalogam pa boste v letošnjem letu namenili največ skrbi?

Kot rečeno je osnovna naloga spodbujati množičnost na vseh področjih. Zato bomo razvijali že ustaljene oblike množičnega vključevanja delovnih ljudi in občanov: trimske akcije kolesarjenja, kolesarski maraton, teki in druge trimske akcije. V zimskem času bomo skrbeli za rekreacijo v zaprtih prostorih, spodbujali športno in rekreacijsko aktivnost v delovnih organizacijah ter razvijali delavske športne igre, ki so v občini že dokaj množične. Organizirali bomo tekmovanja za športne značke, prve, druge in tretje stopnje. Že doslej je bilo vključenih v tekmovanja za športno značko prve stopnje okrog 450 otrok iz vzgojno-varstvenih zavodov. Izvedeno je bilo testiranje mladenčev prvih petih razredov za športno značko druge stopnje ter testiranje učencev na osnovni šoli v Odrancih za športno značko tretje stopnje. Ker pa nam zelo primanjkuje strokovni kader, ki bomo prizadevali vključiti v usposabljanje čim več kandidatov prek regijskega centra v Murski Soboti in šolskega centra za vzgojo kadrov v Ljubljani. V naši občini razpolagamo s številnimi sredstvi za telesno-kulturno dejavnost, zato bi se rad zahvalil tako telesnovzgojnemu delavcem v osnovnih organizacijah kot v šolah za požrtvovalno amatersko delo, hkrati pa tudi delovnim organizacijam, ki nam pri tem poma-

gajo. Veliko razumevanja za telesnokulturno dejavnost ima zlasti INA-Nafta, ki je prispevala pomemben delež tudi pri gradnji teniškega igrišča in tako omogočila tudi v naši občini, da razvijamo to novo športno panogo. Prav bi bilo, če bi jo posnemale tudi ostale delovne organizacije v občini, ki

premalo dajejo za telesno kulturo.

Nekatere probleme ste že nakazali, kateri pa so trenutno najbolj pereči?

Med problemi, s katerimi se srečujemo, bi na prvem mestu omenil pomanjkanje strokovnih delavcev, saj v zadnjem obdobju opažamo, da je vedno manj volonterjev, kar nam povzroča težave pri vključevanju v telesnokulturne aktivnosti zlasti starejših občanov. Manj aktivnosti je zlasti v poletnih mesecih, kar je tudi razumljivo, saj se pretežni del občanov poleg redne zaposlitve še ukvarja s poljedelstvom in vinogradništvom. Moram pa povedati, da imamo v nekaterih krajih, na primer v Črenšovcih, Veliki Polani in Turnišču zelo razvito športno dejavnost in se pojavljajo želje po razširitvi športnega programa. Take programe pa z razpoložljivimi sredstvi ne moremo podpirati, s tem pa zaviramo aktivnosti krajanov. Prav zaradi tega je naš razvojni program telesne kulture okrnjen in če se prispevna stopnja za telesno kulturo, ki je med najnižjimi v Sloveniji, ne zviša, ne moremo pričakovati bistvenjših sprememb in hitrejšega razvoja telesne kulture v naši občini.

F. Maučec

SPEEDWAY — DRŽAVNO PRVENSTVO

RADGONA DRUGA

V organizaciji AMD Gorenje—Varstroj Lendava je bila na stadionu v Petišovcih prva dirka za ekipno državno prvenstvo v speedwayu. Presemetljivo je zmagala ekipa Kriškega s 37 točkami pred Radgono 32 in Gorenjem—Varstrojem 20 točk. Druga dirka za državno ekipno prvenstvo bo prihodnjo nedeljo v Osijeku.

Pomurska nogometna liga

Rezultati — II. kolo

Hotiza : Petišovci	2:1
Črenšovci : Turnišče	3:3
Tišina : Dobrovnik	2:2
Tešanovci : Beltinka	2:4
Radgona : Veržej	0:2
Lipa : Bakovci	1:1

Zaostala tekma

Bakovci : Radgona	3:1
-------------------	-----

Hotiza	2	2	0	0	9:1	4
Beltinka	2	2	0	0	9:2	4
Turnišče	2	1	1	0	6:4	3
Bakovci	2	1	1	0	4:2	3
Veržej	2	1	1	0	3:1	3
Črenšovci	2	0	2	0	4:4	2
Dobrovnik	2	0	2	0	3:3	2
Tešanovci	2	0	1	1	3:5	1
Tišina	2	0	1	1	2:7	1
Lipa	2	0	1	1	1:8	1
Petišovci	2	0	0	2	2:5	0
Radgona	2	0	0	2	1:5	0

Pokalne nogometne tekme

V Pomurju je bilo odigranih več pokalnih tekem. Rezultati: Grad—Dokležovje 4:2, Apače—Cankova 4:1, Rakičan—Ižakovci 2:4, Puconci—Čarda 1:4, Renkovci—Nafta 1:2, Borba—Mladost 5:1, Panonija—Olimpija 1:4, Zvezda—Graničar 2:3, Lakoš—Kapca 3:6, Odranci—Polana 6:0, Nedelica—Mostje 2:4 in Bistrica—Žitkovci 3:2. Pince je bilo prosto.

INVALIDSKI ŠPORT

Uspelo srečanje

V Murski Soboti je bilo tretje športno srečanje invalidov Voždovca iz Beograda in Murske Sobotice. Pomerili so se v kegljanju, streljanju in šahu. Uspešnejši so bili Sobočani, ki so zmagali v kegljanju pri moških za 201 keglj, pri ženskah pa za 230 kegljev ter v streljanju z zračno puško za 149 krogov. Gostje iz Voždovca pa so zmagali v šahu 7:1.

V Ljutomeru pa je bilo območno tekmovanje invalidov severovzhodne Slovenije v kegljanju. Pri moških je zmagal Antolos iz Maribora s 419 podrtimi keglji. Kardinar iz Murske Sobotice pa je s 368 keglji zasedel četrto mesto. Pri ženskah je zmagala Grabnerjeva iz Ptuja s 368 keglji. Sobočanka Dolenceva pa s 348 keglji zasedla tretje mesto.

HOKEJ NA TRAVI

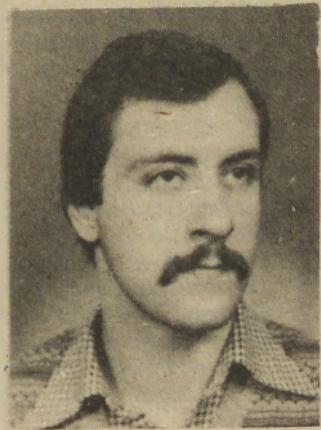
Drugi turnir mest v Murski Soboti

V soboto in nedeljo bo v Murski Soboti drugi turnir mest v hokeju na travi za mladince. Nastopile bodo ekipe Beograda, Zeline Murske Sobotice, Pančeva, Zagreba in Ljubljane. V soboto bodo predtekmovanja, v nedeljo pa finalna srečanja. Igrali bodo na igrišču osnovne šole 1., turnir pa se bo pričel ob 9.00 uri.

JUDO

Marjan Slak zvezni sodnik

Pred kratkim je bil v Subotici seminar za judoistične sodnike, katerega se je udeležil tudi Marjan Slak iz Murske Sobotice — doslej republiški sodnik. Uspešno je opravil izpit in tako postal zvezni sodnik. Trenutno ima Murska Sobotica dva zvezna in štiri republiške sodnike. Kaže torej, da Sobočani dobro skrbijo za sodniški kader.

V tem mesecu pa bo v Murski Soboti seminar za inštruktorje in trenerje juda, ki ga bo vodil Peter Šubic — profesor na Visoki šoli za telesno vzgojo v Ljubljani.

O. Š.

KONJSKI ŠPORT

Fegrina drugič zmagala na Brdu

Na Brdu pri Kranju je bila druga velika konjeniška prireditev za memorial maršala Tita, ki jo je pripravil konjeniški klub Brdo. V osrednji spominski dirki, ki je imela dva teka, je Fegrina na vajeuh lastnika Alojza Slaviča iz Križevca pri Ljutomeru ter tako ponovila lanske uspehe. Fegrina je pritekla na cilj prva v obeh tekih, v drugem teku pa je dosegla le za desetinsko sekundo slabši kilometriski čas kot lani. V isti dirki je Dimitrija MS z Markom Slavičem mlajšim iz Ključarovec zasedla četrto mesto.

V dirki dvoletnikov je Lero II (Hanžekovič, Veržej) zasedel tretje, Lareta (Fras,

Veržej) pa četrto mesto.

Posebej velja omeniti, da je bil na prireditvi, ki si jo je ogledalo okrog 20.000 ljubiteljev konjeniškega športa kot časten gost 80-letni Ludvik Slavič iz Grab, ki se je začel s konjeniškim športom ukvarjati že leta 1919. V tem času je vzredil nad sto konj.

MALI NOGOMET

Zmage domačinov

V prvi in drugi občinski ligi Ljutomer v malem nogometu so v I. kolu bili doseženi naslednji rezultati: I. liga: Železne dveri: Kamensčak 1:1, Presika:Bučkovci 12:1, Tehnostroj:Bunčani 4:1, Križevci 1:Grlava 3:1 in Križevci 1:Stročja vas 10:4. II. liga: Partizan:Cven 11:4, Veterani:Pristava 5:2, Razlagova:Stročja vas 7:1 in Razkrižje8 Vesna 1:9.

T. Ficko

II. SRL VZHOD

Polet—Krog 23:20

V prvem kolu tekmovanja druge slovenske moške rokometne lige vzhod je Polet v Murski Soboti v pomurskem derbiju premagal Krog. Največ golov pri Poletu je dosegel Merčnik 8, pri Krogu pa Svetec 7 zadetkov.

KOLEŠARSTVO

Republiško prvenstvo v Tropovcih

Kolesarski klub Pomurje iz beltincev — sekcija Tišina skupaj s Kolesarsko zvezo Slovenije prireja v nedeljo, 12. septembra 1982, ob 9. uri republiško pionirsko prvenstvo in tekmovanje za 4. pokal krajevne skupnosti Tišina. Start in cilj bo v Tropovcih pred gasilskim domom. Tekmovanje sodi v okvir praznovanja 35-letnice Kolesarskega kluba Pomurje iz Beltincev.

Na tekmovanju bodo sodelovali vsi najboljši slovenski pionirji ter tekmovalci iz Szombathelyja iz Madžarske. Sodeč po dosedanjih prijavah bo na dirki sodelovalo okrog 90 kolesarjev. Pri najmlajših pionirjih sta med favoriti brata Šoš. Pri pionirjih B so favoriti Judež (Novo mesto), Skubic (Grosuplje) in Jeromec (Branik). Pri pionirjih A pa se bodo za prva mesta potegovali Lapajne in Bonča iz Kobarida, Kalan (Sava) iz Kranja, Štangelj iz Novega mesta ter domača tekmovalca Mihalčič in Cigut. Prizadevalni kolesarski delavci iz Tišine, ki so se že doslej izkazali kot odlični organizatorji, pričakujejo, da si bo dirke tudi tokrat ogledalo veliko ljubiteljev kolesarstva.

— PRIJATELJSKI NOGOMET —

BELTINKA—DINAMO 3:5

Kombinirano moštvo zagrebškega Dinama je preteklo soboto gostovalo v Beltincih in se v prijateljski tekmi pomerilo z domačo Beltinko. Domačini so nudili gostujočemu moštvu, v katerem so nastopili Deverič, Mlinarič, Čalasan in še nekateri drugi znani nogometaši, močan odpor, kar se posebej velja za drugi polčas, ko so dosegli dva zadetka. Gole za Dinamo so dosegli Dumbovič 3 ter Deverič in Čalasan, za domačine pa Hartman 2 in Rosu. Pred okrog 1000 gledalci je sodil Botjak iz Murske Sobotice.

RAZPORED TEKEM

A. liga ONZ LENDAVA

I. kolo 12. 9. 1982

Nafta : Bistrica
Borba : Nedelica
Olimpija : Panonija
Mladost : Mostje

II. kolo 19. 9. 1982

Bistrica : Mostje
Panonija : Mladost
Nedelica : Olimpija
Nafta : Borba

III. kolo 26. 9. 1982

Borba : Bistrica
Olimpija : Nafta
Mladost : Nedelica
Mostje : Panonija

IV. kolo 10. 10. 1982

Bistrica : Panonija
Nedelica : Mostje
Nafta : Mladost
Borba : Olimpija

V. kolo 17. 10. 1982

Olimpija : Bistrica
Mladost : Borba
Mostje : Nafta
Panonija : Nedelica

VI. kolo 24. 10. 1982

Bistrica : Nedelica
Nafta : Panonija
Borba : Mostje
Olimpija : Mladost

VII. kolo 31. 10. 1982

Mladost : Bistrica
Mostje : Olimpija
Panonija : Borba
Nedelica : Nafta

B. liga ONZ Lendava

I. kolo 12. 9. 1982

Žitkovci : Lakoš
Odranci : Kapca
Zvezda : Graničar
Renkovci : Polana
Pince prosto

II. kolo 19. 9. 1982

Graničar : Renkovci
Kapca : Zvezda
Lakoš : Odranci
Pince : Žitkovci
Polana prosta

III. kolo 26. 9. 1982

Odranci : Pince
Zvezda : Lakoš
Renkovci : Kapca
Polana : Graničar
Žitkovci prosti

IV. kolo 10. 10. 1982

Kapca : Polana
Lakoš : Renkovci
Pince : Zvezda
Žitkovci : Odranci
Graničar prost

V. kolo 17. 10. 1982

Zvezda : Žitkovci
Renkovci : Pince
Polana : LAKOŠ
Graničar : Kapca
Odranci prosti

VI. kolo 24. 10. 1982

Lakoš : Graničar
Pince : Polana
Žitkovci : Renkovci
Odranci : Zvezda
Kapca prosta

VII. kolo 31. 10. 1982

Renkovci : Odranci
Polana : Žitkovci
Graničar : Pince
Kapca : Lakoš
Zvezda prosta

VIII. kolo 7. 11. 1982

Pince : Kapca
Žitkovci : Graničar
Odranci : Polana
Zvezda : Renkovci
Lakoš prost

ZMAGA NAFTE IN REMI MURE

V tretjem kolu tekmovanja v slovenski ženski rokometni ligi je lendavska Nafta doma premagala Rudarja iz Trbovelj z 1:0. Edini gol je dosegel Horjan nekaj minut pred koncem tekme. Lendavčani so zaščitili enajstmetrovko. Soboška Mura pa je gostovala v Izoli in igrala neodločeno 1:1. Gol za Muro je dosegel Jančar.

V drugem kolu tekmovanja druge slovenske nogometne lige vzhod je Ljutomer nepričakovano izgubil s Kladivarjem iz Celja z 0:6.

V naslednjem kolu igra Mura doma s Triglavom, Nafta gostuje v Kamniku, Ljutomer pa gostuje pri Ojstriči.

SRL — ženske

PORAZ POLANE IN RADGONE

Pričelo se je tekmovanje v slovenski ženski rokometni ligi. Obe pomurski moštvi sta gostovali in se vrnili poraženi. Polana je izgubila 4:0 v Ptuj, Dravo 17:24. Gole za Polano so dosegle: Virag 3, Toplak 4, T. Horvat 3, Kociper 3, R. Horvat in Vogtinec po enega. Novinka Radgona pa je premagala v Ravnah na Koroškem Fužinar z rezultatom 11:21. Gole so dosegle: S. Mlinarič 5, Mauko 2, M. Mlinarič 2, Hamler 1.

V naslednjem kolu igra Radgona doma z Eto, Polana pa z Iskro.

Statistika kot konjiček

80 LET V

ŠTEVILKAH

Američan Colin Walker iz Daytona v Ohio, sin tovarnarja in znanega konstruktorja, je bil svojevrsten čudak. Živel je 82 let in v tem času iz dneva v dan vestno beležil, kaj vse je počel — do minute natanko. Na 80. rojstni dan, 3. aprila 1936, je zbrane podatke skrbno pregledal, jih uredil in tako prišel do statistične slike svojega življenja. Ta nenavaden in nadvse zanimiv statistični pregled so tisti čas objavile številne ameriške in evropske revije in časopisi.

V 80 letih ali 29.220 dneh ali 701.280 urah ali 2.524.608.000 sekundah je Walker med drugim:

- spal 26 let, 312 dni in 28 ur,
- se šolal 2 leti, 13 dni in 6 ur,
- delal 19 let, 95 dni in 14 ur,
- se jezil in bil sploh nerazpokočen 6 let, 116 dni in 14 ur,
- jedel 5 let, 346 dni in 5 ur,
- čakal (vse sorte čakanja) 5 let, 302 dneva in 16 ur,
- ljubil 4 leta, 39 dni in 8 ur,
- se igral in ukvarjal s športom 2 leti, 10 dni in 8 ur,
- počival v naravi 2 leti, 2 dni in 7 ur,
- potoval 3 leta, 273 dni in 18 ur,
- bral časopise 1 leto, 243 dni in 7 ur,
- se bril 228 dni in 2 uri,
- nakupoval in plačeval 142 dni in 14 ur,
- pisal pisma in se podpisoval 42 dni in 14 ur,
- se oblačil 139 dni in 19 ur,
- odklepal in odpiral vrata in okna 29 dni in 5 ur,
- svaril in kregal otroke 26 dni in 14 ur,
- si zavezoval kravato 18 dni in 12 ur,
- sedel v gledališču, kinu, cirkusu in podobno 16 dni in 23 ur,
- se usekoval, si čistil nos, kihnil in smrkal 12 dni in 8 ur,
- si prižigal cigarete 12 dni in 16 ur,
- iskal različne stvari po bliži 7 dni in 21 ur,
- zehal 4 dni in 2 uri,
- hvalil in kregal psa 2 dni in 14 ur,
- se smejal 1 dan in 22 ur.

Pa kajpada še marsikaj drugega. A na neko vprašanje le ni odgovoril, saj ga morda niti ni evidentiral. Namreč: koliko časa je porabil za vodenje te svoje čudne statistike.

Čeprav se zdi takšna evidenca vrh vsega smešna, vendarle kaže, da je velik del človekovega življenja zapolnjen z drobnimi, dnevnimi opravili in skrbmi. Recimo, odklepanjem in zaklepanjem vrat, čiščenjem čevljev, najrazličnejšimi čakalnji, iskanji takih in drugačnih predmetov in na tisoče podobnimi, trivialnimi rečmi. Skratka, zanje porabimo več časa kot za resno delo, ustvarjalnost, hobije, užitke vseh vrst, potovanja in vse drugo, kar razumemo pod tisto, „za kar je treba živeti“. Sicer pa so to potrdile številne, znanstveno zasnovane analize.

Tako torej statistika! Če vas morda zanima, za kaj vi porabite največ časa, vam predlagamo, da se zgledujete po gospodu Colinu Walkerju. Izdelajte si statistično sliko enega vaših povsem običajnih dnevo ali tednov in nemara se primeri, da si boste po tem začeli menjati katero od svojih navad ali razvad!

Filmski svet je spet ostal brez velike zvezde. Umrla je Ingrid Bergman, vrhunska umešnica, ki so jo svojčas proglasili za naslednico Grete Garbo. Nek ameriški filmski kritik je nekoč o njej zapisal, da je »tako lepa, da je že sama po sebi umetnost«. Da ni bila le lepa, ampak je imela tudi odlične igralske sposobnosti, pa dokazujejo »oskarji«, ki jih je prejela za svoje vloge. Na fotografiji je prizor iz »Casablance«, na sliki pa je Ingrid z igralcem Humphryem Bogartom

VAS POSEBNE VRSTE

Vas brez gostilne ali vsaj kakšne prodajalne alkoholnih pijač je gotovo redkost na vsem svetu. Taka vas pa se vseeno nahaja v indijski državi Tamil Nadu. To je vas Thular, ki šteje več kot tisoč prebivalcev, vsi vaščani pa so zakleti sovražniki »dobre kapljice«.

Prebivalci te edinstvene vasi v prenaseljeni Indiji, kjer so zastupitve z metilnim alkoholom vse pogostejše, ljudje pa se z njim zastrupljajo tudi v privatnih točilnicah, so namreč soglasno sklenili, da prepovedo odpiranje gostiln in točilnic v njihovi vasi. Tistega, ki se ne drži prepovedi, čaka huda kazen. Pijanec, vaščan Thularja, se mora razkazovati na glavni vaški ulici, poleg tega pa plača še denarno kazen v višini 500 rupij, kar predstavlja nekoliko mesečnih plač. »Pančajat«, vaški odbor je do kršiteljev zelo strog, poleg tega pa je vas

Thular znana še po nekaterih posebnostih.

Thular je gotovo edina izmed več kot pol milijona indijskih vasi, kjer se vaščani lahko pohvalijo, da so brez dolgov. Če že nanese slučaj, da se kateri od vaščanov zadolži zunaj vasi, takoj priskoči na pomoč »pančajat«, ki dolg vrne, dolžnik pa ga mora v obrokih vrniti vaški blagajni. V tej ogromni deželi, ki se še vedno ne more rešiti spon številnih kast, je vas Thular spet izjema. V vaškem odboru, ki šteje devet članov, so kar štirje člani »haridani«, to je kasta, ki je na lestevici družbenih kast najnižje.

Ne glede na pripadnost različnim kastam pa so vaščani zelo složni in z neke vrste samoprispevkom skupno gradijo vaške vodovode in druge infrastrukturne objekte. Enkrat mesečno se zvečer vsi vaščani zberejo pred cerkvijo, kjer se odločajo o vseh najpomembnejših zadevah in skupno rešujejo probleme, ki se pojavljajo. V tej vasi — tako piše v neki publikaciji tamkajšnjega ministrstva za informacije — ni tudi sedeža nobene od političnih strank, niti vladajoče, niti opozicijskih, pač pa v kraju visi le indijska nacionalna zastava.

drugje smo prebrali

Po najnovejših statističnih podatkih se je število prebivalcev v Iranu v zadnjih nekaj letih povečalo za okrog 6 in pol milijona. Letni prirastek je okrog milijon Francozov in če jih je leta 1976 bilo 32 milijonov, jih je zdaj že skoraj 39 milijonov.

V francoskih kioskih se je pred kratkim pojavil vodič za nudiste. Na podrobnem zemljevidu so točno označeni kraji — takih plaž je okrog 200 — kjer je dovoljeno kopanje in sončenje brez oblek.

Po podatkih svetovne zveze za zaščito narave, šimpanzi, vse bolj izumirajo. Trenutno je na svetu le okrog 17.000 teh opic. Če se bo njihovo uničevanje nadaljevalo z enakim tempom, bodo povsem izumrli in bodo ostali le v živalskih vrtovih.

Italijanski dirigent Nello Santi je na nekem koncertu — to se je zgodilo na Bavarskem ob izvajanju »Aide« — udaril mladeniča, ker ga je razjezil s svojim življenjem. Ta udarac je stal 6.000 nemških mark. Tako je namreč odločilo sodišče.

ADIJO, MORJE

Brezskrbni dopustniški in počitniški dnevi so zdaj že preteklost. Spet smo se znašli v šolah, tovarnah, za stroji, v pisarnah. Ostali so le spomini na poletje in seveda na morje — za tiste seveda, ki so se v njem kopali. Tudi za dekleta na fotografiji je bilo tole zadnje letošnje kopanje. Je študentka in zdaj jo čakajo izpiti. Bikini, za katerim so mnogi obračali, gre med garderobo v naftalin in nihče sene bo več ogledoval po njem. Se bodo pa mnogi še naprej obračali za dolgonogo lepoto, saj vendar ni bil bikini tisti, za katerim so hrepeneli...

stare koprive najbolj pečejo

LJUBO DOMA, KDOR GA IMA

„Naše ljubo Pomurje, z vsemi njivami, travniki, mlakami in z ostalimi nepremičninami, meri nekaj več kot devetdeset tisoč hektarjev. To pa je nekako toliko, kolikor ima obdelovalne zemlje agrokombinat Beograd v Jugo-Slaviji. Te nepojmljive pomurske razsežnosti, ki so razdeljene med štiri občine, so že marsikoga zapeljale, prav tako kot tiste hrabre Ljutomerčane, ki so se z avtomobili odpravili nič več in nič manj kot do Jalte. So menda mislili, da je ta čudna morska Jalta nekje tam hitro za strigovskim bregom, blizu Vukanovca. Pa so jezike do popkov ven držali, ko so požirali tisoče in tisoče kilometrov tja in spet toliko nazaj.

Menda so se potem zakleti, da takšnih podvigov ne bodo več ponavljali. Sobočani so v tem pogledu veliko bolj nabrisani, saj ne gredo dlje kot do Monoštra ali Zalaegerszega na Madžarskem, nakupijo salame in jo ucvrejo domov. Nič zato, če temu ali onemu carinska kontrola salame odvzame. Ker ni vsak dan petek, podvig ponovijo. In še v enem pogledu so Sobočani večji kampakci od vseh ostalih Pomurcev. Na jugovzhodni periferiji mesta so tako lepo združili mesnopredelovalno industrijo, bolnišnico in dve pokopališči. Pri

razsežne so bile tudi tiste zdrahe v Radenski in okrog Radenske, o katerih se je po oštarijah zelo veliko razpravljalo in pretiravalo v eno in v drugo stran. Sosed Blaž, ki je modrijan, ob takih zadevah modro poudari: „Bog je gospod! Se pravi, nič se ne vé, za katerim grmom tiči zajec.“ Boira Kristina, ki je samo avstrijsko margarino in ima zato nekaj presežkov v možganih, pa je oni dan ob najrazličnejših poslovdskih primanjkljajih in podobnih zadevah vzdihnila: „Ja, ja, tako pač je, ko pa so se nekateri že vsega preobdijeli!“ Lani je bilo v Pomurju nekakšno kulturno leto.

Prekmurci so se videli v novem filmu (Let mrtve ptice — op. brž). Nekaterim je zadeva tako ugajala, da so kar ves teden presedeli ob večerih v kinodvorani, drugi so spet preklinjali in se pridušali, da je to vse skupaj ena velika oslarija na filmskem traku. Med Prleki je tudi lani izbruhnil kolikor toliko deževen pomurski sejem, ki je ves teden ponujal najrazličnejše kulturne dobrine, Sobočani pa so vse leto z vneto v oblakih gradili kulturni dom, ki naj bi celo prekašal pomurske razsežnosti. Graditi v oblakih niti ni tako hudo, kajti tam namreč ni nobenih semaforjev. Takšnih, kot so jih tik, preden se je lansko

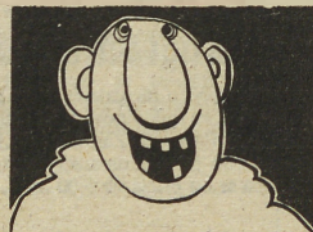
leto do kraja ožmekalo, postavili v Soboti. Ko bi ti soboški semaforji vsaj toliko rabili name — kot tisti radenski! Če pa že ne bodo v hasek prometu, pa naj bodo našim številnim delegatom, ki se tako vneto iz dneva v dan dogovarjajo. Naj bo pri teh debatah vsaj včasih nekoliko rdeče luči, da si malce oddahnemo. Če bi bilo našega Pomurja vsaj takole za dva beograjska agrokombinata, bi lahko uvedli nekakšno konfederacijo štirih pomurskih občin, ki pa bi nujno vsaka za sebe morala imeti tudi v OZD svojega delegata. Bi že slišali, v tem mednarodnem forumu, kako se tej stvari streže, ki se ji medobčinsko sodelovanje pravi.

Naši Pomurci bi na mah razrešili vso svetovno problematiko. S tem bi likvidirali OZN, kar pa bi pomenilo popolno katastrofo. Zato je bolje, da ostane naše ljubo Pomurje še naprej takšno kot je.

Pojasnilo: Ne bodite preveč užaljeni ali celo hudi, če boste v telje humoreski iz leta 1975 — njen avtor je J. M., stari novinar-ski maček, objavljena pa je bila tudi na radiu Murska Sobotna našli tudi samega sebe.

-brž-

za razvedrilo

PRED IZLOŽBO

— Vidiš, Mirica, tole obleko bi ti rad kupil za spomin na najino poletje. Kaj praviš?

— Miha, povem ti lahko samo to, da nimaš pomanjkanja slabega okusa.

MILO ZA DRAGO

Sinek, miljenček, je očetu ob naročilu za kakšno manjšo opravilo dejal: »Bom, če bom hotel!« Oče mu ni ostal dolžan. Sinek je od vojakov poslal obsežno pismo o vsem, o nalogah, prijateljih, odnosih... in ob koncu dodal: »Prosim, očca, če mi pošlješ nekaj denarja. Na suhem sem!«

— In kakšen je bil odgovor?

— Očetovsko vljuden, vendar s pripisom: »Denar ti bom poslal, če bom hotel!«

OH, LJUBO MOČVIRNIŠTVO!

Med osnovnošolci (pripravniki) je novinarka spraševala, kaj bi rad kdo

postal, odgovorili pa so bili približno takile:

— Jaz BOM BIL zdravnik...

— Jaz BOM BLA medicinska sestra.

— Če bo vse v redu pri učenju, BOM BLA vzgojiteljica.

Oh ljubo, vase zaverovano močvirišstvo!

Najprej bodo premog dobili lanski naročniki

(Kaj bi pri lanišnji kmetoprodaji denar hotel — Lene morda noben. Sam prinesel na voljo potrebe — Turginaške lepe pomurke za razvedrilo.)

za vsakogar nekaj

otrok in družina

NEGA OTROSKE KOŽE

Mnogi menijo, da je potrebno z nego kože začeti šele tedaj, ko je tu nujno — v puberteti. Pa temu ni tako! Starši morajo posvetiti skrb otroku, kar zadeva nego kože, že v otroški dobi. Če ravnaajo tako, potem bo otrok imel lepo polt in zdravo kožo.

Kozmetični preparati za najmlajše vsebujejo snovi, ki ne povzročajo alergije na koži. Naši proizvajalci kozmetičnih izdelkov so pripravili vrsto proizvodov: krem, olj, pudrov, mil razpršilcev in drugega, kar je potrebno za sodobno nego otroka.

Ne smemo prezreti, da je poleg rednega vzdrževanja higijene otroške kože, nujna preventiva pred neugodnimi vremenskimi vplivi kot je zaščita pred močnimi sončnimi žarki, vetrom in hladom, kajti preobčutljiva otroška koža, če ni zaščiten, se lahko poškoduje. Če gremo z otrokom na morje, ga ne smemo pustiti sončiti se cel dan, ampak samo dopoldne, kvečjemu do desete ure, a popoldne šele po četrti uri, kajti v ostalem času je sončna pripeka najintenzivnejša, žarki padajo navpično na površino, atmosfera je ogreta in potemtakem ne preseneča, da je temu otroška koža še posebej izpostavljena.

Zvečer, ko dajete otroka spat, je nujno, da odstranite vse sledi zaščitnih sredstev za sončenje in na čisto kožo nanesete kremo ali olje za nego kože. Ni dovoljeno nanašati sloja enega preparata čez drugega, ker lahko pride do vnetja, ki pozneje zahteva zdravljenje.

Starši pogosto kupujejo otrokom očala za sonce. To ne le da

ni potrebno, ampak je celo škodljivo. Otroško oko se lahko prilagaja na močno svetlobo in zato zaščita na ta način ni potrebna.

Vbodi insektov na otroški koži so nevarni, saj lahko povzročijo oteklino. Prav zaradi tega moramo imeti snov, s katero se premaže mesto vboda in tako prepreči infekcija.

To, kar smo zapisali, je sicer bolj namenjeno otrokom, ko s starši letujejo. Toda tudi tedaj

(in to je zdaj!), ko se vrnete z dopusta, morate skrbeti za nežno otroško kožo. Po vsakodnevem večernem tuširanju obvezno namažite najo občutljivejše dele telesa vašega fantka ali deklice. Preglejte tudi, ali nima otrok morda odrgnin, recimo na laktih in kolenih, na licih... Pač posledica vneta otroške igre čez dan! Za vsakodnevno otroško nego kozmetičarji svetujejo uporabo otroških pudrov, olj, mleka in seveda krem.

Pa še nekaj! Da bi vaš otrok od zgodnjih let vzdrževal elastičnost telesa, je potrebno, da ga že zdaj navajate na najenostavnejšo gimnastiko zaradi pravičnega razvoja mišic.

RAZSVETLJAVNA

Fluorescenčna svetila

Fluorescenčna svetila pri nas v razsvetljavi stanovanjskih prostorov še niso dobila tiste veljave, ki bi jo morala imeti. Mogoče je temu vzrok nekoliko višja cena svetil in pribora ali pa tudi razširjeno mnenje, da s temi svetili ne pridobimo potrebne svetlobne intenzitete, ki je potrebna za družinsko življenje. Nekaj resnice v tem prav gotovo je! Toda v določenih primerih ima fluorescenčna osvetlitev več prednosti kot navadna z električnimi žarnicami. Tako indirektna svetloba iz več fluorescenčnih cevi izza zavese v dnevni sobi deluje dekorativno in daje priljubeno svetlobo. Fluorescenčne cevi so prav tako pripravne za osvetlitev kuhinje, posebej delovnih površin, in kopalnice, potem v predstvi nad ogledalom, prav tako pa je primerna taka razsvetljava za delovne prostore. Za pravilno delovanje fluorescenčnega svetila morate imeti vsaj eno rezervno cev in nekaj starterjev. Važen podatek za odločanje za fluorescenčno razsvetljavo je tudi trajnost vira take svetlobe: za žarnice je povprečno 1000 ur (seveda boste to zdaj demantirali, ko pa tako hitro prepričajo), medtem ko fluorescenčna cev sveti 2000 ur. Ko priporočamo fluorescenčno razsvetljavo, nas vodi tudi misel na varčevanje z elektriko; fluorescenčna razsvetljava porabi manj toka. Nekaj časa so sicer bile težave pri nakupu te vrste svetil (jih pač nisi vselej dobil), zdaj, ko pa je stanovanjska gradnja nekoliko zastala, je ponudba takih svetil kar zadovoljiva.

recept za vas

Sadni kruh

Sestavine: 15 dekagramov moke, pol zavitka pecilnega praška, sol, 5 dekagramov margarine, 1 rumenjaki, 1 žlica ruma, 3 dekagrame sladkorja.

pognemo v krhko testo, ki naj počiva pol ure. Vse sestavine za nadev sesekljamo ali zmeljemo. Prilijemo rum in dobro zmešamo. Testo razvaljamo. Položimo nanj

Nadev: 10 dekagramov mandeljinov ali orehov, 10 dekagramov fig, 10 dekagramov rozin, 10 dekagramov dateljnov, 10 dekagramov suhih češpelj, 10 dekagramov arancinov, 5 dekagramov citronata, 1 zavitek vanilina, 1 žlička cimeta, 1 žlica ruma, malo naribane limonine lupinice, 1 jajce za mazanje, nekaj olupljenih mandeljinov.

Priprava: Moko presejemo skupaj s pecilnim praškom in soljo. V njej razdrobimo margarino, dodamo še druge sestavine in hitro

nadev, ki ga oblikujemo v enakovrno debel svaljek. Zavijemo ga v testo. Podolgovat model pomastimo in pomakamo in vanj položimo pripravljeno sladico. Testo večkrat prebodemo, da se lepše prime nadeva. Pomažemo ga z jajcem in obložimo z mandeljni. Pečemo v srednje vroči pečici 30 minut.

Morda ne boste uspeli kupiti vseh naštetih „surovin“ za nadev. Nič ne de! Sadni „kruh“ bo dober, četudi bo v njem kaj manjkal.

zagospodinjje

VKUHAVANJE SADJA

BRESKOV KOMPOT

Sestavine: 5 kilogramov breskev, 2 litra vode, 1,40 kilograma kristalnega sladkorja. Sladkor z vodo zavremo, poberemo pene in še malo časa kuhamo, nato sirup ohladimo. Lepe, velike, trde, ne prezrele breskve razpolovimo in jim odstranimo koščice. Z nerjavim nožem jih olupimo in zložimo v kozarce s prerezom navzdol. Ko kozarce napolnimo, takoj nalijemo že ohlajeni sirup in kozarce tesno zapremo. Ko smo vse breskve tako pripravili, zložimo kozarce v lonec in kuhamo v sopari 15—20 minut. Ko se kozarci ohladijo, jih vzamemo iz lonca in shranimo v hladnem, suhem prostoru.

VKUHAHE HRUŠKE

Sestavine: 3 kilograme hrušk, 1 liter vode, 60 dekagramov

kristalnega sladkorja, 1—2 limoni. Nepoškodovane, trde, ne prevelike hruške zrežemo na štiri dele, jih olupimo, izrežemo peščice in damo v vodo, okisano z limoninim sokom ali z limonino kislino, sicer porjavijo. Iz sladkorja in vode skuhamo sirup in pustimo, da se ohladi. Limone v tekoči vodi s krtičko temeljito operemo, zrežemo na tanke kolobarje in odstranimo koščice. Hruške poberemo iz okisane vode, zložimo v kozarce, vmes damo 1—2 kolobarčka limone. Tudi na vrh damo 1—2 kolobarčka in nalijemo ohlajeni sirup. Kozarce skrbno zapremo in kuhamo v sopari približno 15 minut. Kozarce pustimo v loncu, da se ohladijo, nato shranimo.

SLIVOV KOMPOT

Sestavine: slive in kristalni sladkor. Lepe, zrele, trde in popolnoma nepoškodovane slive hitro operemo, da jim ostane puhasti nadih, odcedimo, odstranimo peclje in koščice. V dobro opran kozarec zložimo plast sliv, nanje nasujemo nekaj kristalnega sladkorja in tako po plasteh kozarce napolnimo. Vmes z roko malo potlačimo. Med slive damo malo cimeta skorje in nageljnovih žbic. Na vrh pride sladkor. Kozarce dobro zapremo in kuhamo v loncu v pari 10—15 minut. Ohlajene kozarce vzamemo iz lonca in shranimo v suhem, hladnem prostoru.

VKUHAHO GROZDJE

Sestavine: 3 kilograme grozdja, 1 liter vode, 70 dekagramov kristalnega sladkorja, limona. Grozdje pod tekočo vodo hitro operemo, jagode prevdno potrgamo in zložimo v kozarce. Vodo in sladkor zavremo in ohlajeni sirup vlijemo na grozdje. Limono s krtičko temeljito operemo, narežemo jo na obročke in na vrh vsakega kozarca položimo 1 obroček. Kozarce tesno zapremo. Zložimo jih v lonec in kuhamo v pari 10 minut. Ohlajene kozarce poberemo iz lonca in jih shranimo na hladnem prostoru.

NASTRGANA JABOLKA

Sestavine: kiselkasta jabolka, kristalni sladkor. Oprana jabolka olupimo, nastrgamo jih na strgalu za zelje in v plasteh s sladkorjem zložimo v kozarce. Dobro potlačimo. Kozarce zapremo in jih postavimo v lonec ter kuhamo v sopari 10 minut. Kozarce pustimo v loncu, dokler se ne ohladijo. Tako shranjena jabolka so zelo dobra za zavitke in za močnate jedi.

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNKA

Med mnogimi lepi je bila v letu 1904. Zameca tam, se je zdaj parafiac pred Gubinskega bankarja. Zamec je bila tam, se je zdaj blagovnica. Se smo pa sotočane skupi luči pejmote na smo naprave tam tamno, na kateri rda, krtake, na ngruke, na prave, na nlebo drugo odavijo. Zda, se je ga mihak, krtake, ka mo na toj krtake krtake, barte, gular, lali, pa te krtake, krtake, na isto krtake, krtake.

SESTAVIL MARKO NAPAST	SPOMIN NA KAJ ODMEV TU- JEGA DELA	KORALNI OTOK	ZEMELJ- SKO NAD- GLAVIŠČE	NASAD S POVRTNINO	PEVKA ŠTEFOK	RAZSTRE- LIVO	PUSTILJA V ČILU
SLABA NAVADA							
GRADNENI MATERIAL ZBESNE PLOSČE							
DRŽAVA NA ZAHODU ZDA							
AZILSKI VELETOK					BANDIT, RAZBOJNIK	AKTIVIJ POSVEČE- MEC IZBRANEC	
AVTOMO- BILSKA OZNAKA NORVEŠKE		STRAN ANGLESKI FILMSKI TIRALEC					
IZVRŠNI ODBOR			SLOVENSKI VIOLINIST (IGOR) ETILEN				
NEZMOŽ- NOST VIDA							
DOBESEDI NAVEDEN						PRELEŽA- NINA	KITAJSKI ZLATNIK (ANAGRAM- LETA)
NAJVIŠJA GORA NA SVETU (MOUNT)							
SRSKI TEONIK Z VISOKO NAKLADO					MATI BRŠNIK BOGUV TITAN		
AVTOMO- BILSKA OZNAKA CELJE							
TRGOVSKI PREDMET							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: pločnik, ravioli, oparnik, III. Nat, za, Vida, vtis, AD, Aaron, I, J, atol, Ankanan, ne, osi, Jirasek, Elektra.

za razvedrilo

morati, skoraj obvezno, imeti klopotec.

— Saj bi ga tudi imel, vendar se je zataknilo pri določanju lokacije, zakasnili je projektant, izvajalec pa je ob koncu avgusta ob vrčku lanskega dejal, da bom moral počakati še eno leto.

PO FANTOVŠČINI

— Lujzek, med sodelavci si razbojnal, da sem bil na Pepjevi fantovščini tečen in nadležen kot muha na... Zakaj me nisi mahnil?

— Saj bi te, vendar so me drugi opozorili, da prisodniku za prekrške ni izjem. Posledice bi bile takšne, kot če bi udaril pametnega...

- Imamo.
- Imate okna?
- Tudi okna imamo.
- Torej lahko pridemo in odpeljemo?
- Ne, to pa ne.
- Zakaj?
- Okna in vrata imamo vzdana.

— Ja kdo pa je sploh tam, kakšna trgovina ste?

— Nismo trgovina. Tuje zasebno stanovanje...

SPRAVA PO PREPIRU

— Zda, ko sem pri sebi, mi povej, zakaj si mi na gasilski veselici rekel, da sem zmešan?

— Take besede pa nisi slišal iz mojih ust. Jaz sem ti samo povedal, da se ti je v možganih ustavil kolešček, ki smeti ven meče...

BREZ KLOPOTCA

— Vidim, da si v vinogradništvu zelenec. Za tako obsežen vinograd bi

RAZOČARANJE

— Vse je iz dneva v dan dražje, ljudje se znajdejo po svoje, celo službe zaradi boljšega zaslužka menjujejo, meni pa doma pravijo, da sem neiznajdljiv, da sem skratka »trdek«!

— Saj, pa imaš dobro službo, tudi plača ni slaba.

— To že, vendar med delovnim časom ne morem sušmariti. Že tako nesi skupini očitajo, da smo pri odvažanju smeti in odpadkov prepočasni!

PRED BLOKOM

— Cuj, paglavec, kaj pa pakas po mojem avtomobilu?

— Jaz za vas nisem noben paglavec. Imate srečo, da mojega očeta ni zraven...

NAPACNA ZVEZA

— Halo!

— ...Tu...

— Imate vrata?

Brazgotina, na njenem čelu, ki je za vse vaščane pomenila srmo-tno znamenje, je ni motila — molče je opravljal svoje delo. Ves dan je z mrkim izrazom na obrazu pomelala, ribala pod, čistila zelenjavo in prala riž. Ves čas ni porabila niti beliča in ko je preteklo eno leto, je dvignila vse svoje prihranke, jih zamenjala v dvanajst srebrnikov in zaprosila gospodarje za prost dan, da je lahko šla k templju boga zemlje. Že pred malico pa se je čisto spremenjena vrnila. Iz njenih oči je sijalo veselje in zadovoljstvo. Vsa srečna je povedala Četrti teti, da je kupila nov prag za tempelj.

Novoletna žrtev

Ko se je bližal čas novele-tnega žrtvovanja, se je polna prekipenja energije in nove moči vrgla na delo. Četrti teta je pripravila svete posode in skupaj z A Minom sta prenesla hišni oltar na sredo sprejemnice. Vdova je tedaj pohitela po kozarce in jedilne paličice.

»Xiang Linova žena, roke proč!« je glasno zavpila Četrti teta. Kot bi se opekla, je Xiang Linova žena odmaknila roke. Vsa kri ji je izginila z obraza. Tokrat ni niti poskusila priti do oltarja. Nemotno in izgubljeno je obstala sredi sobe. Šele, ko je prišel Četrti stric prižgat kadila in ji ukazal, naj odide, je zapustila sprejemnico.

Odteje je pričela vidno propadati. Ne samo, da se je že naslednji dan zdelo, kot da so njene oči padle nekam globoko v očesne votline; videti je bilo celo, kot da bo poslednja iskrice življenja v njej vsak hip ugasnila. Poleg tega jo je ves čas mučil grozen strah. Ne samo, da se je bala teme — ustrašila se je vsake sence in vsakega človeka, pa

tudi če je šlo za njeno gospo-darja. Nervozno in plašno je hodila naokrog, kot miška, ki kuka iz svoje varne luknje v slepeč sončen dan. Večino dneva je presedela v kakšnem kotu in odsotno strmela predse. Spominjala je na le-seno lutko. Že po šestih me-secih so njeni lasje pričeli si-veti in spomin jo je skoraj popolnoma zapustil. Prišla je celo tako daleč, da je največ-krat pozabila oprati riž.

»Kaj pa je s Xiang Linovo ženo? Le zakaj smo jo takrat sprejeli v službo?« je vedno pogostejše tarnala Četrti teta, včasih celo v navzočnosti Xi-ang Linove žene, kot da bi jo opominjala, naj se poboljša. Toda videti je bilo, da je Xiang Linova žena »brezupen pri-mera«. Družina se je odločila, da jo bodo odpustili in jo po-slali nazaj k tetki Wei. Ko sem bil zadnjič v Luzhenu, so o tem šele razpravljali, zato ne vem, ali je Xiang Linova žena postala beračica takoj, ko jo je Četrti stric vrnil iz hiše, ali pa je bila nekaj časa pri tetki Wei.

Zbudilo me je pokanje pe-tard. Videti je bilo bliske in

slišati sikanje ognjemeta. Grmenje in treskanje v bližini mi je povedalo, da družina Četrtiga strica praznuje novo leto. Bilo je tik pred zoro in petarde so bile znak, da je čas za začetek žrtvovanja. V pol-snu sem nejasno zaslišal, da so eksplozije petard postajale vse pogostejše, dokler ni bil zrak poln odmevov njihovega pokanja. Grmenje se je po-mešalo s plesom snežink in zavilo ves trg v oblak pra-zničnega noveletnega vzdušja. Ta vrtnec hrupa in sve-čanosti me je potegnil s seboj in polastil se me je občutek blažene ugodnosti. Praznično vzdušje je povzročilo, da sem pozabil na vse dvome in du-ševne muke, ki so me bile mučile prejšnji večer. Čutil sem samo, da so duhovi spre-jeli žrtve in vdihnili vase nji-hove opojne vonjave, tako, da so sedaj pijano in majavo plavali po nebu. V zahvalo so gotovo vsem prebivalcem Luzhena namenili leto, polno brezmejne sreče in veselja.

KONEC

DAN V PARAČINU

Sprejem je bil enkrat. Razume se, bili smo veseli drug drugega, posebno mi brigadirji. Še kasno v noč smo v novem hotelu ob ne-znih zvokih in petju lepe pevke pili in se veselili. Tu so me tudi pregovorili, da sem ostal še en dan. Jutro v Pa-račinu je bilo enkratno, kar preveč so skrbeli moji gosti-telji zame, saj sem moral samo jesti in piti. S prijate-ljem Buckom sva se po zaj-trku napotila v mesto. Ob-iskovala sva razne delovne organizacije, pa tudi na naše prijatelje na OK ZSM Para-čin nisva pozabila. Vsepo-vsod sem bil prisrčno sprejet, najbolj pa se mi je vtisnil v spomin obisk v steklarni Paračin. Popoldne smo sku-paj z novinarjem Milence-jem obiskali naselje Avtoce-sta 82 v Paračinu. Tu sem naletel na brigadirje iz Tr-bovelj, seveda smo to sreča-nje dobro zalili s pivom. Saj Trboveljčani slovijo po tem, da so skoraj enaki Pomur-cem (mislim v ptiju). Med pogovorom smo ugotovili, da smo bili pred leti skupaj na akciji, to pa je bil že za-dosten razlog za še eno ste-klenico. Kaj hitro je minil čas, predviden za obisk, zato smo se poslovili in že smo bili v mestu. Po nekaj zalogajih, za več nisva imela časa, sva z Buckom krenila na »korzo«, to je sprehod po mestu. Res enkratno doživetje, ko se ceste za promet zaprejo, in je na njej vse staro in mlado. Deklet je kar mrgolelo. Bucko me je nenehno zba-dal, češ zdaj imam priliko, da »neko uhvatim«, jaz pa sem le ostal zvest Slovenkam. Večer smo končali tako, da smo dodobra napolnili mizo s steklenicami in se veselili v družbi lepih Paračink. Ura

se je bližala polnoči in moral sem spat. Naslednji dan, po kratkem slovesu, sem spet zajahal svojega sotrpina in že sva hitela neznanemu na-proti.

Vročina je postajala če-dalje hujša in moj nos je spet rdel. Bolj sem se trudil, da bi ga obvaroval pred opekli-nami, bolj se je lupil. Toda zaradi tega se nisem kaj dosti vznemirjal, kilometri so ostajali za mano, to pa je bilo važnejše. Tu in tam sem se ustavil, popil kaj hladnega, to si res dobil vsepovsod, ne tako kot pri nas, in spet pridno vozil dalje. Okrog pol-dneva sem v bližini Kraljeva srečal brigadirje, ki so se vračali v naselje. Rad bi se jim pridružil, a sem se odločil za nadaljevanje poti. Nekaj kilometrov pred Požego sem poiskal prenočišče. Bil sem kar prijetno utrujen, ne od kolesarjenja, temveč od ne-nehne hrupa, vročine in avtomobilskih plinov. Ni manjkalo tudi takih vozni-kov, zaradi katerih sem mor-al večkrat zaviti v jarek, če sem hotel ostati živ. Zjutraj sem že pozabil vse tegobe minulega dneva. V Sevojnu se mi je pripetila majhna ne-zgoda. Kot iz neba se je pred mano pojavil pešec in trčenje je bilo neizogibno. Jaz sem jo skupil z nekaj praskami in majhnim udar-

cem po glavi, pešec pa se je kar precej trudil, da je stopil na noge.

Opazil pa sem, da je bil kar precej v »ročicah«. Tudi miličnik se je od nekd prikazal, se pozanimal, kako se je to zgodilo, pogledal pešca in rekel, da je to njihov stari znanec, saj ga večkrat pobirajo iz jarka.

Po dveh urah vožnje sem prispel v bližino Titovega Učica. Ne bom našteval, po čem vse je to mesto znano. Srečal sem tudi brigadirje, ki so ob cesti kopali jarke. Kar debelo so me gledali, ko so zvedeli, od kod sem. Da bi jih prepračil, da sem tudi jaz brigadir, sem si od neke bri-gadirke sposodil lopato. Za moje petminutno delo so me brigadirji nagradili z gla-snim brigadirskim ZDRA-VO. Pokazali so mi pot v naselje in po nekaj kilome-trih sem že sedel za mizo v štabu akcije Kadinjača 82. Ne bom omenjal, kako podrobno sem moral opisati moje potovanje. Ko sem se odpočil, sem spet bil le po-potnik, ki hiti v neznanost.

Takoj za mestom sem se začel vzpenjati. Že prej sem na zemljevidu videl, da je ravnine konec. Sicer pa me je zanimalo, kako bom pre-magoval vzpetine. Vozil sem se po prekrasni cesti, stis-njeni med velikimi skalami. Cesta pa se je nenehno vzpenjala. Začuda je bilo kar prijetno, vmes sem tudi pe-šačil in tako je čas mineval. Zopet sem srečal štoparja, ki se ga pred nekaj dnevi videl v Beogradu. Bil je z Irske. Pogovarjala sva se, vendar se nisva kaj dosti razumela. Proti večeru sem prispel v Višegrad, ki je znan po ču-dovitim mostu. Po počitku in pivu sem se napotil proti kraju, ki ga poznajo prav vsi — proti legendami Sutjeski.

FERDO GODINA

ko so cvetele marelice

Zaradi tega dogodka se je Darko potihem jezil name. Zaman se je trudil, da bi vzrok za disonanco med nama zvrnil na ta ples. Vedela sva oba, da je vzrok nesoglasja drugod, globlje v meni in da bova, kakor že tolikokrat, obračunala drugače, temeljito, globoko. Vedno je tako storil v svojem nesmiselnem trpljenju, a zdaj se je stvar obrnila. Obračunavam jaz. V ta obračun me je potisnila nezadržna sila. Utemeljen povod imam, da mislim najhujše. Peklo me je, trpela sem in se mučila. Preveč jasno je vse, preveč otipljivo. Nisem mogla dvomiti, da v resnici ni več povsem moj.

Pozno zvečer smo se vrnili v vas, v kateri je bil štab bri-gade. Dežurni edinice, ki je zavarovala vas, je raportiral koman-dantu, da se ni zgodilo nič posebnega. Da se je zgodilo marsikaj posebnega, sem vedela samo jaz.

Šli smo spat na senik, obledeni, opasani in z orožjem ob sebi. Čutila sem, da spi na senu precej ljudi, ker so nekateri smrčali, drugi so seveda prislunili, ko smo prišli in si iskali le-žišča. Darko je imel svojega. Prijel me je za roko in me peljal do njega.

Legla sva in čez čas me je otipal po obrazu in me poljubil. Nisem se zganila. Predolgo sva živela skupaj, da ne bi poznala drug drugega, vsak najmanjši premik v radost ali bolečino. Zato se mi ni bilo treba pretvarjati. Niti mi ni bilo po tem dolgem dne-vu do tega, da bi se pogovarjala. Jasnost je utrjajala oba, posebno Darka. Brez besed sva si znala povedati, kaj misli. Molče sva si objasnjevala stvari, o katerih sva bila nasprotnih mnenj in sva brez uspeha prepričevala drug drugega.

Tako sem ležala vznaj in strmela v temo. Tu in tam je zašu-melo pod kom seno. Najbrž kdo ne more zaspiti, ali pa začenja z ljubezensko igro, ki jo ne more čisto prikriti. Tudi to sem doži-vela, preden sem odšla v Ljubljano. Med ofenzivo. Spomnila sem se. Sploh je seno močno dišalo, a duh mi ni bil v teh okoli-ščinah nič prijeten. Misli so bile prepletene z mojimi težavami. Odveč mi je bilo, da sem tu, da sem doživela, kar sem doživela. Mislija sem na komisarko. Žgale so me njene lepe oči, njeni svetli, skrbno počesani lasje, ki so se zlivali s titovko; žgala me je njena tesno prepasana postava.

„Spet sva začela,“ mi je zašepetal. Očitajoče, težko, sko-raj jezno.

Nisem mu odgovorila.

„Kar prehitro,“ je dejal čez čas. „Če misliš, da imam kaj z njo, se motiš.“ Misli je na komisarko. „Vihrava, živa je; pač ta-ka je. Vedno. Z vsakim. A ne misli nič slabega.“

Lahko bi mi govoril o njej ali o kateri drugi vso noč. In čim več bi govoril, manj bi mu verjela. Z njo preživeti večer kje na seniku, saj to sploh ni več nič posebnega. Kako bi mi naj rekel

drugače, kakor da punca ne misli nič slabega, saj je tu vse dovoljeno.

Kaj je v teh trenutkih z otrokom? Ves večer, vso noč je jo-kal, kakor da mi ne odpušča tega, da sem šla. Gledala sem na njegov položaj v trdni resničnosti, v kakršni se je znašel. Še Helene ni več.

Mogoče je imel Darko prav, ko me je danes gledal drugač-no; da so moje oči, nos, moja ramena zdaj nekaj drugega. A da so moja čustva in moje misli postale drugačne, tega ni opazil. Kako je mogel pomisliti, da je prav, ker sem se rešila jaz, ko bi nama obema moralo biti prav, da se reši on, ki je ostal za žično ograjo. Darko je živel brez teh novih obveznosti, zato bi me stis-nil k sebi kljub tako preživitemu dnevu, šel bi celo mimo mojih spoznanj, za katera je predobro vedel, da so me potisnila k tlom.

9.

Še preden nas je zajela nemška ofenziva, je prišel v štab brigade član CK Maček-Matija. Brž ko me je zagledal, se je zapi-čil v to, kaj se počnem v edinici.

„Ti boš šla pa z menoj,“ je dejal.

Kam, seveda nisem vedela. Saj mi je bilo vseeno. V tem hi-pu sem bila spet vpeta v kolesje, kar sem v Ljubljani pogrešala, ko sem mislila, da me nihče več ne potrebuje.

Iz edinice grem rada. Ne spadam vanjo. Vseeno mi je bilo, kam me odpelje Matija. Vedela sem, da bom prav na tistem mestu, kamor me bodo postavili, najbolj potrebna. V prejšnjih časih se mi je celo zdelo, da je še umirati lažje, če so te zasačili na mestu, kjer si bil, potreben. Spet bom kolešček v mehaniz-mu, ki se je na življenje in smrt uprl. Tam bom v korist, to je bistveno.

Matija me je odpeljal v neko vas pod Rogom, kjer je bil na-stanjen del izvršnega odbora osvobodilne fronte. Kako velika sprememba, ko sem naenkrat imela opraviti s pisarniškim de-lom. Res da je bilo vse improvizirano, a zaradi tega še bolj mi-kavno. Uredila sem pisarno po svojih zamislih. Vse je bilo pre-gledno, dopisi so romali v mape, zapisniki so bili na tekočem, arhiv urejen. Pač moj svet, v katerem sem se počutila doma. In še sem lahko sanjerala o malem Darku. Usodo sem včasih hote-la kar prisliti, da mu mora biti naklonjena, da se mu ne sme go-diti slabo, da mora priti v dobre roke in mora ozdraviti.

Trdno sem se vživela v svoje delo in mislija sem, da bom tu vsaj do ofenzive. A nekega dne me Matija presenetil: vzel me je s seboj.

Vedela sem, da so me prestavili drugam. Spet sva šla na pot, a zdaj na Rog, v gozdove. Matija je znal biti včasih zelo oster, a za „svoje“ ljudi je bil izredno topel. Približal se jim je in v njem so vedno našli ne samo zavestnika, več. Prijatelja. Znan je bil po tem in tudi jaz sem to občutila.

V Matijinem spremstvu sta bila takrat še dva fanta. Hodili smo, hodili. Uro za uro. Res da so dajali ti roški gozdovi občutek varnosti, a vendar so me istočasno navdajali s tesnobo. Sti-skali so me in ne vem, zakaj se mi je zdelo, da me bodo prav ti gluhi gozdovi še bolj ločili od malega Darka.

Končno smo le prišli na cilj. Na bazo 20. Tu je bilo celotno vodstvo partizanskega gibanja.

Presenečena sem bila nad tem, kar sem zagledala. Cela va-sica barak. Steze med barakami so bile živo shojene, vijugaste, ker so se izogibale skal in mnogih vrtač. Same skale in sploh čudno, da so lahko med njimi rastle smreke, mogočne smreke. Okolje je dišalo po pragozdu. Torej to je srce vsega, kar se do-gaja v Ljubljani, v brigadah in kar prodira v zunanji svet.

Nastanili so me v cekajevski baraki, tesni, bolj mračni, ker je tičala v globači. Tu so delali in spali tudi drugi. Sploh je po barakah bivalo dosti ljudi. Stisnjeni smo bili in prisiljeni spremljati prijetno in neprijetne navade drug drugega, kar je bilo naporno, vznemirjajoče, neizbežno. Kljub prostornim gozdo-vom nam je življenje za vsakega odmerilo malo prostora.

V tej baraki sem prebila več ko eno leto. Spet pisarniško delo, a vendar drugačno, kot je bilo spodaj pod Rogom: spre-jemanje in razdeljevanje pošte, ki je prihajala na bazo 20, pre-pisovanje in včasih že kar dešifriranje majhnih pisem z drobno pisavo, ki so prihajala s položajev in odborov iz vseh koncev Slovenije, in seveda prepisovanje pošte, ki je odhajala iz baze 20 po široko razpredeni mreži kurirskih TV postaj v vse kotičke naše dežele. Ob večerih pa me je pogosto klical Kidrič-Peter in mi diktiral svoje govore, poročila, proglose, napotila za vojaške edinice, koncepte brošur.

V veliko uteho mi je bilo, ker sem tu našla več mater, ki so tudi imele ilegalčke v Ljubljani in so v istih skrbih in nemirih v prikriti nestrpnosti pričakovale vesti od Zihlerlove mame iz Ljubljane.

Sicer pa je bilo zame mnogo boljše, da nisem vedela, kaj se dogaja z malim Darkom. Ne vem, kako bi prenesla resnico o njegovem bivanju v Ljubljani po mojem odhodu. Kar sem po vojni zvedela o tem delu njegovega življenja, je bilo vse za-davno za menoj in za njim. Kako laže je bilo obujanje spomi-nov od razmer, v katerih se je tedaj znašel. To vrzel sta mi lah-ko zapolnili največ Štefka in Francka.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Nesreče z avti, traktorji ...

TRČENJE V PETIŠOVCIH:
DVA MRTVA — 30. avgusta ob 19.40 uri se je zgodila v Petišovcih huda prometna nesreča. Vzrok: neprimerna hitrost.

Voznik osebnega avta nemške registracije, zdomec Vinko Ogrizek, roj. 1936. leta, iz Lendave, Partizanske 20, se je peljal proti Petišovcem. V bližini delovne organizacije INA-Nafta se je zaneslo na levo polovico ceste, prav tedaj pa mu je nasproti pripeljal osebni avto, ki ga je upravljala Janina Petrovič, rojen 1937. leta, iz Trilčinov 24, ki je vozil pravilno po svoji desni polovici ceste. Ker je Ogrizek zapeljal na levo, je prišlo do silovitega čelnega trčenja, v katerem sta se oba voznika hudo ranila in na kraju nezgode umrli.

NESREČA V MAČKOVCIH: TRAKTOR ZDRSEL Z NASIPA — Huda prometna nesreča se je 1. septembra zgodila v Mačkovcih. Kot vzrok omenjajo nezkušenost voznika. Materialna škoda znaša 10.000 dinarjev. Znaša 10.000 dinarjev.

Aleksander Horvat, rojen 1915. leta, Mačkovci 8, je vozil traktor, ne da bi imel vozniško dovoljenje. Pri hili številke 2 je zavil na desno, zapeljal na stransko vožnjo, ki je na nasipu nekdanje železniške proge. Po nekaj metrih vožnje je zaradi nezkušenosti zapeljal s ceste in traktor se je prevrnil v jarek. Horvat, ki je padel pod traktor, se je hudo poškodoval, saj ima zlomljena rebra. Lažje se je poškodovala tudi 8-letna vnukinja N. H., ki je sedela na blatniku in prav tako padla s traktorja. Telesnih poškodb pa ni dobila 3-letna D. C., ki jo je napredni traktorist med vožnjo držal na kolnih. Seveda je tudi ona padla.

VIDEM OB ŠČAVNICI: VOZNIJA PO LEVI — 1. septembra ob 22. uri se je zgodila na regionalni cesti v bližini Vidma od Ščavnice prometna nesreča, v kateri je poleg telesnih poškodb nastala še gmotna prikradnja za 10 tisočakov.

Voznik osebnega avta Marjan Kšela, rojen 1958. leta, Kurinci 48, se je peljal proti Žiljavi. V blagem desnem ovinku mu je nasproti pripeljal po levi strani ceste voznik kolesa z motorjem Branko Harl, rojen 1959. leta, doma v Sovjaku 111. Voznik je tudi sopotnika Zvonka Kostanjška iz Biserjan 4. Zaradi vožnje po levi in

domnevne vinjenosti, s katero je bil obremenjen Harl, je prišlo do prometne nesreče: Harl in Kostanjšek sta po naletu v osebni avto padla. Kostanjšek se je hudo poškodoval.

KROG: NESREČA V GOVEJEM HLEVU — Štefan Svetec, rojen 1915. leta,

PO TRČENJU — Tak je osebni avto, ki se je 30. avgusta v Petišovcih zaletel v nasproti vozeče vozilo. Oba voznika — Ogrizek in Petrovič — sta bila mrtva na kraju nesreče.

Foto: Š. Abraham.

kmetovalec v Krogu številke 31, je 2. septembra gnel skozi hlev telčico. V sredini hleva je nenadoma padel, z glavo uderil ob betonske tla in se hudo poškodoval. Žena in sorodnik sta mu takoj priskočila na pomoč, ga odnesla v stanovanje, nato pa so poskrbeli za prevoz v bolnico. Poškodba je huda.

V BELTINCIN: TRIKAT SE JE PREVRNIL — V petek, 3. septembra, ob 16.40 se je zgodila v Beltincih prometna nesreča, v kateri se je voznik sicer lažje poškodoval, pač pa je tem večja materialna škoda. Leta znaša 70 tisočakov na avtu in 3 tisoč na drugo reklamnega napisa.

Štefan Gjerek, rojen 1980. leta, doma v Lipi 74/a, se je z neprimerno hitrostjo peljal iz Beltincev proti Murški Soboti. V bližini bencinske črpalke je zaradi prevelike hitrosti zapeljal s ceste v jarek, kjer se je vozilo trikrat prevrnilo in je nastala že omenjena gmotna škoda.

GRABONOŠ: TEŽAVE

PRI PRESTAVAH — Zelo huda prometna nesreča se je zgodila 4. septembra ob 15. uri v Grabonošu. Franc Rožman star 62 let, doma v Grabonošu 11 je s traktorjem peljal kuruzo. Ko je peljal po hribu navzdol, je hotel ročico prestaviti iz višje v nižjo prestavo. Ko pa je pritisnil sklopko, je vozilo začelo drseti vzvratno po hribu navzdol. Po 60 metrih take vožnje se je prikolica obrnila počez, traktor pa se je začel prevračati bočno. Voznika je vrglo na njivo in pri padcu na tla se je hudo poškodoval. Zlomil si je namreč medenično kost in rebra.

V PETANJCIH: NESRE-

ČA V MEGLI — Najbrž ni zgolj megla kriva za prometno nesrečo. Do takega spoznanja prideš, ko zveš še za ostale okoliščine. Na upravi za notranje zadeve v Murški Soboti so nam posredovali tole verzijo: Voznik osebnega avta golf Dragoslav Petrovič iz Varvarina, Srbija, sicer pa nam bolj znan kot prodajalec sadja na soboški tržnici, se je 5. septembra ob 2.30 uri peljal s tremi sopotniki iz Murške Soboti proti Radencem. V Petanjcih pri hili številki 23 je zaradi neprimerno hitrosti „sekal“ ovinek, kar je bilo toliko bolj tvegano, ker je bila gosta megla. V tem hipu pa mu je nasproti pripeljal s stoanko Emil Sočič iz Petanjec 47, nakar sta avta čelno trčila. Petrovičev avto je naposled obstal obmjen pravokotno na cesti, Sočičevo vozilo pa se je obrnilo na bok in obstalo v jarku. Hudo so se poškodovali: oba voznika in Petrovičeva sopotnica Sabina Šarkezi; Cecilija Šarkezi in Marina Horvat, ki sta prav tako bili v Petrovičevem avtu, pa sta lažje ranjeni. Vsi so iskali zdravniško pomoč. Gmotna škoda na avtomobiloma znaša 350 tisoč dinarjev.

SOTINA: NEPRIMERNA HITROST — 5. septembra se je zgodila prometna nesreča na regionalni cesti v Sotini. Pri gostilni Zbui se je naprtilno vključeval v promet Anton Buček, rojen 1922. leta, stanujoč v Sotini 100. Nanj je naletel avtomobilist Štefan Kranjec, rojen 1961, Nuskova 53. Buček, ki je sedel na invalidskem vozičku, se je večkrat prevrnil in se hudo poškodoval.

PUCONCI: MALOMARNOST PRI RAVNANJU S TRAKTORJEM — Jože Fartelj, rojen 1967. leta, stanujoč v Tešanovcih 92, se je 5. septembra peljal s traktorjem skozi Puconce. Na priključen prikolici je peljal otavo, zgoraj pa je sedela Elizabeta Fartelj, rojena 1969. leta, Pucunci 42. V bližini puconske opekane je z nogo nehoti pritisnil na ročico hidravlike, ki dviga prikolico, nakar se je ta svedla dvignila in tako je z nje zdrsel na tla hudo poškodovala.

Š. S.

Pogrešanega našli

V prejšnji številki smo objavili, da je 22. junija 1982 odšel od doma Lovrenc Korošak, rojen 1914. leta, doma iz Jamne številka 6. Na dan objave, torej 2. septembra, so delavci organov za notranje zadeve organizirali iskanje pogrešanega in ga naposled našli. Žal pa samo ostanke njegovega trupla. Vse kaže, da je naredil samomor, kajti ob njem so našli steklenico s škropivom za krompir. Obstaja upravičen sum, da je poizkusil precej te nevarne tekočine. Zakaj je to storil, je skrivnost, ki jo je 68-letni mož odnesel s seboj v grob. Tudi obdukcija je potrdila, da na truplu ni znakov nasilja.

O samomorih v našem listu sicer ne pišemo, toda število teh je v Pomurju resnično zelo visoko — letos že 30. Dvakrat več je poskusov samomorov. Ob tragedijah v prometu je samovoljna prekinitev življenja problem, ob katerem se ne kaže le zamisliti, ampak predvsem ukrepati.

(ŠS)

Krvodajalci

MURA MURSKA SOBOTA — Marjan Zelko (10), Jože Činc (1), Barbara Vogrinec (1), Franc Kreft (6), Štefica Kuplen (9), Ida Serec (2), Helena Cer (1), Marija Kranjec (5), Angela Gorčan (8), Vika Tratnjek (4), Danica Kovačič (2), Šarika Zelezen (5), Vera Smej (3), Cvetka Malačič (3), Valerija Dani (5), Metka Žižek (4), Rozina Hari (1), Jasmina Hahn (1), Katica Kavaš (6), Anica Gostanj (10), Mira Zver (5), Marija Fartelj (6), Brigita Senčar (2), Viktorija Buzeti (6), Marija Lukač (7), Anica Tuš (5), Rozalija Nemec (9), Marija Tomec (1), Cecilija Drvarič (8), Anica Farič (5), Terezija Lovrenčec (8), Karolina Dravec (20), Marija Dogar (1), Bela Makari (14), Marjeta Arnuga (9), Barbara Cigan (6), Štefica Kolarič (4), Marija Novak (12), Marija Prelec (10), Marija Puhar (14), Dragica Hameršak (2), Janez Madjar (6), Karel Gjerek (6), Bela Benkič (5), Štefan Bukvič (1), Zorica Bejck (1), Angela Slavic (4), Cvetka Sukič (1), Lizika Forjan (1), Stanislava Horvat (1).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Jože Cener (17), Podjetje Sobotina M. Sobotina; Dominiko Zver (3), Oto Baranja (12), Boris Škrjanec (49), Vladimir Jambor (6), Janez Miholič (30), Štefan Ritupe (4), vsi Panonija M. Sobotina; Stanko Čerpnjak (18), Štefan Zelko (14), Drago Horvat (8), Martin Virag (8), Ana Režonja (13), vsi TMI M. Sobotina; Irma Novak (5), TMP M. Sobotina; Jolanka Čmar (11), Motovilci 75; Dejan Jevtič (1), Slobodan Bosiljkovič (1), Dejan Šeranič (1), Fuad Rekič (1), Aleš Matko (2), Joško Tominc (1), Liljana Lobnikar (2), Majda Kolečnik (1), Mihaela Vasle (1), Štefan Šafarič (2), Helena Čerpljin (1), vsi z mladinske delovne akcije Goričko 82.

Prispevki z a kirurgijo

Potrošnik M. Sobotina — sind. organizacija TO PR (namesto venca na grob pok. očetu od Lorbek Jolanke TO PR) — 1.000,— din; Društvo invalidov Gornja Radgona, Področni odbor Kapela (namesto venca na grob pok. Karvaš Ladislava, Radenci 39) — 500,— din; OOS Vzgojno-varstveni zavod M. Sobotina (namesto venca za pok. matere Česar Ludvika) — 800,— din; Družini Fujs in Šiflar, Št. Kuzmiča 38 (namesto venca pok. Dolgov Emi) — 500,— din; Podlessek Anka, Vrtna 8, (namesto venca pok. Dolgov Emi) — 500,— din; Srednješolski center M. Sobotina — Kovin. del. (namesto venca na grob pok. očeta od sodelavca Horvat Adolfa) — 1.200,— din; Potrošnik M. Sobotina, sind. organiz. TO IZ (namesto venca na grob pok. materi od Bencak Marjane) — 1.000,— din; Potrošnik M. Sobotina, sind. organiz. TO IZ (namesto venca na grob pok. očetu Vogrin Hedvike) — 1.000,— din; Komite občinske konference ZKS M. Sobotina — DO Gozdarstvo (namesto venca pok. Jožetu Balazicu) — 1.000,— din; Društvo invalidov M. Sobotina (namesto venca pok. člana Lovrenčič Matije, Bogojina) — 200,—; Društvo invalidov M. Sobotina (namesto venca pok. člana Novak Jožeta, Bratanci 165 in Sočič Katarine, M. Sobotina Staneta Rozmana 3) — 400,— din; Društvo invalidov M. Sobotina (namesto venca pok. članov Čahuk Marije, Križevci 131 in Šimon Anice, Gradišče 47) — 400,— din; OOS Delovna skupnost PZC M. Sobotina (namesto venca za pok. soprogo sodelavca Šimon Jožeta) — 500,— din; OOS PZC Del. skupnost M. Sobotina (namesto venca za pok. očeta sodelavke Sambt Jolanke) — 500,— din; OO sindikata I. Osnovne šole M. Sobotina (namesto venca za pok. mamo Fras Marije) — 1.000,— din; OOS PZC Delovna skupnost M. Sobotina (namesto venca za pok. brata sodelavke Horvat Dragice) — 500,— din; OOS Avtoradgona G. Radgona (namesto venca ob smrti za Pavlinjek Karelja) — 1.000,— din; OOS Avtoradgona G. Radgona (namesto venca ob smrti za Vinčec Ignaca) — 1.000,— din; OOS Avtoradgona G. Radgona (namesto venca ob smrti za Hajdinjak Marjana) — 1.000,— din; Kološa Jože, Bogojina 159 b (namesto venca na grob pok. Gyorek Leopolda, Bogojina) — 500,— din; Stivan Irena, Gederovci 12 (namesto venca na grob pok. Šparaš Gizele, Zenkovci) — 1.500,— din; Družina Stivan Ernesta, M. Sobotina, Štefica Kovača (namesto venca na grob pok. Šparaš Gizele, Zenkovci) — 1.000,— din; Zrinski Marija, M. Sobotina, Cankarjeva ul. 95 (namesto venca na grob pok. Dolgov Eme M. Sobotina) — 700,— din; OO ZSS Pomurski tisk TOZD Kartonaža (namesto venca na grob Stefana Bulka) — 1.000,— din.

Darovalcem se zahvaljujemol
Prispevek nakazuje na račun: 51900-763-30297

XVI. ZLATARSKA RAZSTAVA V CELJU

Tudi v letošnjem letu so Zlatarne Celje od 17. 9. do 26. 9. 1982 organizator zlatarske razstave z mednarodno udeležbo. Postavili smo nov koncept zlatarske razstave, ki ni samo prikaz ponudbe in povpraševanja ter predstavitev novih proizvodov, temveč vzpodbuda kreativnosti novega zlatarja-oblikovalca in vzpodbuda kupcu na današnji stopnji družbenega razvoja ter vzpodbuda prodajalcu kot posredniku za pridobitev strokovnih znanj.

Na razstavi sodelujejo vsi jugoslovanski proizvajalci nakita ter več kot 50 oblikovalcev iz Jugoslavije, Amerike, Švice, Francije in Japonske.

Nakit je umetnost, nakit je lepota, nakit je ljubezen in spoštovanje.

Vabljeni!

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DELAVCEV
DELOVNE ORGANIZACIJE ZA PTT PROMET
MURSKA SOBOTA, p.o.

OBJAVLJA

PROSTA DELA IN NALOGE
1. IZDELOVANJE NAJZAHTEVNEJŠIH ANALIZ IN PLANSKIH DOKUMENTOV — 1 izvajalca
Pogoji: — II. stopnja ekonomske fakultete in 2—3 leta delovnih izkušenj ali
— I. stopnja ekonomske fakultete in dvakratna maksimalna doba zahtevanih delovnih izkušenj
— Poskusno delo traja 90 dni.

2. DOSTAVLJANJE PTT POŠILJK (pri pošti Murska Sobotina) 3 izvajalce
Pogoji: — Poklicna šola za poštnega manipulant ali
— popolna ali nepopolna osnovna šola (z naknadnim opravljanjem strokovnega izpita)
— Poskusno delo 60 dni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za delovna razmerja 15 dni po objavi. O izidu bodo kandidati pisмено obveščeni v 8. dneh po izbiri.

gorenje-elrad
22 250 GORNJA RADGONA, Partizanska 3
tovarna elektronike, elektromehanike, anten in kablov

Ponovno razpisuje v skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju in Pravilnikom o štipendiranju za šolsko leto 1982/83

KADROVSKO ŠTIPENDIJO

za ING. ELEKTROTEHNIKE

1 štipendija

POGOJI RAZPISA:

Kandidati naj pošljejo prijavo na obrazcu DZS 8.40.
K prijavi je potrebno priložiti:
— overjen prepis ali fotokopijo spričevala oziroma potrdilo o opravljenih izpitih,
— ustrezne podatke o materialnem in socialnem položaju kandidata,
— potrdilo o vpisu v šolo,
— mnenje OO ZSMS o družbenopolitični angažiranosti kandidata.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

Prijavo sprejema kadrovska služba Gorenje-Elrad, Gornja Radgona, Partizanska cesta 3.

Komisija za delovna razmerja pri osnovni šoli France Prešeren Črenšovci

razpisuje

dela in naloge

UČITELJA

v podaljšanem bivanju za določen čas od 1. 9. 1982 do 31. 8. 1983.

Pogoji po zakonu o osnovni šoli.

Rok prijave je 8 dni po objavi.

Komisija za delovna razmerja TOZD Osnovne šole Vlag Lajos Genterovci

RAZPISUJE

dela in naloge

učitelja razrednega pouka

v 2. razredu za določen čas od 1. 10. 1982 do pričetka II. polletja šol. leta 1982/83 (nadomeščanje v času porodniškega dopusta).

Razpisni pogoji: učitelj razrednega pouka in aktivno znanje slovenskega in madžarskega jezika.

Kandidati naj prošnje pošljejo v 15 dneh.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje na podlagi pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, združenih v samoupravni stanovanjski skupnosti občine Gornja Radgona, in v skladu z določili zakona o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva SR Slovenije ter po sklepu zbora uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona z dne 31/8-1982 naslednji

I. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV IZ SREDSTEV VZAJEMNOSTI

I. NAMEN KREDITIRANJA

- Kredit, dodeljen po tem natečaju, se lahko uporablja za:
- gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti in
 - nakup stanovanj v etažni lastnini.

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITA SO:

- delavci, ki združujejo delo v organizacijah združenega dela oz. delovnih skupnostih, ki združujejo sredstva vzajemnosti v samoupravni stanovanjski skupnosti;
- delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov in pri njih zaposleni delavci in delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost, če združujejo sredstva vzajemnosti v samoupravni stanovanjski skupnosti in
- upokojenci in invalidi.

III. NATEČAJNA VSOTA ZNAŠA 5.035.000,00 DINARJEV

IV. NATEČAJNI POGOJI

Delavci in drugi upravičenci imajo pravico do kredita za gradnjo, nakup in prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da nimajo stanovanja ali pa imajo neustrezno oziroma neprimerno stanovanje ali niso sami ali njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda, katerega površina presega 50 kv. metrov;
- da pred razpisom natečaja namensko varčujejo za stanovanjsko gradnjo pri banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjski kredit in zagotovili lastno udeležbo;
- da imajo zgrajeno stanovanjsko hišo do III. gradbene faze, v kolikor gre za novogradnjo, razen v primeru gradnje montažne stanovanjske hiše, kjer morajo imeti sklenjeno veljavno pogodbo o nakupu montažne hiše;
- da imajo sklenjeno kupno oz. predkupno pogodbo, v kolikor gre za nakup stanovanja;
- da imajo veljavno gradbeno dovoljenje oziroma potrdilo o priglasitvi gradnje, če prenavljajo stanovanje oziroma stanovanjsko hišo.

Prav tako lahko dobijo kredit tudi prosilci:

- ki bodo s preselitvijo v novozgrajeno stanovanjsko hišo sprostili v roku 2 let po prejemu kredita družbeno stanovanje, o čemer sklenejo s samoupravno stanovanjsko skupnostjo ustrežno pogodbo.

Če delavec oz. drugi upravičenec ne izprazni stanovanja v roku, ki je določen v pogodbi, dospe kredit po izteku roka za izpraznitev stanovanja takoj v celoti v plačilo.

Skupna vsota kreditov, ki jih lahko dobi delavec oz. drugi upravičenec, za nakup ali gradnjo stanovanja ali stanovanjske hiše iz sredstev vzajemnosti združenih v samoupravni stanovanjski skupnosti, znaša največ 20 % od predračunske ali kupoprodajne cene standardnega stanovanja oziroma vrednosti prenove, ob upoštevanju določb 8. člena pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, oziroma 30 % za nakup stanovanja v etažni lastnini. Pri tem se upoštevajo že prejeti krediti po prejšnjih natečajih, ki se revalorizirajo na osnovi vsakoletne cene m² individualne stanovanjske gradnje v občini Gornja Radgona.

Skupna vsota vseh kreditov, ki jih lahko dobi delavec, ne sme presežati:

- pri nakupu etažnega ali zadružnega stanovanja 80 %,
- pri zadružni gradnji zasebnih stanovanj 75 %,
- pri gradnji zasebne stanovanjske hiše 60 %,
- pri prenovi stanovanj ter stanovanjskih hiš po pogodbi oz. predračunu 60 % vrednosti stanovanja ali stanovanjske hiše.

Kredit za nakup, gradnjo in prenovo stanovanja ter stanovanjske hiše v zasebni lasti se daje delavcem in ostalim upravičencem največ za dobo 14 let.

Obrestna mera za kredit je 4 % in se po 10. letih odplačevanja poveča za 2 %.

Višina lastne udeležbe in znesek kredita, ki pripada delavcem oziroma drugemu upravičencu glede na višino dohodka na družinskega člana v preteklem letu bosta izračunana po naslednji tabeli:

če znaša popr. mes. dohodek v primerjavi s popr. mesečnim osebnim dohodkom v gospod. v SRS v preč. letu %	znaša lastna udeležba v % od cene standardnega stanovanja %	znaša lastna udeležba v % od cene stanov. za etažne lastnike %	potem pripada delavcu kredit v % od cene stanovanja stanov. hiše oz. prenove največ do %	potem pripada delavcu kredit za nakup etažnega stanovanja največ do %
do 50	30	20	20	30
nad 50 do 75	35	25	15	25
nad 75 do 100	40	30	10	15
nad 100	50	35	5	10

Poprečni mesečni osebni dohodek v gospodarstvu v SRS v letu 1981 znaša 11.153,00 din.

Prednost pri dodelitvi kredita imajo prosilci, ki:

- imajo nižji poprečni osebni dohodek na člana družine,
- zidajo oziroma prenavljajo stanovanjsko hišo oziroma stanovanje, ob upoštevanju standarda, ki znaša pri stanovanju in stanovanjski hiši največ 90 m²,
- imajo večje število družinskih članov in
- imajo stanovanjsko hišo, zgrajeno do višje gradbene faze.

V. DOKUMENTACIJA

Prosilec mora k izpolnjenemu obrazcu prošnje za dodelitev kredita priložiti naslednjo dokumentacijo:

- potrdilo o višini osebnega dohodka oz. pokojnine
- kupno oz. predkupno pogodbo, v kolikor gre za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše,
- predračun o ceni del, v kolikor gre za prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše,
- veljavno gradbeno dovoljenje oz. druga dokazila, iz katerih bo razvidna upravičenost do kredita,
- izjavo o pridobljenih kreditih po prejšnjih natečajih in
- druge ustrezne dokumente, ki jih zahteva banka.

VI. OSTALE DOLOČBE:

Obrazci za vloge za kredit se dobijo pri Poslovni enoti Ljubljanske banke, Gor. Radgona, ki bo do 24/9-1982 zbirala vloge za ta natečaj in kjer bodo prosilci dobili tudi vse potrebne informacije.

Vloge prispele po tem datumu, nepopolne oz. neustrezne vloge, ne bodo obravnavane.

Banka ima pravico, da resničnost predloženih podatkov oziroma dokumentov preveri. Prosilci, katerih bo odobren kredit, sklenejo pri PE Ljubljanske banke, Gornja Radgona, kreditno pogodbo.

Pri razlagi vsebine razpisa se uporabljajo določila pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, splošni akti Ljubljanske banke in drugi ustrezni predpisi s področja stanovanjskega gospodarstva.

O rezultatih natečaja bodo prosilci kredita obveščeni v roku 60 dni od dneva poteka roka za sprejem vlog.

SAMOUPRAPNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE GORNJA RADGONA

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje na podlagi pravilnika o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki delajo pri zasebnih obrtnikih in drugih upravičencev in v skladu z določili zakona o stanovanjskem gospodarstvu in družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji ter po sklepu zbora uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona z dne 31/8-1982 naslednji

I. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV IZ SREDSTEV, NAMENJENIH ZA REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ DELAVCEV, KI DELAJO PRI ZASEBNIH OBRTNIKI IN DRUGIH UPRAVIČENCEV

I. NAMEN KREDITIRANJA

- Kredit, dodeljen po tem natečaju, se lahko uporablja za:
- gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti in
 - nakup stanovanj v etažni lastnini.

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITA

Upravičenci za pridobitev kreditov iz namenskih sredstev so:

- samostojni obrtniki, pri njih zaposleni delavci in delovni ljudje, ki kot poklic opravljajo umetniško dejavnost, če združujejo v samoupravni stanovanjski skupnosti sredstva za kreditiranje nakupa, gradnje in prenove stanovanj v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana za obdobje 1981—1985.

III. NATEČAJNA VSOTA ZNAŠA 1.400.000,00 DIN

IV. NATEČAJNI POGOJI

Natečajni pogoji so enaki, kakor pri I. natečaju o dodelitvi kreditov iz sredstev vzajemnosti

V. DOKUMENTACIJA

Upravičenci morajo k izpolnjenemu obrazcu prošnje za dodelitev kredita priložiti dokumentacijo, kakor je določeno v I. natečaju za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.

VI. OSTALE DOLOČBE

Ostale določbe so enake, kakor pri I. natečaju o dodelitvi kreditov iz sredstev vzajemnosti s tem, da se pri razlagi natečaja upoštevajo določila pravilnika o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki delajo pri zasebnih obrtnikih in drugih upravičencev.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje na podlagi sklepa o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev solidarnosti borcem NOV in kmetom borcem NOV, združenih v samoupravni stanovanjski skupnosti občine Gornja Radgona, in v skladu z določili zakona o stanovanjskem gospodarstvu in družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji ter po sklepu zbora uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona z dne 31/8-1982 naslednji

II. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV IZ SREDSTEV SOLIDARNOSTI BORCEM NOV IN KMETOM BORCEM NOV

I. NAMEN KREDITIRANJA

- Kredit, dodeljen po tem natečaju, se lahko uporablja za:
- gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti in za
 - nakup stanovanj v etažni lastnini.

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITA SO:

- borci NOV in kmetje borci NOV;
- vdove in vdovci padlih ali po vojni umrlih udeležencev NOV ter za pridobitno delo nesposobni otroci padlih ali po vojni umrlih borcev NOV.

III. NATEČAJNA VSOTA ZNAŠA 1.300.000,00 DIN

IV. NATEČAJNI POGOJI

Razen natečajnih pogojev, ki jih vsebuje I. natečaj za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, se pri dodeljevanju kreditov iz sredstev solidarnosti borcem NOV in kmetom borcem NOV ter ostalim upravičencem po tem natečaju upošteva tudi aktivno in organizirano delo v NOV, in sicer pripada udeležencem NOV s priznano dvojno dobo za čas sodelovanja v NOV:

do 9/9-1943	100 procentov
od 9/9-1943	80 procentov
po 1/1-1945	60 procentov

kredita od maksimalno določenega zneska 100.000,00 dinarjev.

V. DOKUMENTACIJA

Prosilci morajo k izpolnjenemu obrazcu prošnje za dodelitev kredita priložiti dokumentacijo, kakor je določeno v I. natečaju za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.

VI. OSTALE DOLOČBE

Ostale določbe so enake, kakor pri I. natečaju za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti s tem, da se pri razlagi vsebine razpisa smiselno uporablja pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, sprejeti sklep o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev solidarnosti borcem NOV in kmetom borcem NOV, splošni akti Ljubljanske banke in drugi ustrezni predpisi s področja stanovanjskega gospodarstva.

SAMOUPRAPNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE GORNJA RADGONA

objavlja na podlagi sklepa skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona

JAVNO LICITACIJO

ZA PRODAJO:

1. stanovanjske hiše s stavbnim zemljiščem v Stogovcih št. 12
2. stanovanjske hiše s stavbnim zemljiščem v Apačah št. 42
3. stanovanjske hiše z gospodarskim poslopjem in stavbnim zemljiščem v Vidnu ob Ščavnici št. 16
4. stanovanjske hiše z gospodarskim poslopjem in stavbnim zemljiščem v Lutvercih št. 62

Izključna cena
706.208,60 din
202.964,90 din
269.190,80 din
447.331,20 din

Licitacija bo v petek, 24/9-1982 v prostorih sejne sobe Obrtne zadruge 14. oktober v Gor. Radgoni, Trg svobode 10, ob 15. uri.

Stanovanjske hiše so naseljene in imajo predkupno pravico stanovalci.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije vplačati varščino pri licitacijski komisiji v višini 10 % izključne cene.

Ob sklenitvi kupne pogodbe mora kupec razen kupnine plačati še prometni davek in stroške prenosa lastništva. Kupec stanovanjske hiše pod zap. št. 3 je dolžan razen kupnine in davkov povrniti vložena sredstva stanovalca v višini 82.500,00 din. Za vse nepremičnine, ki so predmet te licitacije, mora kupec v roku 30 dni po opravljeni licitaciji skleniti kupno pogodbo in v 45 dneh po licitaciji vplačati celotni izlicitirani znesek. Če kupec ne sklene kupne pogodbe v določenem roku se smatra, da odstopa od nakupa in mu vplačana varščina zgažde.

Vsem, ki na licitaciji ne bodo uspeli, se varščina vrne.

Vse informacije v zvezi z licitacijo lahko dobite po telefonu št. (069) 74-334, int. 7.

SAMOUPRAPNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE GORNJA RADGONA

VESTNIK

DELEGATSKI

Delegatsko glasilo
občine
Murska Sobota
Št. 8
9. september

VSEBINA 8. številke DELEGATSKEGA VESTNIKA

- *Skupščina bo zasedala 23. septembra 1982*
- *Gospodarska gibanja v prvem polletju*
- *Razporejanje dohodka v prvem polletju*
- *Kako smo in kako bomo delili sredstva manj razvitim KS*

Predsednica in predsednika zborov občinske skupščine sklicujejo

seje zborov. Seje bodo 23. septembra 1982 ob 8. uri, v veliki sejni dvorani Skupščine občine Murska Sobota.

Predsednika Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji začasni

dnevni red:

1. izvolitev verifikacijskih komisij,
2. poročila verifikacijskih komisij,
3. potrditev zapisa 4. sej, zborov z dne 26. 7. 1982,
4. osnutek sprememb in dopolnitev Družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981 — 1985,
5. gospodarska gibanja v I. polletju in uresničevanje resolucije občine Murska Sobota v letu 1982,
6. informacija o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. polletju 1982 v občini Murska Sobota,
7. informacija o planu jesenske setve,
8. poročilo o škodi po toči dne 7. 8. 1982,
9. poročilo o uporabi sredstev za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti za leto 1981 in predlog razdelitve sredstev za leto 1982,
10. periodični delovni načrt zborov občinske skupščine za IV. trimesečje 1982,
11. predlog odloka o davku na promet nepremičnin v občini Murska Sobota,
12. predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o

sprejemanju zazidalnih načrtov za posamezna območja v mestu Murska Sobota,

13. predlog odloka o sprejemanju zazidalnih načrtov za posamezna območja v naselju Bakovci,

14. osnutek odloka o novelaciji zazidalnega načrta Beltinci-zahod,

15. razrešitve in imenovanja,

16. delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja,

17. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

Predsednica Družbenopolitičnega zbora predlaga naslednji začasni

dnevni red:

- poročilo o prisotnosti delegatov,
- obravnava vprašanj, ki jih bosta ostala dva zbora obravnavala pod točkami 3., 4., 5., 6., 10., 15., 16. in 17.

Gradivo za obravnavo 3., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14. in 15. točke dnevnega reda bo posredovano vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij.

Gradivo za obravnavo 4. točke dnevnega reda je objavljeno v Poročevalcu, z dne 2. avgusta 1982, stališča Izvršnega sveta občinske skupščine bodo posredovana vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij ter delegatom Družbenopolitičnega zbora.

Gradivo za obravnavo 5., 6. in 9. točke dnevnega reda je objavljeno v današnji številki Delegatskega vestnika.

Gospodarska gibanja v prvem polletju in uresničevanje resolucije občine Murska Sobota v letu 1982

— Osnovne značilnosti gospodarskih gibanj v občini v prvem polletju 1982

Gospodarstvo občine Murska Sobota je v prvem polletju 1982 v primerjavi z enakim obdobjem lani povečalo celotni prihodek za 41 %, porabljena sredstva 43 %, dohodek 35 %, čisti

dohodek 31 %, sredstva za osebne dohodke 31 %, akumulacijo 27 % in amortizacijo po minimalnih stopnjah 84 %.

V vrednostnih kazalcih so bili doseženi naslednji rezultati:

	— v 000 din		Indeks
	1. polletje 1981	1982	
Čeletni prihodek	9.744.078	13.759.816	141
Porabljena sredstva	7.708.509	11.016.382	143
Amortiz. po min. stop	166.608	306.490	184
Dohodek	2.035.569	2.743.433	135
Čisti dohodek	1.436.176	1.881.963	131
Sredstva za OO	1.002.657	1.313.910	131
Sredstva za pos.skl.			
in raz. mat. osn. dela	332.981	443.052	133
Akumulacija	443.313	564.824	127
Zaloge	2.740.203	4.054.072	148
ČDO na zaposlenega	9.131	11.512	126
Izgube	42.483	52.305	123
Izvoz	549.449	703.295	128
Uvoz	278.938	315.200	113

Nadpovprečna so bila gibanja celotnega prihodka in dohodka v industriji, kmetijstvu, gozdarstvu, trgovini in obrti, precej pod povprečjem pa so bili ti pokazatelji v komunalni, gradbeništvu, vodnem gospodarstvu ter prometu in zvezah.

Organizacije združenega dela so izvozile blago in storitve v vrednosti 703.295.000 din od tega 88,3 % na konvertibilno tržišče. Več kot polovica izvoza odpade na DO MURA, večji izvozniki pa so še Mesna industrija, Panonija, ABC DO Zunanja trgovina, Moravske toplice, Beltinka iz Beltincev, Gradbeništvo Pomurje, Agromerur, Pletilstvo Prosenjakovci, ZGEP TOZD Tiskarna in KZ Panonka.

Uvoz blaga je znašal v prvih 6 mesecih 315.200.000 din in se je glede na enako obdobje lani povečal za 13 %.

Pri razporeditvi dohodka ugotavljamo, da se je v strukturi nekoliko zmanjšal delež obveznosti za skupno porabo, povečal pa se je del za delovne skupnosti in za obresti za kredite. Zaradi zmanjšanja udeležbe čistih osebnih dohodkov in skupne porabe delavcev v celotnem dohodku so v strukturi porasla sredstva za reprodukcijo, ki so v prvem polletju znašala 871.313.000 din ali za 43 % več kot v enakem obdobju lani. V tem je najbolj porasla amortizacija po predpisani minimalni stopnji in sicer za 84 %, medtem ko se je amortizacija nad to stopnjo zmanjšala za 9,5 %.

Z izgubo je v prvem polletju poslovalo 5 organizacij združenega dela. Od celotne izgube odpade 40.365.000 na Mesno industrijo kjer se je povečala za 4 %, 10.526.000 din na DES TOZD Elektro M. Sobota in 1.414.000 din na Konstruktor TOZD Opekarna Puconci. Vzroki izgub so: v Mesni industriji isti kot so bili ugotovljeni v I. trimesečju leta; v DES Elektro izpad v realizaciji letnega plana elektroenergetske bilance in plačilo obresti za kredite, ki so prej bremenile SOZD ter v Opekarni Puconci daljši remont krožne peči, visoki materialni stroški, pomanjkanje goriva, problemi s slabo kvaliteto glin in transportnih poti idr.

Se vedno je prisotno precejšnje naraščanje zalog. V celotnih zalogah so najbolj porasle zaloge gotovih proizvodov 82 %, zaloge nedokončane proizvodnje za 75 % in blaga za 31 %.

Poleg zalog, ki predstavljajo največji delež v obratnih sredstvih (63,6 %) odpade velik del (28 %) tudi na terjatve od kupcev, ki so v prvem polletju leta višje za 42 %.

Struktura virov poslovnih sredstev je nekoliko ugodnejša kot v I. polletju lani. Izredno hitro (za 88 %) so porasla združena sredstva, ki pa v skupnih sredstvih predstavljajo le 2,8 %. Obveznosti do dobaviteljev so višje za 51 % vendar je njihova višina za 32 % manjša od višine terjatve od kupcev.

Na kredite odpade 36,44 % vseh virov poslovnih sredstev. Močnejše so porasli sanacijski krediti za 104 % in kratkoročni krediti za obratna sredstva za 36 %.

Iz prikazanih gibanj izhaja, da so bila v prvem polletju dosežena v gospodarstvu občine dokaj ugodna in načrtovana gibanja. Gospodarska gibanja v občini so v primerjavi s povprečnim gibanjem v SR Sloveniji višja za okoli 50 %, in v primerjavi s povprečnim gibanjem v pomurski regiji za okoli 35 %.

Se vedno je prisotno hitrejšje naraščanje porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka, vendar nekoliko manjše kot v prvem trimesečju oz. v lanskem letu. Zaskrbljujoča in negativna gibanja se kažejo v prisotnosti izgub, velikem obsegu zalog, motnjah v preskrbi na tržišču predvsem z reprodukcijским materialom, upadanje investicijske aktivnosti ter visoka rast cen in življenjskih stroškov.

Za investicije v občini je bilo izplačano 708.933.000 din, kar je za 24 % več kot v lanskem I. polletju, od tega za gospodarske naložbe 619.959.000 din ali za 27 % in za negospodarske 88.974.000 din oz. za 8 % več sredstev.

Večje investicije v teku so gradnja hotela v Moravcih, izgradnja gradbenega industrijskega obrata v Lipovcih, ureditev tehnologije v Muri, gradnja kirurškega bloka v Rakičanu in dograditev osnovne šole v Puconcih.

Na področju izgradnje gospodarske infrastrukture so bila realizirana oziroma so v teku dela pri asfaltni ureditvi makadamske ceste v Pertoči, rekonstrukciji cestnih povezav Čepinci-Salovci in Čepinci-Neradnovci, gradnji severnega kanalskega kolektorja, gradnja vodovoda do STTC in do hotela v Moravcih ter pripravi zemljišč za blokovsko stanovanjsko gradnjo v M. Soboti in individualno gradnjo v Krogu. Delovna organizacija za PTT promet je investirala v novo končno avtomatsko telefonsko centralo v Beltincih in razširitev KATC v Moravcih.

Organizacije združenega dela in skupnosti s področja negospodarstva so v I. polletju povečale celotni prihodek za 32 %, porabljena sredstva za 39 %, dohodek 27 %, čisti dohodek 24 % in sredstva za osebne dohodke za 25 %.

Z izgubo so polletje zaključile Osnovna šola Gornji Petrovci v višini 247.000 din, Pomurski zdravstveni center TOZD Splošna bolnica 1.524.000 din in Dom oskrbovancev Rakičan v višini 84.000 din. Vzroki nastalih izgub so v glavnem visoki materialni stroški.

Po podatkih statistike je bilo v obdobju januar-junij 1982 v občini povprečno zaposleno skupaj 17.824 delavcev, od tega 14.687 v gospodarstvu in 3.137 v negospodarstvu. Glede na enako obdobje lanskega leta se je zaposlenost povečala za 2,5 %, v primerjavi s stanjem v decembru pa za 1,6 % (v gospodarstvu za 1,7 % negospodarstvu za 1,4 %).

— Skupna poraba

Prihodki

Celotni prihodki vseh samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti so porasli za 29 % in sicer za dejavnost 29 %, za vzajemnost 19 % in za investicije 36 %.

Gibanje prihodkov po posameznih interesnih skupnosti je naslednje:

I—VI 1981—I—VI 1982—

1. Skupnost otr. varstva	73.473	92.674	126
— dejavnost od tega:	70.800	88.796	125
— za osnov. dejavnost	18.458	26.779	145
— za denarne pomoči	21.278	25.327	119
— iz solidarnosti za:	3.923	5.712	145
— osnovne dejavnosti	128	199	155
— za denarne pomoči	3.795	5.513	145
— iz ostalih virov	27.141	30.978	114
— investicije (po pris. stopnji 0,21 %)	2.673	3.878	145
2. Izobraževalna skupnost	101.579	131.802	130
— dejavnost od tega:	94.945	123.130	129
— za osnovno dejavnost	67.426	90.347	133
— iz solidarnosti	19.327	22.134	114
— iz ostalih virov	8.192	10.649	129
— vzajemnost	1.138	1.283	112
— investicije (po pri. stop. 0,40 %)	5.498	7.389	134
3. Kulturna skupnost	9.566	7.817	81
— dejavnost od tega:	8.725	7.817	89
— za osnovno dejavnost	4.858	6.837	140
— iz ostalih virov	3.867	980	25
— vzajemnost	841	—	—

4. Telesnokulturna skupnost	5.009	6.477	129
— dejavnost od tega:	4.928	6.477	131
— za osnovno dejavnost	4.306	5.732	133
— iz ostalih virov	622	745	119
— vzajemnost	81	—	—
5. Skupnost social. skrbstva	22.522	27.845	123
— dejavnost od tega:	22.276	27.542	123
— za osnovno dejavnost	14.975	20.383	136
— iz solidarnosti	3.151	3.299	104
— iz ostalih virov	4.150	3.860	93
— vzajemnost	246	303	123
6. Zdravstvena skupnost	192.194	256.555	133
— dejavnost od tega:	181.813	241.782	133
— za osnovno dejavnost	139.170	181.849	131
— iz solidarnosti	17.964	25.601	142
— iz ostalih virov	24.679	34.332	139
— vzajemnost — skupna poraba	2.422	4.079	168
— investicije (po pr. st. 0,50 %)	7.959	10.694	134
7. Skupnost za zaposlovanje	5.393	6.725	125
— dejavnost od tega:	5.072	6.368	125
— za osnovno dejavnost	3.091	4.180	135
— iz solidarnosti	1.111	806	72
— iz ostalih virov	870	1.382	159
— vzajemnost	321	357	111
SKUPAJ PRIHODKI:	409.736	529.895	129
— dejavnost od tega:	388.559	501.912	129
— za osnovno dejavnost	252.284	336.107	133
— za denarne pomoči	21.278	25.327	119
— iz solidarnosti za:	45.476	57.552	126
— osnovna dejavnost	41.681	52.039	125
— denarne pomoči	3.795	5.513	145
— iz ostalih virov	69.521	82.926	119
— vzajemnost	5.049	6.022	119
— investic. (po pris. st. 1,21 %)	16.128	21.961	136

Odhodki

Celotni odhodki samoupravnih interesnih skupnosti v občini so porasli za 24 %, v okviru teh za dejavnost 24 %, vzajemnost 23 % in investicije 73 %.

Obseg in gibanje odhodkov po posameznih interesnih skupnostih je bilo naslednje:

— v 000 din

	I—VI 1981	I—VI 1982	Ind.
1. Skupnost otr. varstva	60.307	77.180	127
— dejavnost od tega za:	60.307	77.180	127
— osnovno dejavnost	23.456	30.850	131
— denarne pomoči (otr. dod. in kmeč. otr. dodatek)	36.851	46.330	125
2. Izobraževalna skupnost	100.932	131.798	130
— dejavnost	94.177	117.708	125
— vzajemnost	1.138	1.293	113
— investicije	5.617	12.808	228
3. Kulturna skupnost	7.322	7.653	104
— dejavnost	6.481	7.653	118
— vzajemnost	841	—	—
— investicije	—	—	—
4. Telesnokulturna skupnost	4.230	5.662	134
— dejavnost	4.148	5.662	129
— vzajemnost	81	—	—
5. Skupnost social. skrbstva	17.737	20.371	115
— dejavnost	17.491	20.068	115
— vzajemnost	246	303	123
6. Zdravstvena skupnost	218.321	264.914	121
— dejavnost	207.940	250.141	120
— vzajemnost	2.422	4.078	168
— investicije	7.959	10.694	134
7. Skupnost za zaposlovanje	4.576	5.812	127
— dejavnost	4.257	5.456	128
— vzajemnost	321	356	111
SKUPAJ ODHODKI	413.427	513.391	124
— dejavnost	394.802	483.888	123
— vzajemnost	5.049	6.021	119
— investicije	13.576	23.502	173

V občinski zdravstveni skupnosti so ob polletju nastali nekriti odhodki v višini 8.359.000 din.

— Poraba v SIS materialne proizvodnje

Prihodki

Celotni prihodki vseh samoupravnih interesnih skupnosti

gospodarstva v občini so v I. polletju znašali 258.583.000 din, kar je za 14 % manj kot v enakem obdobju lani. V cestno-komunalni skupnosti je bil priliv sredstev za več kot polovico manjši od prihodkov lani.

Obseg in gibanje prihodkov po posameznih SIS je naslednji:

— v 000 din

	I—VI 1981	I—VI 1982	Indeks
SIS — Cestno kom. dej.	129.622	62.159	48
Območna vodna skupnost	45.562	85.450	187
Samoupravna stan. skupnost	118.800	102.205	86
Območna SIS za PTT	2.644	3.165	120
Skup. za varstvo pred požarom	4.320	5.604	130
SKUPAJ	300.948	258.583	86

Odhodki

Samoupravne interesne skupnosti so imele odhodke v višini 208.108.000 din oz. za 26 % manj kot v I. polletju lanskega leta. Nižji so zlasti odhodki pri cestno-komunalni skupnosti. Samoupravni stanovanjski skupnosti in Skupnosti za varstvo pred požarom.

Naslednja tabela prikazuje obseg in gibanje odhodkov po posameznih SIS:

— v 000 din

	I—IV 1981	I—VI 1982	Indeks
SIS Cestno kom. dej.	129.622	42.999	33
Območna vodna skupnost	26.033	54.352	209
Samoupravna stan. skupnost	118.800	102.205	86
Območna SIS za PTT	354	4.680	1.322
Skup. za var. pred požarom	4.232	3.872	91
SKUPAJ	279.041	208.108	74

Splošna poraba

Na področju splošne porabe v občini so bili v prvem polletju letos doseženi celotni prihodki 93.584.000 din in so porasli za 30 % v primerjavi s prvim polletjem lani.

V istem obdobju so znašali odhodki 87.416.000 din in se povečali za 21 %. Do hitrejšega porasta je prišlo zaradi večjega prilivanja presežka v republiko. Sredstva proračunskih koristnikov v občini pa so se povečala v skladu z resolucijskimi določili.

— Uresničevanje resolucije o izvajanju družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1982

Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine za obdobje 1981—1985 v letu 1982 so načrtovane naslednje rasti gospodarskih gibanj: družbeni proizvod 2 %, industrijska proizvodnja 2,5 %, kmetijska proizvodnja 4 %, izvoz 13 %, zaposlovanje 2 % in produktivnost 1 %. Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb bodo rasla 9 % počasneje od rasti dohodka v gospodarstvu občine in sredstva splošne porabe se bodo povečala za 15,6 %. Sredstva za osebne dohodke se bodo povečevala v odvisnosti od rasti dohodka v skladu z določili dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982. V letu 1982 naj bi cene predvidoma porasle za 15 % (december 1982 na december 1981).

Po podatkih zavoda SRS za statistiko so v prvem polletju letos v primerjavi z enakim obdobjem lani porasle cene na drobno za 27,7 % in življenjski stroški 28 %.

Na osnovi polletnih doseženih nominalnih gibanj in prisotne rasti cen, ocenjujemo, a so v prvem polletju letos dosežena

v občini naslednja realna gibanja: družbeni proizvod 4,5 %, industrijska proizvodnja 6 %, izvoz 14 % zaposlenost 2,2 % produktivnost 2,2 %, in realni osebni dohodki — 2 %.

V prvem polletju so dosežena z resolucijo načrtovana gibanja, rast družbenega proizvoda in industrijske proizvodnje je celo nekoliko hitrejša od načrtovane.

Sredstva za osebne dohodke v gospodarstvu in negospodarstvu naraščajo v občini kot celoti v skladu z določili dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982. V skladu z določili dogovora naraščajo tudi sredstva skupne porabe SIS družbenih dejavnosti.

Povečujejo se sredstva za reprodukcijo predvsem zaradi močnega povečanja sredstev amortizacije po minimalnih stopnjah.

Ugotovitve in stališča Izvršnega sveta

o gospodarskih gibanjih v prvem polletju 1982 in uresničevanju resolucije občine Murska Sobota v letu 1982

Izvršni svet Skupščine občine je na seji dne 31. 8. 1982 razpravljal o gospodarskih gibanjih v prvem polletju in uresničevanju resolucije občine Murska Sobota v letu 1982 ter

ugotovil:

V občini Murska Sobota je v prvem polletju leta 1982 porasel celotni prihodek za 41 %, porabljena sredstva 43 %, minimalna amortizacija 84 %, čisti dohodek 31 %, sredstva za osebne dohodke 31 %, akumulacija 27 % in izvoz za 28 % v primerjavi s prvim polletjem lani. Z izgubo so polletje zaključile

DES Elektro Murska Sobota, Mesna industrija in Konstruktor TOZD Opekarna Puconci v skupni višini 52.305.000,- din.

Iz gospodarskih gibanj za prvo polletje izhaja, da so bila dosežena dokaj ugodna in višja gibanja kot so bila pričakovana v oceni o gospodarskih gibanjih za prvo polletje. Dosegajo se z resolucijo načrtovana gibanja, rast družbenega proizvoda in industrijske proizvodnje pa je celo nekoliko hitrejša od načrtovane.

Še vedno pa so prisotna zaskrbljujoča in negativna gibanja kot naraščanje stroškov poslovanja, zalog gotovih izdelkov in nedokončane proizvodnje, izgube ter slabšanje likvidnosti in ekonomičnosti poslovanja.

Sredstva skupne in splošne porabe se gibljejo v okviru določil resolucije.

Na podlagi ugotovitev je izvršni svet sprejel naslednja stališča:

1. Ugotovljena gospodarska gibanja so pozitivna in kažejo na uresničevanje resolucije za leto 1982. Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja v II. polletju, pa je potrebno v vseh sredinah vložiti maksimalne napore za ohranjanje pozitivnih trendov in doseganje z resolucijo načrtovanih gibanj ob koncu leta.

2. Ker so na podlagi doseženih polletnih gibanj ugotovljena določena negativna gibanja, ki so bila prikazana že v oceni polletnih gospodarskih gibanj in v zvezi s tem sprejeta določena stališča na skupščini občine Murska Sobota 26. 7. 1982, je treba ta stališča v vseh sredinah dosledno izvajati. Ob tem je potrebno vložiti maksimalne napore zlasti za doseganje načrtovanega obsega izvoza na konvertibilno področje, zmanjšanje stroškov poslovanja, odpravljanje vzrokov izgub, zagotavljanje optimalnega obsega zalog ter doseganje usklajene rasti osebne, skupne in splošne porabe z rastjo dohodka in določili resolucije.

Informacija o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v prvem polletju 1982 v občini Murska Sobota

Razporejanje sredstev za osebne dohodke

V skladu z določili dogovora mora zaostajati rast sredstev za OD v organizacijah združenega dela gospodarstva 8 % za rastjo primerljivega dohodka (dohodek + amortizacija po predpisani minimalni stopnji) pri rasti 20 do 23 %. Pri manjšem porastu primerljivega dohodka od 12 % dopušča dogovor 12 % rasti sredstev za OD v okviru razpoložljivega dohodka, pri rasti nad 50 % pa je možno povečati sredstva za OD le za 32,50 %. Dogovor dovoljuje manjše zaostajanje sredstev za OD pri rasti dohodka pod 20 %, pri rasti nad 23 % pa mora biti zaostajanje višje. Poleg gibanja primerljivega dohodka upoštevajo delavci pri razporejanju sredstev za OD tudi doseženo raven povprečno razporejenih sredstev za osebne dohodke na delavca v letu 1981 in dosežene poslovne rezultate z izvozom na konvertibilno področje.

V delovnih skupnostih skupnih služb lahko porastejo sredstva za osebne dohodke v skladu z osnovami in merili dogovorjenimi v ustreznih samoupravnih aktih ter največ v sorazmerju s povprečno rastjo sredstev za osebne dohodke delavcev v temeljnih organizacijah za katere opravljajo dela in naloge. Organizacije združenega dela v katerih odnosi pridobivanja dohodka med temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi skupnih služb niso urejeni v skladu z zakonom o združenem delu v letu 1982 ne smejo povečevati sredstev za OD do sprejema ustreznega samoupravnega sporazuma.

V organizacijah združenega dela s področja negospodarstva lahko porastejo sredstva za osebne dohodke največ do rasti v gospodarstvu. Tudi osebni dohodki na zaposlenega ne smejo rasti hitreje kot v gospodarstvu.

V samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih mora rast sredstev za osebne dohodke za 10 % oz. 5 % zaostajati za rastjo sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu občine.

Gospodarstvo

V I. polletju letos se je v gospodarstvu občine povečal dohodek za 35 %, primerljivi dohodek za 38,5 %, del čistega dohodka za osebne dohodke za 31 %, vrednost izvoza blaga in storitev na konvertibilno področje za 22 %, prihodek na konvertibilnem področju v primerjavi s celotnim prihodkom se je povečal od 6,4 % na 6,8 %, z izvozom pa je bilo pokrito 221 % uvoza (lani 199). Ob takih gibanjih bi lahko gospodarstvo občine povečalo sredstva za osebne dohodke za 36,65 %, dejansko pa jih je za 31,04 %. Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega je v I. polletju znašal 11.512 din ali za 26 % več kot v enakem obdobju lani.

Glede na celoletno povprečje leta 1981 je gospodarstvo razporedilo za osebne dohodke v masi za 22,86 % več, na delavca pa za 19,34 % več sredstev.

Po podatkih iz periodičnega obračuna za prvo polletje je določila dogovora prekorajčilo 21 organizacij združenega dela in delovnih skupnosti.

Višjo stopnjo rasti sredstev za osebne dohodke od možne izkazujejo naslednje organizacije:

	Možna rast	Dosežena rast	Primer. dohodek	Povpr. meseč. NOD na zap.		Štev. zapos.
			Indeks	din	Ind.	Ind.
1. Elektro M. Sobota	20,04	38,34	121,78	14.034	132	103
2. Panonija	12,00	13,22	110,76	11.069	119	107
3. Opekarna Puconci	13,09	15,24	83,51	9.482	120	101
4. DO LI Platana	19,72	39,63	117,53	10.387	130	105
5. Platana DSSS	17,85	50,20	181,07	11.287	148	100
6. Mura DSSS	37,55	47,59	154,65	16.123	134	111
7. Pletilstvo Prosenjakovci	35,80	50,53	165,41	9.310	136	111
8. Intes M. Sobota	24,11	39,01	127,40	13.006	138	100
9. Tovarna ml. pr.	12,00	17,01	86,96	12.588	126	162
10. DO Agromerkur	16,05	21,50	114,87	11.701	123	103
11. Veterinarska pos.	30,04	43,77	143,11	20.530	153	97
12. KZ Panonka DSSS	19,44	27,04	131,26	12.897	118	107
13. DO Gozd. in les. gospodarstvo	34,68	41,86	133,58	12.789	140	101
14. Graditelj Beltin	30,04	40,63	137,71	11.355	138	100
15. Komuna Beltinci	13,00	24,26	112,49	10.876	128	99
16. Sobota DSSS	19,14	23,55	130,61	11.985	121	100
17. SDZ Prekmurka	31,50	39,83	151,48	17.434	139	133
18. Av-tob. promet	24,74	30,13	126,88	13.588	144	91
19. ABC DS prav. pom.	29,02	72,78	159,85	21.215	129	133
20. Kroj	30,51	31,52	138,32	9.963	135	96
21. Dimnikar Beltinci	24,87	28,80	128,92	14.014	125	102

Med navedenimi organizacijami so prekoračile dogovor 3 delovne organizacije, ki usklajujejo rast sredstev za osebne dohodke na nivoju DO ter 4 delovne skupnosti skupnih služb pri katerih je ugotovljena hitrejša rast sredstev za OD od povprečne rasti, dosežene v TOZD-ih njene delovne organizacije.

Pri ugotavljanju prekoračiteljev OZD s področja gospodarstva, se ne obravnavajo tiste, kjer rast povprečnih mesečnih neto OD na zaposlenega ne presega možne rasti sredstev za OD. Ob tem so bile upoštevane tudi nekatere že prejete obrazložitve v katerih so organizacije podale objektivne razloge za hitrejšo izplačevanje sredstev za osebne dohodke.

Negospodarstvo

Organizacije združenega dela in skupnosti s področja negospodarstva so v I. polletju povečale sredstva za osebne dohodke za 24,42 % v primerjavi z enakim obdobjem lani. Povprečni mesečni čisti osebni dohodek je znašal 13.376 din in se je povečal za 18 %. Glede na povprečje leta 1981 so sredstva za osebne dohodke na delavca porasla za 4 %.

Všjo rast sredstev za osebne dohodke v masi ali na zaposlenega glede na dosežena povečanja v negospodarstvu izkazujejo naslednje organizacije in skupnosti:

	Masa BOD I. pol. 82	Masa BOD I. pol.	BOD na del. I. pol.	Mesečni NOD	Štev. zap.	Štev. zap.
	I. pol. 81	Ø 81	Ø 1981	din	Ind.	Ind.
1. OŠ Beltinci	57,21	34,72	23,35	14.673	133	117
2. OŠ Šalovci	28,09	10,51	15,12	13.664	132	96
3. OŠ Tišina	29,56	11,92	11,92	13.231	126	100
4. Srednješol center teh. ped. usmeritve	46,68	27,28	16,76	15.739	129	113
5. ZGEP Pom. založba	23,65	6,85	17,67	14.138	139	91
6. Zavod za čas. in radijsko dejav.	57,57	30,37	26,94	18.442	148	106
7. Kulturni center	36,36	19,64	15,37	13.613	130	104
8. Delavska univerza	40,26	6,16	6,16	12.223	141	100
9. SDK	32,03	15,38	16,23	14.373	132	99

V negospodarskih organizacijah ne bi smeli naraščati povprečni mesečni neto osebni dohodki na delavca hitreje kot v gospodarstvu. Določila dogovora prekoračuje 10 organizacij združenega dela in skupnosti s področja negospodarstva.

Med prekoračiteli dogovora je tudi Pomurski zdravstveni center DSSS, ki je povečala sredstva za osebne dohodke v I. polletju za 23,35 %, medtem ko so njeni TOZD-i v povprečju za 19,19 % glede na enako obdobje lani.

V letih od 1980 do 1982 se je kot prekoračitelj dogovora večkrat pojavljalo 10 organizacij združenega dela in skupnosti iz gospodarstva in 2 iz negospodarstva. Te organizacije so: SOZD Prekmurka, DO Sobota, Opekarna Puconci, DO Platana, DO Agromerkur, KZ Panonka, Živinorejsko veterinarski zavod, DO Gozdno in lesno gospodarstvo, Graditelj Beltinci, Certus TOZD Avtobusni promet, DO Pomurski zdravstveni center in Dom oskrbovancev Rakičan.

Razporejanje sredstev za namene skupne porabe

Po dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982 mora biti rast sredstev za namene skupne porabe počasnejša od rasti dohodka, na zaposlenega pa se izplačila ne smejo povečati za več kot 20 % v primerjavi z letom prej.

Gospodarstvo

Po podatkih službe družbenega knjigovodstva je v I.

polletju 16 organizacij združenega dela in delovnih skupnosti doseglo hitrejšo rast sredstev za namene skupne porabe od rasti dohodka oz. povečalo ta sredstva na delavca preko 20 %.

Rast izplačil za namene skupne porabe brez sredstev za stanovanjsko izgradnjo in za prehrano delavcev so presegle naslednje organizacije:

	Rast prim. dohodka	Rast sred. skup. por. brez st. in prehr.	Skupna por. brez stan. in preh. na del.		Regres za letni dopust na delavca	
			in preh. na del.		din	
			din	ras	din	Ind.
1. Proizv. krem. peska	37	56	5.607	51	3.019	20
2. LIV Rogašovci	99	57	5.726	30	5.597	31
3. Pletilstvo Prosen.	65	56	4.728	41	4.253	43
4. Tovarna mleč. prahu	13	54	10.664	47	5.252	30
5. DO KG Rakičan	86	66	9.017	53	4.199	32
6. DO Agromerkur	5	—	5.571	—	3.398	—
7. DO KZ Panonka	34	41	6.087	32	4.038	41
8. Živin. veter. zavod	67	127	12.182	103	3.984	13
9. Vodnogospod. pod. Mura	7	64	7.936	97	5.248	49
10. Graditelj Beltinci	36	60	9.141	55	5.207	58
11. Cestno pod. Vzdrž.	6	111	8.190	107	3.730	24
12. Komuna Beltinci	12	41	5.873	45	5.204	44
13. Zunanja trgovina	72	30	7.106	37	4.450	22
14. Zvezda	55	138	4.796	139	3.662	130
15. Kroj	38	23	5.217	30	4.480	32
16. Projektno biro	24	27	7.793	34	3.200	21

Med prekoračiteli dogovora so 3 delovne organizacije, ki usklajujejo rast sredstev za namene skupne porabe na nivoju delovne organizacije.

Gospodarstvo občine je v povprečju povečalo izplačila za namene skupne porabe za 23 %. V prvih šestih mesecih so znašala izplačila na delavca 4.454 din ali za 20 % več kot v enakem obdobju lani. Za regres za letni dopust je bilo izplačano v povprečju 3.099 din na delavca kar znaša povečanje za 30 %.

NEGOSPODARSTVO

Dovoljeno 20 % povečanje izplačil za namene skupne porabe na delavca brez sredstev za stanovanjsko izgradnjo in prehrano delavcev je prekoračilo 16 organizacij in skupnosti s področja negospodarstva.

	Rast sred. skup. porabe brez stan.	Skupna poraba brez stan. in preh. na del.		Regres za letni dop. na delavca	
		din	rast	din	rast
1. Zavarov. skup. Trig.	80	6.771	77	4.163	24
2. OŠ Salovei	47	5.253	47	4.107	23
3. OŠ Domaniševci	249	32.550	831	4.250	22
4. OŠ Mačkovec	173	7.607	173	4.212	51
5. OŠ Puconci	30	5.304	34	3.627	20
6. Kmet. šol. center	65	5.303	39	4.397	15
7. Sred. drož. in ek. šola	57	6.922	36	6.209	79
8. Kulturni center	30	5.214	30	4.194	26
9. Delavska univerza	26	6.330	26	4.406	20
10. Moravske toplice	56	2.781	37	1.874	16
11. Vzgojno. var. zavod	66	4.533	79	3.969	57
12. Medobčin. inšp. služba	78	4.650	57	2.954	26
13. Samoup. stan. skup.	76	6.968	65	4.041	9
14. Cestno kom. skupnost	136	7.407	136	3.709	21
15. Skupnost za zaposl.	28	3.990	28	3.681	18
16. DO Pomur. zdr. center	296	20.171	284	4.077	21

Organizacije združenega dela in skupnosti negospodarstva v občini so v celoti povečale izplačila za namene skupne porabe brez sredstev za stanovanjsko izgradnjo in prehrano delavcev za 130 %, na delavca pa za 121 % (namesto možne rasti 20 %). Višina izplačil na delavca je znašala v I. polletju letos 9.698 din. Regres za letni dopust je bil izplačan povprečno na delavca 3.524 din ali za 17 % več kot v lanskem letu. Na tako neugodne rezultate vplivajo izplačila za namene skupne porabe v PZC TOZD Splošna bolnica, ki izkazuje povečanje izplačil za 857 % oz. na delavca 40.037 din. Ob normalnem povečanju sredstev v TOZD Splošna bolnica (za 20 %) bi znašala rast sredstev za skupno porabo v negospodarstvu le 10 % oz. na delavca 4.533 din ali 3,3 % več kot v I. polletju lani.

Ugotovitve in stališča izvršnega sveta

O informaciji o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. polletju 1982

Izvršni svet Skupščine občine je na seji dne 31. 8. 1982 razpravljal o informaciji o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. polletju 1982 v občini Murska Sobota in

ugotovil:

do hitreje rasti sredstev za osebne dohodke z rastjo dohodka je prišlo v 21 organizacijah združenega dela in skupnosti gospodarstva ter 10 organizacijah negospodarstva.

Sredstva za namene skupne porabe so hitreje od določil dogovora porasla v 16 organizacijah združenega dela in skupnosti in v 16 organizacijah negospodarstva.

Na podlagi ugotovitev je izvršni svet sprejel naslednja

stališča:

1. Vse organizacije združenega dela in skupnosti, ki so za osebne dohodke in namene skupne porabe izplačale več sredstev kot to dovoljujejo določila dogovora, morajo do 8.9.1982 predložiti izvršnemu svetu občine pismeno obrazložitev vzrokov prekoračitve. Na podlagi teh bo Izvršni svet občine na seji Skupščine občine dne 23.9.1982 podal informacijo o vzrokih prekoračitve in po potrebi dopolnil predlagane ukrepe.

2. Vse organizacije združenega dela, delovne skupnosti, družbenopolitične organizacije in skupnosti v občini se opozorijo, da so dolžne dosledno izvajati določila dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982.

3. Vse organizacije in skupnosti, ki so ob polletju povečale sredstva za osebne dohodke v nasprotju z določili dogovora o razporejanju dohodka, so dolžne opraviti poračun oziroma vskladitev rasti osebnih dohodkov z rastjo dohodka do konca leta.

4. V organizacijah združenega dela in skupnostih, ki se že večkrat pojavljajo kot prekoračiteli, je potrebno zaostri odgovornost poslovnih organov in opraviti poglobljeno razpravo v samoupravnih organih ter ustrezno ukrepati.

5. Vse organizacije in skupnosti, ki so hitreje povečale sredstva za namene skupne porabe od v dogovoru dovoljenih rasti, morajo do konca leta izplačila teh sredstev vskladiti z določili dogovora.

Poročilo

o združevanju sredstev organizacij združenega dela za financiranje razvojnih programov manj razvitih krajevnih skupnosti v letu 1981 in predlog za razdelitev sredstev v letu 1982

1. Uvod

Podpisniki dogovora o temeljnih družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985 so se dogovorili, da bodo združevali 0,40 % dohodka za izvajanje dodatnih programov in za skladnejši razvoj krajevnih skupnosti. Po tem dogovoru gre 60 % teh sredstev neposredno na račun krajevnih skupnosti, v katerih stalno prebivajo delavci organizacije, 40 % pa se zbira na posebnem računu in so namenjena za skladnejši razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti. Sredstva za skladnejši razvoj razdeljuje zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

V letu 1981 je skupščina sprejela odlok o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so manjrazvita in tudi sklep, s katerim je določila, da izpolnjujejo kriterije 15 krajevnih skupnosti v celoti in 5 krajevnih skupnosti na delu svojih območij. Odlok tudi določa, da predlog razdelitve sredstev pripravi skupna komisija obeh zborov, ki prav tako vsklajuje samoupravno sporazumevanje o temeljih družbenega razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti in opravlja nadzor nad uporabo sredstev.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta komisijo imenovala na seji 8. junija 1981.

2. Poročilo za leto 1981

2.1. Prihodki po družbenem dogovoru o temeljih plana

V letu 1981 so podpisniki, na osnovi ugotovljenega dohodka za leto 1980, nakazali računu za skladnejši razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti, po odbitku stroškov SDK, skupno 5.150.777,50 din. Obveznosti do tega računa, glede na družbeni dogovor, niso izpolnili naslednji podpisniki:

DES — TOZD Elektro M. Sobota
Konstruktor — TOZD Opekarna Puconci
Platana — TOZD Lesna predelava M. Sobota
Pomurski tisk — TOZD Kartonaža M. Sobota
Pomurski tisk — TOZD Pomurska založba M. Sobota
Mesna industrija — vse TOZD razen Družbene prehrane
KZ Panonka — vse TZO in TOZD
KG Rakičan — TOZD Prašičereja Beltinci
Agromerur — Vse TOZD
Živinorejsko veterinarski zavod M. Sobota
Fazan Beltinci
Temelj Cankova
Graditelj Beltinci
Sobota — TOZD Obrtno delavnice
Cestno podjetje — TOZD Vzdrževanje cest M. Sobota
IMP — TOZD Blisk M. Sobota
Certus — TOZD AP M. Sobota
ABC Pomurka — Zunanja trgovina M. Sobota
Urarstvo M. Sobota
ABC Pomurka — Interna banka M. Sobota
Zavarovalnica Triglav M. Sobota
OVIZ M. Sobota
Osnovna šola Bakonci
Center poklicnih šol M. Sobota
Center za blagovni promet M. Sobota
Vzgojnovarstveni zavod M. Sobota

Prihodki, ki po družbenem dogovoru pripadajo neposredno krajevnim skupnostim, niso evidentirani. Če so bila nakazila opravljena v dogovorjenem delitvenem razmerju, so krajevne skupnosti neposredno prejele 7.725.000 dinarjev.

Dinamika priliva sredstev ni bila enakomerna. Del organizacij je poravnal obveznosti takoj po potrditvi zaključnega računa, drugo pa šele proti koncu leta.

2.2. Delitev in poraba sredstev za skladnejši razvoj manj razvitih krajevnih skupnosti

Zbora občinske skupščine sta v letu 1981 sklepala o delitvi sredstev dvakrat. Prvič sta v mesecu septembru razdelila 4.023.200,- din, drugič pa še saldo na dan 31. decembra, ki je znašal 1.127.577,50 din, ali skupaj 5.150.777,50 din.

Sredstva so prejele krajevne skupnosti za naslednje namene:

— 963.200,- din yse manj razvite krajevne skupnosti, kot dopolnilna sredstva za vzdrževanje lokalnih cest. S sredstvi so plačale navoz gramoza.

— 1.340.000,- din KS Križevci za soudeležbo pri asfaltiranju ceste G. Petrovci — Križevci. Cesta je asfaltirana.

— 600.000,- din KS Petrovci, od tega 200.000,- din za njen delež pri asfaltiranju ceste G. Petrovci — Križevci, 400.000,- din za ureditev ceste Lucova — Neradnovci. Ta sredstva bodo vložena v ceste letos, ko je na njej angažirana mladinska akcija Goriško 82.

— 200.000,- din KS Pertoča za njeno udeležbo na pripravah za asfaltiranje ceste Pertoča — odcep Sredstva so bila porabljena, preostali del deleža bo potrebno zagotoviti v letu 1982.

— 160.000 din KS Grad, za njeno udeležbo pri dokončni zgraditvi ceste Mačkovci — Vidonci v naselju Vidonci. Cesta je zgrajena.

— 160.000,- din KS Mačkovci za njeno udeležbo pri dokončni zgraditvi ceste Mačkovci — Vidonci v naselju Otovci. Cesta je zgrajena.

— 200.000,- din KS Hodoš, za navoz gramoza na cesti Hodoš — Krplivnik. Gramoz je navožen.

— 100.000,- din KS Ratkovci, za utrditev ceste v Ivanovcih. Dela so opravljena.

— 100.000,- din KS Prosenjakovci, za dograditev vaškega doma v Pordašincih. Sredstva niso bila porabljena, ker so izostala planirana dela. Sredstva bodo porabljena za isti namen v letu 1982.

— 200.000,- din KS Čepinci za popravilo stare osnovne šole (vaški dom) v Budincih. Del opravil je narejen, preostali del pa bodo opravili letos.

Tako bodo v tem letu porabljena tudi preostala sredstva.

— 1.127.577,50,- din — saldo sredstev na dan 31.12. 1981, krajevni skupnosti Čepinci za prispevek k njeni udeležbi za modernizacijo ceste Šalovci — Čepinci. Sredstva bodo porabljena letos. Z udeležbo mladine v akciji Goriško 82 bodo opravljena zemeljska dela. Z lastnimi sredstvi KS Šalovci in KS Čepinci ter sredstvi obravnavanih virov za leto 1982 bo mogoče letos položiti tudi nekaj asfaltne prevleke.

3. Predlog za razdelitev sredstev v letu 1982

3.1. Prihodki računa

Glede na prisotna gospodarska gibanja in zato, ker nekateri podpisniki dogovora tudi letos ne bodo mogli poravnati obveznosti iz objektivnih razlogov (Mesna industrija), lahko planiramo, da bo za delitev na razpolago 4.505.000,- dinarjev, ki bodo dotekali preko celega leta.

3.2. Predlog za razdelitev sredstev

— 1.005.000,- din po priloženem razdelilniku za vzdrževanje vaških cest. Po tem predlogu krajevne skupnosti prejmejo pomoč za vzdrževanje svojih cest glede na dolžino in oddaljenost od gramoznice, s katero upravlja komunalna organizacija. Tak način razdelitve je bil uporabljen že leta 1981. Podatke je sporočila skupnost za cestno in komunalno dejavnost.

— 150.000,- din Krajevna skupnost Cankova za ureditev ceste od Korovec do mejnega prehoda. Z regulacijo Kučnice in zgraditvijo mostu na mejnem prehodu je potrebno urediti tudi navedeno cesto, tako da so izkopajo jarki in se jo dobro posipa z gramozom. S pomočjo teh sredstev so bile urejene ceste tudi do drugih mejnih prehodov in je njihovo vzdrževanje preko standardov, ki jih določa cestno — komunalna skupnost, potrebna zaradi njihovega posebnega pomena.

— 260.000,- din Krajevni skupnosti Pertoča. Krajevni skupnosti je cestno — komunalna skupnost določila njeno definitivno udeležbo v stroških za modernizacijo ceste Pertoča — odstop v višini 1.680.000,- din. To je za 260.000 din več, kako je bila po predračunu obravnavana osnova pri dodelitvi sredstev

za ta namen v letu 1981. Osnovna za udeležbo Krajevne skupnosti je triletni samoprispevek v višini 1 % od OD in 5 % od KD. Ta je izračunan za KS Portoča v znesku 1.200.000.- din.

Razlika med samoprispevkom in udeležbo v stroških je 460.000.- din. 200.000.- din je Krajevna skupnost prejela leta 1981, razlika je 260.000.- din.

— 1.500.000.- din Krajevni skupnosti Čepinci k njenemu prispevku za stroške modernizacije ceste Šalovci — Čepinci. 25 % udeležba Krajevne skupnosti Čepinci in Šalovci za modernizacijo ceste je s samoupravnim sporazumom predvidena v znesku 6.000.000.- din.

Izhodišče za udeležbo je načelo, po katerem bi naj krajevna skupnost v stroških bila udeležena s triletnim samoprispevkom, oziroma v znesku, ki predstavlja 3 % od letnega osebnega dohodka delavcev in obrtnikov in 15 % letnega katastrskega dohodka. Ker bo to načelo v celoti potrebno uveljaviti pri KS Šalovci za modernizacijo ceste Šalovci — Dolenci, na kateri je njen interes večji, je bilo dogovorjeno, da bo ta KS k stroškom za cesto Šalovci-Čepinci prispevala 500.000.- din. S krajevno skupnostjo Čepinci je bila dogovorjena udeležba 1.300.000.- din, ki presega obvezo po omenjenem načelu. Za kritje razlike 4.200.000.- din je potrebna pomoč sredstev iz obravnavanih virov, ki bi jo zagotavljali v treh letih. Leta 1981 v znesku 1.127.500.- din, v letu 1982 — 1.500.000.- din v letu 1983 — razliko, predvidoma 1.600.000 din. Ker bosta krajevni skupnosti letos zagotovili tudi del svoje udeležbe v višini 1.000.000.- din, bi za razpoložljiva sredstva bilo še letos mogoče asfaltirati približno 1 km cestišča. Preostali del bi odpadel na leto 1983, ko bo pretežni del stroškov financirala cestno-komunalna skupnost. Gradnja ceste je planirana s srednjeročnim planom občine.

— 90.000.- din Krajevni skupnosti Šalovci kot udeležbo za gradnjo transformatorske postaje v Dolencih. Kraj Dolenci je moral za gradnjo TP prispevati 190.000.- din. Zaradi pasivnosti zberejo letno le 150.000.- din, krajevni samoprispevek pa so namenili za sofinanciranje novogradnje osnovne šole in za asfaltiranje ceste Šalovci-Dolenci.

— 200.000.- din Krajevni skupnosti Prosenjakovci za navoz gramoza, oziroma ureditev ceste Čikačka vas — Prosenjakovci. Zemeljska dela so opravili z lastnimi sredstvi, pomoč pa bi namenili navozu gramoza. Cesta je nujna zaradi povezanosti vasi s krajevnim središčem.

— 150.000.- din Krajevni skupnosti Ratkovci za utrditev vaške ceste Ratkovci — Fokovci. Cesta povezuje dve KKS in služi za lokalne prevoze. Obe krajevni skupnosti sta zainteresirani na utrditvi ceste z navozom gramoza.

— 150.000.- din Krajevni skupnosti Fokovci, za isti namen, kakor je navedeno v prejšnji alineji. Za utrditev ceste naj bi vsaka KS prejela pomoč do ene plovice.

— 150.000.- din Krajevni skupnosti Grad za najnujnejše vzdrževanje naseljenega dela gradu. Grad pri Gradu propada in bi za njegovo obnovo bila potrebna sredstva, ki jih ni mogoče zagotoviti. Potrebno pa je preprečiti propadanje vsaj tistega dela, ki je naseljen ali še uporaben. Za to vzdrževanje bo potrebno zagotavljati pomoč dolgoročneje.

— 850.000.- din kot pomoč krajevnim skupnostim za napeljavo telefonskega omrežja.

Že v prejšnjem srednjeročnem obdobju je bilo sprejeto načelo, naj bi vsak kraj bil povezan s telefonom. Razmere so se spremenile, ker je prisoten interes občanov za večje število priključkov. To sicer racionalizira naložbo, zahteva pa večja sredstva, kar krajevne skupnosti rešujejo različno. Manjrazvite krajevne skupnosti spričo velikih stroškov prosijo udeležbo obravnavanih sredstev.

Načelo družbenega interesa, da naj bi bil vzrok kraj za javne potrebe povezan z enim priključkom, je potrebno zadržati in ga podpreti z delom stroškov za njegovo zgraditev. Udeležba obsega stroške montaže enofaznega kabla od telefonske centrale (47,50 din za tekoči meter) in montažo priključka (12.480).

Po tem načelu bi v programu del PTT za leto 1982 bile udeležene:

— KS Tešanovci za Vučjo gomilo (4200 metrov, 1 priključek) 200.000.- din

— KS Kuzma za naselja Dolič (1500 m), Matjaševci (1500

m), Trdkova (1000 m), G. Slaveči (2500 m) in 4 priključke 350.000 din

— KS Petrovci za Adrijance (2000 m in 1 priključek), 100.000 din

— KS Rogaševci za naselja Nuskova, Serdica, Sotina (3500 m, 3 priključki) 200.000.- din.

3.3. Razdelitev morebitnega presežka ali prenos obveznosti

Ker mora biti prehodni račun pri SDK, na katerem se zbirajo obravnavana sredstva, na dan 31. decembra prazen, se morebitni presežek dodeli Krajevni skupnosti Čepinci za obveznosti pri asfaltiranju ceste v letu 1983.

Če dotok sredstev za razdeljeni obseg v letu 1982 ne bo zadoščal, se prenese na leto 1983 udeležba za sofinanciranje telefonskih napeljav.

4. Pregled dodeljenih sredstev za leto 1981 in 1982

Krajevna skupnost	1981	1982
Bodonci	46.480	49.800
Bogojina	6.720	7.200
Čankova	39.200	192.000
Čepinci	1.370.000	1.545.600
G. Petrovci	744.480	234.400
Grad	282.640	283.200
Hodoš	230.800	33.000
Križevci	1.390.400	54.000
Kuzma	88.480	444.800
Mačkovci	233.920	79.200
Martjanci	11.200	13.200
Pertoča	250.400	314.000
Prosenjakovci	153.200	257.000
Puconci	15.120	12.000
Ratkovci	125.760	177.600
Rogaševci	96.880	303.800
Selo-Fokovci	10.880	162.000
Šalovci	36.400	122.400
Tešanovci	12.880	213.800
Zenkovci	5.600	6.000
SKUPAJ	5.150.700	4.505.000

— Predlog za dodelitev sredstev manj razvitim krajevnim skupnostim za vzdrževanje vaških cest

Krajevna skupnost	Dolžina vaških cest km	Faktor oddaljenosti (2 x 3)	Točk (2 x 3)	Vrednost točke din	Znesek din (4 x 5)
Bodonci	34	2,43	83	500	49.800
Bogojina	8	1,50	12	500	7.200
Čankova	30	2,35	70	500	42.000
Čepinci	21	3,60	76	500	45.600
G. Petrovci	71	3,15	224	500	134.400
Grad	74	3,00	222	500	133.200
Hodoš	16	3,40	55	500	33.000
Križevci	37	2,40	90	500	54.000
Kuzma	44	3,60	158	500	94.800
Mačkovci	60	2,20	132	500	79.200
Martjanci	13	1,70	22	500	13.200
Pertoča	30	3,00	90	500	54.000
Prosenjakovci	36	2,65	95	500	57.000
Puconci	11	1,80	20	500	12.000
Ratkovci	19	2,40	46	500	27.600
Rogaševci	51	3,40	173	500	103.800
Selo-Fokovci	9	2,25	20	500	12.000
Šalovci	15	3,60	54	500	32.400
Tešanovci	15	1,50	23	500	13.800
Zenkovci	5	2,10	10	500	6.000
599	1.675	600	1.005.000		

Murska Sobota, avgust 1982

Radijski in televizijski spored od 10. do 16. septembra

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

CETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 Dnevnik, 16.10 — Prijetno soboto vam želimo, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored madžarskega jezika, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodne zabavne glasbe, 16.30 — Sportna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Kultura in mi — mi in kultura, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

13.35 Poročila, 14.00 Atele EP v atletiki, prenos, 18.10 Domači ansambl: anambel Janeza Kalska s solisti, 18.30 Obzornik, 18.45 Otok in promet, izobraževalna oddaja, 19.05 Ekonomska terminologija, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevanka, 20.45 Propagandna oddaja, 20.50 Ne prezrite, 21.05 Španske opere zvezde: Montserrat Caballe, 22.05 Spremljamo — sodelujmo, 22.15 Nočni kino, Veronika, francoski film, 23.35 Poročila.

TV LJUBLJANA

8.00 Poročila, 8.05 Zbis: Pegam in Lambergar, 8.20 Ciciban, dober dan: Klovni piše cicibanom, 8.35 Pisani svet: Tralala predstava, 9.05 Gusanji kapitana Gancha, brazilski nadaljevanka, 9.30 Dediščina za prihodnost: Uničevanje in obnavljanje, 10.30 Pred izbiro poklica: Poklici v geologiji in rudarstvu, 11.00 Včeraj — zajutri: Trenutki svobode, dokumentarna serija, 11.35 Ljudje in zemlja, ponovitev, 12.40 Poročila (do 12.45), 14.50 Poročila, 14.55 Atene: EP v atletiki, prenos, 18.30 Muppet show: Diana Ross, 18.50 Naš kraj, 19.05 Zlata ptica — Miškolini: Miškolini, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 TV križanka, 21.30 Zrcalo tedna, 21.45 Človekova glasba: Znano in neznano, 22.40 Poročila.

Oddajniki II. TV mreže: 14.25 PJ v nogometu, prenos, (slov. kom), 16.45 Festival otroka Šibenik '82, posnetek predstave, 17.45 Kapelski kresovi, ponovitev TV nadaljevanke, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Glasbani oder: Cvetanka Vlastova, 20.30 Poezija, 21.05 Poročila, 21.10 Dokumentarna oddaja, 21.55 Sportna sobota, 22.15 Svet okoli nas, dokumentarna serija (do 23.15).

TV ZAGREB

Prvi program 14.25 Nogomet: Dinamo (V) — Dinamo (Z), 16.15 Poročila, 16.20 TV koledar, 16.30 Namesto top-liste, 17.00 Rokomet: Metaloplastika — Medveščak, 18.20 Aristo, 18.30 Živeti z naravo, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Igrani film, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenada, 23.30 Poročila.

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM 10.25 Arheologija biblije, 10.55 Nočni studio, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.30 Moderno srce (film), 15.00 Rezbarimo skupaj, 16.30 Flipper, 16.55 Španček Zaspalček, 17.00 Tedenšipored, 17.25 Dobrovečer v soboto, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Astrološki show, 20.50 Sport

TV MADŽARSKA

8.05 Šolska TV, 8.50 Za otroke, 9.50 Bolnica na robu mesta, pon. 12.50 Mali nogomet, 13.50 Igrice, 14.25 Rim, 15.25 Vražji civisi, 16.05 Reportaže, 16.55 Zabavna glasba, 17.10 Sibirija, 18.30 TVD, 19.00 Filmski koktejl: Humor Harold, Starsky in Hutch, Gospod iz vesolja, Nori leksikon, Car diska, Nagrajenec, 22.25 TV dnevnik.

TV KOPER

14.25 Nogomet: Vinkovci: Dinamo — Dinamo Zagreb, jugoslovanska prvenstvo, 16.15 Laska atletika: Atene — Evropsko prvenstvo, 18.15 Inšpektor Bluey — TV film, 19.00 Risanka, 19.15 TVD — stičišče, 19.30 Skrivnost volje glave — celovečerni film — Igrajo: Leonard Nimoy, Susan Hampshire — Režija: Philip Leacock, 20.50 TVD — danes, 21.00 Zeit im Bild / Čas v sliki — avstrijski TVD.

TV LJUBLJANA

9.30 Poročila, 9.35 Živ žav, otroška matineja, 10.30 B. Čopić-A. Diklić: Osmi ofenziva, nadaljevanka TV Sarajevo, 11.25 TV kašpot, 11.45 Narodna glasba, 12.15 Poročila (do 13.20), 15.00 Titovi mornarji, glasbena oddaja ob Dnevu jugoslovanske vojne mornarice, 15.45 Poročila, 15.50 Quentin Durward, ameriški film, 17.40 Sportna poročila, 17.55 625, 18.25 J. Pejaković: Človeški faktor, drama TV Sarajevo, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.23 TV in Ra noč, 19.25 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 V. Ljubić: Ključevalna delta, nadaljevanje in konec, 20.50 Sportni pregled, 21.20 Človek brez meja: Ob vodi mlin, dokumentarna serija, 21.55 Poročila.

Oddajniki II. TV mreže: 10.10 Nogomet: Galenika: Partizan, prenos (do 12.00, slov. kom.), v odnozu... 14.15 Sportno popoldne, 18.30 Premor, 18.45 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Čas jazza, 20.45 Poročila, 20.55 Alpska saga, avstrijska nadaljevanka (do 22.35).

TV ZAGREB

Prvi program 10.10 Nogomet: Galenika — Partizan, 12.00 Dnevnik, 12.15 Kmetijski oddaja, 14.10 Glasbeni tobogan, 15.45 Tam, kjer je som doma (film), 16.30 Bokeljska mornarica, 17.00 Osebnosti strazar (film), 18.45 Risanka, 20.00 Uporna delta, 20.50 Sportni pregled, 21.20 Potovanja, 21.50 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM 10.00 Tiskovna ura, 11.00 Vzgojna oddaja, 14.15 Kottan raziskuje, 15.45 Cirkuska miš, 15.15 Nils Holgersson, 16.40 Helmi, 16.45 Klub seniorjev, 17.30 Srečanje človeka in živali, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Vohjaš (ljudska igra), 21.15 Religija, 21.20 Sport

TV MADŽARSKA

7.00 Za otroke, 9.05 Dvojboj, TV igra, 10.25 Glasbeni butik, 13.45 Pesem doni, 14.10 Emile Zola, nadaljevanka, 16.15 Priporočamo naše sporede, 16.40 Slikanica madžarske literature, 18.00 Teden, aktualne reportaže, 19.00 Poročila, 19.05 Gloria, TV film po I. Orkényu, 20.50 Spoštovanje knjigi, T. Szanto tipograf, — Telefonski na II. pr. ob 19.30.

TV KOPER

16.00 Nogomet: Beograd: Galenika — Partizan, Avtomobilizem: Monza — Velika nagrada Italije — Formula 1, 18.15 Inšpektor Bluey — TV film, 19.00 Risanka, 19.15 Kolo — celovečerni film — Igrajo: Jean Servais, Pierre Mony — Režija: Maurice Delbez, 20.45 Glasba brez meja, Gene Kelly, 21.15 Zeit im Bild / Čas v sliki — avstrijski TVD.

TV LJUBLJANA

8.35 TV v šoli: TV koledar, Kultura pisanja in govora, Slovenščina, Odmor, Povej mi povej, 10.00 Poročila, 10.05 Pokupsko-posavska arhitektura v lesu, 10.35 TV v šoli (do 12.35), 16.55 Poročila, 17.00 Novo vznemirja, poljudno znanstvena serija, 18.00 Muzeji Makedonije: Naravoslovni muzej Makedonije v Skopju, 18.30 Obzornik, 18.45 Kontra ritem, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 35 MM — filmska delavnica, 21.30 V znamenju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v Madžarski, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Pet petelinčkov, lutkovna serija, 18.00 Pravljica, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Premor, 18.50 Sportna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Znanost, 20.55 Zagrebška panorama, 21.15 Večer z Ladom Leskovarjem, ponovitev zabavno glasbene oddaje (do 22.00).

TV ZAGREB

Prvi program 8.35 do 12.35 Izobraževalni spored, 16.50 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Podvigi družine Petpetelinčkov, 18.00 Cepelpeletilo, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Gospiča, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Glej, kako lepo se pričinja dan (drama), 21.05 Izbrani trenutki, 21.10 Argumenti, 21.55 En avtor, en film, 22.20 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Velika ljubezen Lady Caroline (film), 11.25 Oče in sin, 11.30 Slike iz predala, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Nekoč je bil — človek, 16.55 Španček Zaspalček, 17.00 Pustolovščine v divjini, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Sport v ponedeljek, 20.05 Profesionalci, 20.55 Večerni sport

DRUGI PROGRAM 17.00 Vidiki, 17.30 Lou Grant, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Zgodbe iz predmestja, 20.05 Alpski deček, 20.50 10 pred 10, 21.20 Najprej matura (film).

TV MADŽARSKA

7.05 in 12.55 Šolska TV, 15.05 Vojak Princ, nadaljevanka, 15.35 Utica, 16.05 TV borza, 16.15 Postvri v Bakonyu, reportaža, 16.45 Se še spominjaš? Operete, 17.25 Kronika Južnega Alfolda, študio Szeged, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Bolnica na robu mesta, 9. del, 20.05 Študio 82, 21.05 Tveganje, svetovnogospodarski magazin, 21.35 TV dnevnik.

TV KOPER

12.30 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku, 17.00 TVD — novice, 17.05 Aktualna tema, 17.30 TV šola, 18.00 Zdravo otroci, 18.30 Ta leta, ti dnevi — dokumentarna oddaja, 19.15 TVD — stičišče, 19.30 Opoldanski krvnik — celovečerni film — Igrajo: Franco Franchi, Ombretta De Carlo — Režija: Mario Amendola, 21.00 TVD — danes, 21.10 Zeit im Bild / Čas v sliki — avstrijski TVD, 21.40 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku.

TV LJUBLJANA

8.35 TV v šoli: TV koledar, Jugoslavija, Indija, Odmor, Dnevnik 1, 10.00 Poročila, 10.05 Dalmacija v NOB, 10.35 TV v šoli (do 12.35), 17.10 Poročila, 17.15 Mali pingvin, danska otroška serija, 17.30 V. Novak: Balade, oddaja češkoslovaške TV, 18.00 Pustolovščina, otroška serija TV Beograd, 18.30 Obzornik, 18.45 Mostovi — Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost, 19.00 Knjiga, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Skupno, oddaja TV Sarajevo in drugih jugoslovanskih TV studiev, 20.45 Propagandna oddaja, 20.50 A. Doblin: Berlin — Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka, 21.50 V znamenju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v Madžarski, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Pački nimajo pojma, otroška oddaja, 18.15 Čas knjige, 18.45 Zabavna medigra, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabava vas Cleo Laine, 20.50 Dokumentarna serija, 21.40 Zagrebška panorama, 21.55 Izvir Afrike, dokumentarni film (do 22.25).

TV ZAGREB

Prvi program 8.35 do 12.35 Izobraževalni spored, 16.50 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Palčki ne vedo, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Osijek, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Skupno, 20.50 Izgubljeno obzorje (film), 22.50 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Moderno srce (film), 11.00 Nemi film, 11.15 Sport v ponedeljek, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Oddaja z miško, 16.55 Španček Zaspalček, 17.00 Moda, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Prizma, 20.00 Panorama, 20.50 Videoteka

TV MADŽARSKA

7.05 in 12.55 Šolska TV, 8.55 TV reprize: Delta, Dogodivščine nekega falota, Glasbeni film, 15.05 Energija: konec nafine dobe, 15.45 Za naše zdravje, 15.55 Svet jezika, 16.55 Ferencvaros, Atletico Bilbao, nogomet, pokal UEFA, 19.00 TV dnevnik, 19.30 Modra luč, kriminalistične reportaže, 20.50 Familie, Neoton show, 21.25 TV dnevnik.

TV KOPER

12.30 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku, 17.00 TVD — novice, 17.05 Cinenotes, 17.30 TV šola, 18.00 Zdravo otroci, 18.30 Ta leta, ti dnevi — dokumentarna oddaja, 19.15 TVD — stičišče, 19.30 Opoldanski krvnik — celovečerni film — Igrajo: Franco Franchi, Ombretta De Carlo — Režija: Mario Amendola, 21.00 TVD — danes, 21.10 Zeit im Bild / Čas v sliki — avstrijski TVD, 21.40 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku.

TV LJUBLJANA

8.35 TV v šoli: TV koledar, Zastava in grb, Po Franciji, Odmor, Čuvarki našega morja, 10.00 Poročila, 10.05 Moje mesto Blato, 10.35 TV v šoli (do 12.35), 17.30 Poročila, 17.35 Ciciban, dober dan: V jesenskem gozdu, 17.50 Gusanji kapitana Gancha, brazilska nadaljevanka, 18.15 Okrogli svet, 18.30 Obzornik, 18.45 Za pesmijo v spodnje Medjimurje, oddaja TV Zagreb, 19.05 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Rocco in njegovi bratje, italijansko-francoski film, 22.50 V znamenju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v Madžarski, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Padla z neba, otroška serija, 18.15 Družbene teme, 18.45 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Sportna sredi, 21.15 Baletna oddaja, 21.45 TV dnevnik (do 22.05).

Opomba: Pokal evropskih nogometnih prvakov — Dinamo (Zgb):Sporting (Lizbona).

TV ZAGREB

Prvi program 8.35 do 12.35 Izobraževalni spored, 16.50 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Jole, Jole, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Splita, 18.45 Evrogol, 19.15 Mostovi, 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor, 21.05 Zabavna oddaja, 22.05 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.35 Šepetanja v postelji (film), 11.15 Prizma, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Lutke, 16.30 Ostrček, 16.55 Španček Zaspalček, 17.00 Politijska postaja I, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Skrivnostni grad (film), 20.40 Sport

DRUGI PROGRAM 17.00 Dežela in ljudje, 17.30 Lou Grant, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Kavarna Central, 20.50 10 pred 10, 21.20 Umetnine: Kosilo z Andrejem (film)

TV MADŽARSKA

7.05 in 12.55 Šolska TV, 8.55 TV reprize: Delta, Dogodivščine nekega falota, Glasbeni film, 15.05 Energija: konec nafine dobe, 15.45 Za naše zdravje, 15.55 Svet jezika, 16.55 Ferencvaros, Atletico Bilbao, nogomet, pokal UEFA, 19.00 TV dnevnik, 19.30 Modra luč, kriminalistične reportaže, 20.50 Familie, Neoton show, 21.25 TV dnevnik.

TV KOPER

12.30 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku, 17.00 TVD — novice, 17.05 Ta leta, ti dnevi — dokumentarna oddaja, 17.45 TV šola, 18.10 Zdravo otroci, 18.30 Narodna glasba: Pesmi in plesi sveta: Meksiko, 19.00 Risanka, 19.15 TVD — stičišče, 19.30 Spoznanje — celovečerni film — Igrajo: John Garko, Irina Demick — Režija: Leopoldo Savona, 21.00 TVD — danes, 21.10 Zeit im Bild / Čas v sliki — avstrijski TVD, 21.40 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku.

TV LJUBLJANA

8.35 TV v šoli: TV koledar, Fizika in ladjedelnici, Praške reja, Odmor, Matematika, 10.00 Poročila, 10.05 TV v šoli (do 12.05), 17.05 Poročila, 17.10 Zbis: Ivan Tomažič: Steklarska pravljica, 17.25 Zapisi za mlade: Radovan Gobec, 18.00 Mozaik kratkega filma: Triptih, Transatlantik, jugoslovanska filma, 18.30 Obzornik, 18.45 Čeprav je včasih težko, reportaža, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in Ra noč, 19.26 Zmo do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Mednarodna obzorja, 21.30 Milko Šporenblek: Dragi Miha, balet, 21.55 V znamenju.

Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v Madžarski, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Jole, Jole, otroška oddaja, 18.15 Znanost, 18.45 Premor, 18.50 Goli z evropskih nogometnih igrišč, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Premor, 20.05 Življenje je množični pojav (do 22.35).

TV ZAGREB

Prvi program 8.35 do 12.35 Izobraževalni spored, 16.50 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Jole, Jole, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Splita, 18.45 Evrogol, 19.15 Mostovi, 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor, 21.05 Zabavna oddaja, 22.05 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Dama s kamelijami (film), 11.15 Klub seniorjev, 12.00 Opoldanska redakcija, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Pet prijateljev, 16.55 Španček Zaspalček, 17.00 TV kuhinja, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Skag, 20.05 Dokumentarna oddaja, 20.50 Sport

DRUGI PROGRAM 16.45 Šolska TV, 17.00 Popotovanje po Avstriji, 17.30 Lou Grant, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Klepet pred kamero, 20.50 10 pred 10, 21.20 Klub 2

TV MADŽARSKA

7.05 in 13.10 Šolska TV, 15.25 Kratek film, 15.35 TV borza, 15.45 Klub za najstnike, 16.25 Menjava koraka, spored študija Pecs, 17.10 Glasba za vse, 2. del, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Ulice San Francisca, serijska kriminalistika: Reka groze, 19.45 Umetnina tedna, 19.50 Panorama, svetovnopolični magazin, 20.50 TV dnevnik, 21.05 TV ogledalo.

TV KOPER

12.30 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku, 17.00 TVD — novice, 17.05 Jazz na ekranu: Kvartet Dexter Gordon — II. del, 17.30 TV šola, 18.00 Zdravo otroci, 18.30 Eurogol, 19.15 TVD stičišče, 19.30 Celovečerni film, 21.00 TVD — danes, 21.10 Kdo pozna umetnost?, 22.40 Zeit im Bild / Čas v sliki — avstrijski TVD, 23.10 Odprta meja — confine aperto — Oddaja v slovenskem jeziku.

tedenski koledar

PETEK, 10. september — Dan mornarice
SOBOTA, 11. september — Erna
NEDELJA, 12. september — Gvido
PONEDELJEK, 13. september — Janez
TOREK, 14. september — Milan
SREDA, 15. september — Melita
ČETRTEK, 16. september — Ljudmila

kino

„PARK“ MURSKA SOBOTA

10. septembra ob 18. in 20. uri ter 12. septembra ob 16., 18. in 20. uri ameriški barvni vstavijski film: „KRVAVA MATURANTSKA NOČ“;

13. in 14. septembra ob 18. in 20. uri švedski barvni vstavijski film: „TAVANJE POD SONCEM“;

15. in 16. septembra ob 18. in 20. uri ameriški barvni vstavijski film: „KRVAVI AVTOSTOP“.

GORNJA RADGONA

10. septembra ob 20. uri francosko-angleški film: „TESSA — ČISTA ŽENSKA“;

11. septembra ob 20. uri in 12. septembra ob 18. uri filipinski film: „DINAMIT JOHNSON“;

12. septembra ob 20. uri francosko-angleški film: „TESSA — ČISTA ŽENSKA“;

15. septembra ob 20. uri italijanski film: „MESTO ŽENSK“;

16. septembra ob 20. uri domači film: „PADEC ITALIJE“.

LJUTOMER

11. septembra ob 20. uri ter 12. septembra ob 17.45. in 20. uri ameriški film: „RIBE UBILJALKE“;

15. in 16. septembra ob 20. uri ameriški film: „KRVNE VEZI“.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

11. in 12. septembra film: „GLOBINA“.

ČRENŠOVCI

10., 11. in 12. septembra ameriški barvni film: „ŽRELO II“.

ŠALOVCI

11. septembra ameriški film: „HUPER SUPERKASKADER“.

prodam

KOMPLETNO POHIŠTVO ZA SPALNICO z jogi vložki in dodatni štedilnik na trda goriva prodam. Naslov v upravi lista. M—3296

TRAKTOR FERGUSON 35 s kabino in kosilnico prodam. Pintarič, Zerkovci 28. M—3297

MALE PUJSKE PRODAM. Markišavci 30. M—3298

KRAVO, visoko brejo, prodam. Kuzma 83. M—3299

FORD TAUNUS 1.3, letnik 1975, registriran do 4. 9. 1983 in karambolirano katrco prodam.

Ivan Prša, Bratanci 162. M—3302

MIZARSKO ROČNO ORODJE (kompletno orodje za enega mizarja) prodam. Ogled vsako soboto.

Rudolf Štelcer, upokojenec, Pintaričeva 17, Gornja Radgona. M—3304

KOBILO, težko 700 kg, prodam. Cankarjeva 57, Murska Sobota. M—3306

ZASTAVO 101, staro 1,5 leta, prodam. Informacije: Jurjovič, telefon 73-040, interna 342, zvečer 73-585. M—3307

AVTO FIAT 125 PZ — tudi po delih — prodam. Dolina 4, p. Puconci. M—3308

TRAKTOR STEYR PRODAM. Strukovci 21, p. Dobrovnik. M—3310

OSEBNI AVTO MERCEDES 180 D, na novo registrirani, prodam. Cankova 55/A. M—3311

4-DELNE TRAKTORSKE BRANE, lahke, prodam. Černelavci 29. M—3312

SILAŽNI KOMBAIN PÖTTINGER 2 PRODAM. Lipa 123, p. Turnišče. M—3313

KABINO ZA TRAKTOR DEUTZ, in traktorske gume semperit platišči (12-4, 11-28), prodam. Trdkova 47, p. Kuzma. M—3322

LESENO MONTAŽNO GARAŽO PRODAM. Informacije od 6. do 14. ure. Zdravce, Agroservis, popoldne: Vrtna 2. M—3319

KRAVO, brejo osem mesecev, prodam. Markišavci 39, p. M. Sobota. M—3320

BIKCA, starega šest tednov, za nadaljnjo rejo prodam. Partizanska 49, Murska Sobota. M—3321

KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI (4 plin, 2 elektrika), prodam. Darinka Horvat, Lendavska 17/C, M. Sobota. M—3322

ZASTAVO 750, letnik junij 1976, registrirano do junija 1983, obnovljeno, prodam. Franc Škof, Ključarovi 6/A, p. Križevci pri Ljutomeru. In—309

ZAPOROŽEC, letnik 1979, prodam. Cena 45.000 din. Srša, Banovci 1, p. Veržej. In—312

STAREJŠO HIŠO V OBČINI LJUTOMER z nekaj zemlje na majhni vzpetini prodam zaradi starosti lastnika. Vse v gradbenem okolju, možna razparcelacija za gradnjo vikendov. Dovož z avtomobilom, elektrika na parceli. Naslov v upravi lista. M—3277

AVTO 126 P, letnik 1981, prodam. Telefon popoldne: 22-058. M—3309

18-ARSKO PARCELO V MARTJANCIH, primerno za sadovnjak in vikend, prodam. Naslov v upravi lista. M—3314

ZASTAVO 101, karambolirano, prevoženih 2.500 km, prodam za 70.000 din. Ogled pri Topolovcu, avtomehanika, Černelavci. M—3315

ČZ 175 ENDURO PRODAM. Franc Kovač, Dokležovje 68, p. Beltinci. M—3316

MOPED TOMOS 14 TL, skoraj nov, prodam. Gusti Horvat, Cvetkova 60, Rakičan (118). M—3317

PARCELO V TURNIŠČU (65 arov), primerno za gradnjo lokala za kakršnokoli obrt, ob glavni cesti, prodam. Doma, Tišinska 14, Murska Sobota.

PLUGE ZA FERGUSON in hrastove plohe, suhe, večje količino, prodam. Naslov v upravi lista. M—3251

KRAVO, staro štiri leta, 8 mesecev brejo, prodam. Ogled: Radovci 18. M—3252

NOVO HIŠO v Dolgo-vaških gorah (12 x 12), lepo opremljeno in 45 arov vinograda (2000 trsov), 5-letni nasad z vsemi pripravami za obdelavo in inventarjem, primerno za gostinski lokal ali kmečki turizem, prodam. Informacije: Martin Doma, Tišinska 14, Murska Sobota, ogled: Dolgovaške gorice 226 ali 226/A.

ZAMRZOVALNO OMARO PRODAM. Kelemen, Lendavska 10, telefon 22-080. M—MM

DVA OSEBNA AVTOMOBILA CITROEN: D SUPER in D SPECIAL (veliki žabaj), letnik 1974 in 1972 prodam. Cankarjeva 20, Murska Sobota. M—MM

GOLFA — karambolirana, letnik 1977 prodam. Vlado Paveo, Živkova ul. 6, 62204 Miklavž (informacije tel: 069 74-597, dopoldan). M—VP

Dragemu sinu Jožetu Kran-celbinderju iz Drobinec, ki je na odsluženju vojaškega roka v Leskovcu, želijo ob praznovanju 19. rojstnega dne vse lepo z željo, da bi se zdrav in srečen vrnil med svoje najdražje, obnem želijo čimprejše okrevanje — mama, oče ter sestra Helga in Krista.

MALO POSESTVO (3 ha), na zelo lepi sončni legi s hišo in gospodarskim poslopjem prodam. Aton Kelc, Vinička vas 5, p. Lenart. M—3253

STROPNE POLNILCE (400 kosov), ugodno prodam. Bürmen, Nemčavci n. h. M—3254

SPACEK, letnik 1973, obnovljen, prodam. Marinka Fajfar, Sitarovci 9, p. Bučkovci pri Ljutomeru. M—3310

ŠKODO 1000 MB in SIMCO 1100, lahko tudi po delih, prodam. Murški Črnci 58, p. Tišina. M—3255

TRAKTOR BEORUS T 40, v dobrem stanju, prodam. Turnišče 84. M—3257

LADO 1107 cm, dobro ohranjen, prodam. Ogled popoldne: Huber, Brezovci 65/A. M—3258

KRAVO, visoko brejo, prodam. Ivanovci 44, p. Fokovci. M—3260

ENOOSNO PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE PRODAM. Tišina 56. M—3142

OSLA PRODAM. Borejci 18, p. Tišina. M—3146

ZASTAVO 750 PRODAM. Franc Šlavič, Stanetinci 40, p. Videm ob Ščavnici. M—3187

POLNILA (1500 kom.) prodam. Stanko Horvat, Tišina 72. M—3220

MALE PUJSKE PRODAM. Vaneča 32, p. Puconci. M—3221

ŠIVALNI STROJ SINGER, starejši, prodam. Telefon 22-684. M—3223

ŠKODA KUPE UGODNO NA-PRODAM. Alojz Čeh, Črenšovci 80. M—3225

FIAT 125 P, registriran do marca 1983, prodam. Franc Lazar, Prečna 7, Bakovci. M—3226

DIANO 6, prevoženih 50.000 letnik 1977, z dodatno opremo, prodam. Beznovci 48, p. Bodonci, ali LTH servis, telefon od 6. do 8. ure 21-895. M—3227

KOSO ZA STEYR 188, 28 KS, prodam. Naslov v upravi lista. M—3228

DVE KRAVI, visoko breji, po izbiri, prodam. Dankovci 19, Mačkovi. M—3231

RADIO KASETOFON JTT SCHAUB LORENZ PRODAM. Naslov v upravi lista. M—3235

VEČ HEKTARJEV KVALITETNE TRAVE ZA SENO ali silažo poceni prodam. Selo 39. M—3236

NSU 1200 PRODAM PO DELIH. Dravec, Stara Nova vas 14, p. Križevci pri Ljutomeru. In—304

SILAŽNI KOMBAIN PUTTINGER MEX 2 prodam. Naslov v upravi lista. In—266

SILAŽNI KOMBAIN PUTTINGER MEX 2 prodam. Ludvik Toth, Banuta 10. In—267

ELKA LESLIE ORGLE DAIMOND PRODAM. Strukovci 50. M—3234

ŠTEDILNIK NA TRDA GORIVA IN PEČ NA OLJE UGODNO PRODAM. Dušan Petrovič, Staneta Rozmana 6, Murska Sobota. M—3237

OTROŠKO POSTELJICO Z JOGIEM PRODAM. Naslov v upravi lista. M—3238

RABLJENA OKNA (eno dvodelno, 2 tridelna) z roletami prodam. Dankovci 26, p. Mačkovi. M—3239

MALE PUJSKE PRODAM. Tišina 15. M—3240

MLADO BREJO KRAVO PRODAM. Trnje 158, p. Črenšovci. M—3241

VOZNO KRAVO s teletom, kontrola A, prodam. Alojz Pertoci, Rankovci 48. M—3242

TRAKTOR FERGUSON 558, letnik 1979, 800 delovnih ur, prodam ali zamenjam za ferguson 335. Vinko Kramar, kapca 74/A. M—3236

ZASTAVO 101, neregistrirano, za rezervne dele ali po delih prodam. Otovci 38, p. Mačkovi. M—3247

ZASTAVO 101, karambolirano, prodam. Ludvik Smodiš, Černelavci, nova hiša. M—3249

ASKONA 1200, letnik 1975, naprodaj. Naslov v upravi lista. M—3250

kupim

MONTAŽNO GARAŽO KUPIM. Naslov v upravi lista. M—3217

OJAČEVALEC ZA BAS KITARO, dobre znamke, kupim. Naslov v upravi lista. M—3245

ZASTAVO 101, novo, malo rabljeno, kupim. Naslov v upravi lista. M—3278

sobe

ENOSOBNO STANOVANJE ALI GARSONIERO v MURSKI

SOBOTO iščeta mlada zakonca. Naslov v upravi lista. M—3233

OPREMLJENO SOBO S SOUPORABO KOPALNICE ODDAM MOŠKEMU. Naslov v upravi lista. M—3261

PAZNO ali opremljeno sobo, lahko tudi z vso oskrbo, oddam starejšemu solidnemu moškemu, najraje z dežele. Naslov v upravi lista. M—3291

OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice, ogrevano, oddam fantoma. Naslov v upravi lista. M—3300

OPREMLJENO SOBO v Murski Soboti išče solidno dekle, zaposleno v MURI. Ponudbe na upravi lista. M—MM

zaposlitve

KV NATAKARJA z odsluženim vojaškim rokom zaposlim. Stanovanje in hrana zagotovljena. OD po dogovoru. Gostišče pri REZKI, Nova Gorica, telefon 065-21-369. M—3213

MLAJŠO UPOKOJENKO SPREJMEMO ZA GOSPODINJO V ŽUPNIŠČE. Ponudbe pošljite na upravo Vestnika pod oznako „GOSPODINJE NA ŽUPNIŠČE“. M—3222

DIMNIKARKEGA POMOČNIKA ali fanta za priučetve sprejem takoj. Nuđim hrano in stanovanje, OD dober. Dimnikarstvo Andrej Zemlič, 65270 Ajdovščina. M—3256

KV ZIDARJA in NK delavca takoj zaposlim. Plača po dogovoru, stanovanje preskrbljeno, možnost kuhanja v stanovanju. Oglasite se osebno ali pismeno na naslov: Jože Kološa, Krčevinska 45, Maribor — pri tov. mesnih izdelkov Košaki, telefon številka: 062-24-994. M—3264

KV KROJAČA ALI TORBARJA z nekaj let prakse, za izdelovanje galanterijskih izdelkov zaposlim. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Danica Mavrič, Kerenčičeva 12, Gornja Radgona. M—3303

razno

VOZNIKI!

Opravljam optične nastavitve kolotokov vseh vrst osebnih avtomobilov. S pravilno nastavitvijo kolotokov (koles) boste preprečili enostransko obrabo gum in poskrbeli za varno vožnjo. Avtomehanik Franc Makoter, A. Trstenjaka 17, p. Ljutomer. In—282

NJIVO veliko 45 arov dam v najem. Markišavci 29. M—3248

HIŠO z manjšim posestvom prodam mlajši družini za oskrbo starejših zakoncev. Naslov v upravi lista. M—3262

OBVESTILO!

Cenjene stranke obveščava, da sta kemični čistilnici od 1. septembra odprti samo vsako prvo soboto v mesecu, ostale sobote sta zaprti. Delovni čas ostane nespremenjen, razen ob petkih, ko je kemična čistilnica Zemlič odprta od 7. do 17. ure.

Kemična čistilnica Ema Šiftar, Aškerčeva 5, M. Sobota in Marta Zemlič, Štefana Kovača, 11, M. Sobota. M—3265

OTROKA DO TREH LET STAROSTI VZAMEM V VARSTVO. Naslov v upravi lista. M—3266

PREKLIC!

Preključem veljavnost delavske knjižice št. 6088, ki jo je izdala SO Gornja Radgona. Franc Grebenc, Stogovci 5, p. Apače pri G. Radgoni. M—3305

PREKLIC!

Preključem izrečene besede o Marici Marinič iz Stare Nove vasi in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Brigita Dravec, Stara Nova vas, p. Križevci pri Ljutomeru. In—311

Industrijska montažna podjetja, o.s.o.

IMP — DO „PANONIJA“ KOVINSKA IN ELEKTROINDUSTRIJA MURSKA SOBOTA

Komisija za delovna razmerja IMP — DO „PANONIJA“ Kovinska in elektroindustrija Murska Sobota, Bjeđičeva 1

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge:

1. direktorja tehničnega sektorja,
2. vodje komercialnega sektorja,
3. vodje kadrovskega splošnega sektorja,
- č. vodje finančno računovodskega sektorja,
5. vodje proizvodnje in službe priprave,
6. vodje plansko — analitsko organizacijskega sektorja.

K točki 1:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehnične smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju odgovornih nalog v kovinsko predelovalni industriji.

K točki 2:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja komercialnih poslov.

K točki 3:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo pravne ali njeje enako izobrazbo in 4 leta delovnih izkušenj iz kadrovske splošnih nalog.

K točki 4:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja in organizacije nalog v finančno računovodskih opravilih.

K točki 5:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehnične smeri ali organizacije dela in 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja in organizacije nalog proizvodnje v kovinsko predelovalni industriji.

K točki 6:

da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na ustreznih delovnih opravilih.

Od točke 1 do vključno 6 gre za dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo. Kandidati morajo imeti družbeno politične in moralno etične kvalitete in smisel za delo z ljudmi.

Prijave je treba vložiti na naslov: IMP — DO „PANONIJA“ Murska Sobota, Kadrovske splošni sektor, v 15. dneh od dneva objave.

Sprejme v delovno razmerje za nedoločen čas, s poskusnim delom 90 dni, delo v izmenah, za naslednja prosta dela in naloge:

1. Kurjač centralne kurjave I.

Pogoji:

- VKV ključavničar ali monter centralne kurjave in 2 leti delovnih izkušenj pri delu z energetske naprave (centralni kotli, kompresorji).
- KV ključavničar ali monter centralne kurjave in 4 leti delovnih izkušenj pri delu z energetske naprave.
- izpit za kurjača parnih kotlov,
- varnost pri delu — tečaj.

Kandidati vložijo prošnje na naslov podjetja: Kadrovske splošni sektor. Možnost nastopa dela je takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe.

ŠE ENKRAT:

Žal se je zgodilo tudi to

V prejšnji številki Vestnika je bil objavljen prispevek Marije Količ iz Murske Sobote pod naslovom Žal se je zgodilo tudi to. V njem obsoja ravnanje delavcev Certusa v Murški Soboti Jožeta Graha in Jurja Voroša. Ker je v prispevku omenjeno moje ime in priimek (Jože Voroša), sem bil ogorčen, ko sem prebral prispevek, kajti na relaciji Lendava — Ljubljana sploh ne vozim avtobusa in je avtorica prispevka očitno napadno navedla ime šoferja avtobusa. Mislim, da bi prizadeta občanka morala preveriti imena delavcev Certusa predno se odloči za objavo v Vestniku. kajti s tem mi je storila veliko krivico. Toliko v vednost bralcem Vestnika. Jože Voroša

ABC POMURKA — GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO, DSSS MURSKA SOBOTA

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

STROŠKOVNEGA KNJIGOVODJE

Pogoji:

- srednješolska izobrazba ekonomske smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih in nalogah

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev poslati na naslov: ABC POMURKA-GLG, Skupne službe Murska Sobota, Trubarjev dvorec 4 najpozneje v 15. dneh od dneva objave. Sprejeti delavec začne opravljati objavljeno dela in naloge takoj.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi, boleči in prerani izgubi naše drage

Ane Pucko

roj. Draškovič
iz Renkovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, zasuli njen prerani grob z vencem in cvetjem, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala zdravniškemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za nego in skrb v času njene bolezni. Iskrena zahvala g. župniku in kaplanu za pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru, zboru KUD Turnišče za odpete žalostinke in predstavnika KS za poslovljne besede.

Renkovi, 4. 9. 1982

ŽALUJOČI: VSI NJENI

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavcar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Dušan Lopar, Feri Maučec (sport), Vlado Paveo, Š

prodam

ZASTAVO 101 B, letnik 1979, dobro ohranjeno, prodam. Križevci, telefon 82-525.
ZASTAVO 750, letnik 1976, registrirano do novembra 1982 prodam. Ogled vsak dan popoldan, Marjan Špindler, Stara cesta 64, p. Ljutomer, In-306
POČITNIŠKO HIŠICO, vino-grad s kletjo in sadovnjak, skupaj 33 arov, v Banlji 238 pri Strigovi prodam. Informacije po telefonu 042-48-522, In-307
VEČJO SLAMOREZNICO s pihalnikom, na kolesih, in suha mešana drva prodam. Bokračji 1, M-3263
DVE KRAVI, breji osem mese-rov, prodam. Tropovci 34, M-3267
WARTBURG, letnik 1979, prevoženih 26.000 km, registriran do julija 1983, prodam. Vanča vas 35, p. Tišina, M-3268
STARO HIŠO sadovnjakom in dokumentacijo za gradnjo nove

prodam. Šebjanič, Stara 14, Mur-ska Sobota, M-3268
FIAT 131 MIRAFIORI, letnik 1980, prodam. Stanko Mes, Ba-kovci, Soboška 43, p. M. Sobota, telefon 76-043, M-3270
SUHE BOROVE DESKE, debe-lina 5 cm, prodam. Jože Ščavni-čar, Tišina 23, M-3273
TELICO, visoko brejo, kontrola A, prodam. Godina, Pečarovi 72, p. Mačkovci, M-3275
TRAJNOGOREČI PEČI in dve peči na olje prodam. Telefon 78-215, M-3276
BREJO SVINJO in koruzo z njive prodam. Dolnja Bistrica 37, M-3280

PRODAM
POHIŠTVO ZA SPALNICO
PRODAM. Krajna 63, p. Tišina, M-3281
AVTO ASCONA 16, letnik 1973, na prodaj. Strukovci 32, p. Bo-donci, M-3282
TAM 2001, vozen z B kategorijo, trajnogorečo peč in električni radiator z garancijo prodam. Franc Grah, Čermelavci n. h., telefon 23-109, M-3283

MALE PUJSKE PRODAM. Pu-var, Krajna 26, p. Tišina, M-3284
LES ZA OSTREŠJE, letve in bukova drva prodam. Telefon 23-578 v večernih urah, M-3285
MALE PUJSKE in lesen kmečki voz prodam. Jože Kranjec, Luka-čevci 8, p. Marjanci, M-3286
PLINSKO PECKO PRODAM. Stanin, Vrtna 8, Murska Sobota, M-3287
STISKALNICO NA TEŽILO za grozdje in jabolka prodam ali zamenjam za manjšo. Bratonci 143, p. Belinci, M-3288
MALE PUJSKE PRODAM. Sa-tahovci 40, M-3289
GS KONFORT PRODAM. Jože Jelenovec, Čopova 15, telefon 22-038, M-3290
MALE PUJSKE PRODAM. Vanča vas 7, p. Tišina, M-3292
ŽITNI KOMBAIN CLASS z diesel motorjem prodam. Čami, Ivanovci 45, M-3293
SEDEŽNO GARNITURO z ležiščnim vložkom prodam. Alojz Smej, Kroška 32/A, M. Sobota, M-3294
STEYER, 28 KS, ugodno pro-dam. Marjanci 82, M-3294

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Andrije Fišerja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam pismeno ali ustno izrekli sožalje. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dr. Horvatu, dr. Vučaku, dr. Hauser Petrovičevi, dr. Kološevi in dr. Štivarlu, ki so mu lajšali bolečine v zadnjih trenutkih življenja. Zahvaljujemo se kolektivom: DSSS KS mesta Murska Sobota, Projektni biro, IMP Panonija, Centralni laboratorij bolnice M. Sobota, Varstvoj Lendava in Društvu upokojencev Murska Sobota.

Žalujoči: žena in otroci z družinami

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je po kratkotrajni in zahrbtni bolezni za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Ivan Antolin

iz Melince

Ob tej boleči izgubi našega predragega, se zahvaljujemo vsem znancem, sosedom, prijateljem in sovaščanom, ki ste dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS Andreju Zadravcu za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Globoko žalujoči: žena Barbara, hčerka Terezija z družino, vnukinja Marija z družino, vnukinja Martina, pravnukinji Valerija in Ksenija ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni in mučni bolezni nas je mnogo prerano za vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča in stara mama

Ana Rengeo

roj. Mesarič iz M. Sobote

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše najdražje se najiskrenejše zahvaljujemo zdravniškemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, Kliničnega centra — oddelkoma za nefrologijo in urologijo v Ljubljani ter vsemu zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnišnice v M. Soboti za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih njenega življenja. Iskrena hvala g. župniku za tolažilne besede ob slovesu in pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in godbi na pihala iz Murske Sobote.

Prav tako se najiskrenejše zahvaljujemo sodelavcem Temeljnega občinskega sodišča M. Sobota in njihovemu predstavniku za poslovilne besede, delovnim kolektivom Pomurka MI TOZD Predelava M. Sobota, Petrol PE M. Sobota, DSSS Radenska oddelk v M. Soboti ter vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje in nam v najtežjih trenutkih stali ob strani ter njen mnogo prerani grob prekrili s številnimi cvetjem.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Neutolažljivi: mož Ivan, sin Ivan z ženo Olgo in sinom Robertom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po krajši in težki bolezni nas je v 69. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, stari oče in brat

Karel Savel

iz Martjanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali. Posebna zahvala zdravnikom in medicinskemu osebju internega in kirurškega oddelka sobotke bolnišnice ter zdravstvenemu osebju ambulant v Martjancih za zdravniško pomoč v zadnjih dneh njegovega življenja. Hvala duhovniku-seniorju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala iz Bakovec za odigrane žalostinke in spremitvo na njegovi zadnji poti, govorniku ob odprtem grobu, gasilcem, sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem ter kolektivom Študentski domovi Maribor, Kulturni center in Mesna industrija iz M. Sobote za izrečena sožalja in poklonjeno cvetje.

Ohranimo ga v lepem spominu!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo dobro mamo, staro mamo in babico

Marijo Barbarič

roj. Domjan
iz Brezovec

spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje — iskrena hvala! Zahvaljujemo se vsem sosedom in vaščanom za pomoč, duhovniku za pogrebni obred in pevcem za žalostinke. Hvala občinskemu odboru zveze vojaških vojnih invalidov in predstavnici KS Brezovci za poslovilne besede.

VSI NJENI

V SPOMIN

4. septembra 1982 sta minili dve leti, odkar je prenehalo biti plemenito srce našemu možu, atu, staremu atu, bratu in ucu

Belu Črnku

strojniku iz Čepinec

Težko je spoznanje, da te ni več med nami, a spomin na te beje živ, tako, kot je živa bolečina ob tvoji izgubi, ki smo te vsi imeli radi. Sveče in rože na tvojem grobu so znak naše ljubezni.

Iskreha hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem preranem grobu.

Neutolažljivi: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Po dolgi bolezni se je v 75. letu starosti za vedno ustavilo srce dobremu možu, očetu in staremu očetu

Kolomanu Mekicarju

iz Sebebovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna zahvala tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za ubrano petje in predstavnici KS za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena zahvala!

Žalujoči: žena in vsi njegovi

ZAHVALA

V 52. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, sin in brat

Koloman Bagari

posestnik
iz Dankovec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami ter nam izrekli sožalje.

Žalujoči: žena Sidonija, hčerka Marta, mama Marija, brat in sestre ter ostalo sorodstvo

LEDAVA

Tekmovanje ekip prve pomoči

Na 9. občinskem tekmovanju ekip prve medicinske pomoči lendarke občine, letos je bilo v Dobrovniku, je nastopilo 12 ekip, ki so pokazale veliko poštenosti in znanja. Med njimi je bila najboljša ekipa INA-Nafte Lendava, pred osnovno šolo Drago Lugarič in krajevno skupnostjo Hotiza-Kapca. Ker je bilo letos za tekmovanje prijavljenih kar 32 ekip, je organizator tekmovanja, občinski štab civilne zaštite, skupaj z občinskim odborom Rdečega križa pripravil še tri sektorska tekmovanja, s katerimi so se štiri najboljše ekipe udeležile tudi občinskega finalnega tekmovanja. Toliko ekip prve medicinske pomoči v občini doslej še nikoli ni tekmovalo, to pa tudi kaže na hiter razvoj, zlasti v krajevnih skupnostih, saj imajo domala v vsaki večji vasi svojo ekipo, ki je pripravljena pomagati ob vsakem času. Najboljša ekipa INA-Nafte bo tekmovala tudi na republiškem tekmovanju, ki bo predvidoma konec tega meseca v Novi Gorici.

Jani D.

MLADI GASILEC IZ BAKOVCE
— Na vodno reševalni vaji enot civilne zaštite na Ledavskem jezeru v Krašjih smo zasledili tudi mlade gasilce — sedemletnega Darka Verša iz Bakovca, ki je z veliko zavzetostjo opazoval tekmovanje. Kot kaže, bo šel po očetovih stopinjah, zlasti, ker pravi, da se je sam odločil za gasilske vrste.

Foto: F. Maučec

KS POLANA

29. krajevni praznik

KS Polana praznuje v nedeljo svoj 29. krajevni praznik. Pripravili so bogat kulturni in športni program. V nedeljo ob 10. uri se bodo začela športna tekmovanja, ob 11. uri pa bo proslava v šolskem soseski v Mali Polani. Slavnostni govornik bo predsednik skupščine občine Lendava Mirko Hajdinjak.

Namenu bodo predali vaški vodovod, to pa ni edina delovna znaka, ki so jo dosegli med dvema praznikoma. Pridobili so še osemenjavno postajo, ki jo bodo predali namenu prav tako v nedeljo. V tem času pa so uredili tudi pošto. Ob prazniku bo KK SZDL najzaslužnejšim občanom podelila priznanja OF.

Š. Sobočan

LEDAVSKO JEZERO

Uspela vaja vodnoreševalnih enot civilne zaštite

Vodnoreševalne ekipe preizkušajo svojo usposobljenost na Ledavskem jezeru.

Foto: Feri Maučec

Občinski štabi civilne zaštite pomurskih občin so skupaj z območno gasilsko organizacijo preteklo nedeljo na Ledavskem jezeru v Krašjih pripravili vodnoreševalno vajo z namenom, da preizkusijo opremljenost in usposobljenost ekip za reševanje na vodi. Na vaji so sodelovale gasilsko-tehnične enote civilne zaštite iz obmurskih krajev Bakovec, Kroga, Bistrice, Trpovec, Gradišča, Tišine, Petanjec, Dokležovja, Izakovec, Melinca in Murskih Krncov ter potapljaška ekipa iz Murske Sobotice. Skupno je nastopilo 112 pripadnikov civilne zaštite.

Vaja je pokazala, da so ekipe različno opremljene, odvisno od razpoložljivih sredstev občinskih štabov civilne zaštite. Sorazmerno dobro so opremljene ekipe iz soboške občine, nekoliko manj iz lendarke občine, saj ekipa z Bistrice ni imela niti reševalnih jopičev. Žal pa ekipe iz radgonske in ljutomerske občine niso nastopile. Kljub vsemu pa je oprema s katero ekipe razpolagajo primerna za uspešno reševanje na vodi. Vsekakor pa jo bo potrebno dopolnjevati. Tudi usposobljenost ekip je na primerni ravni, saj jih sestavljajo ljudje, ki živijo ob reki Muri in so večji ob-

vladovanja vode s čolni. To pa ne pomeni, da tudi v prihodnje ne bi usposabljanju članov reševalnih ekip civilne zaštite namenjali vso pozornost.

Vodnoreševalna vaja enot civilne zaštite je bila organizirana na Ledavskem jezeru z namenom, da se tudi na tem območju organizirajo vodnoreševalne ekipe.

Trenutno že razpolaga z opremo ekipa na Cankovi, v kratkem pa bo opremljena še ekipa v Krašjih.

F. Maučec

BELTINCI

Prijetno srečanje invalidov

Društvo invalidov Murska Sobota nenehno skrbi za boljše počutje svojih članov. V ta namen organizira razna srečanja in izlete, katerih se invalidi dokaj množično udeležujejo. Letos so že organizirali štiri srečanja, in sicer na Tišini, v Bakovcu, Bogojini in Beltincih, v programu pa imajo še dve. Namen teh srečanj je, da bi se invalidi med seboj bolje spoznali, se sprostil in pozabili na vsakodnevne težave, s katerimi se srečujejo. Škoda, da v društvo invalidov ni vključenih še ostalih 15 oostotkov invalidov iz soboške občine, saj bi jim to zelo koristilo.

Preteklo soboto je bilo srečanje invalidov v osnovni šoli 11. oktober v Beltincih, katerega so se udeležili invalidi z območja krajevnega urada Beltinci in treh krajevnih skupnosti mest Murska Sobota — Lendarke, Parka in Partizana. Udeleženo srečanja je najprej pozdravil predsednik sveta KS Beltinci Avgust Farkaš in jim zaželel dobrodoščilo, hkrati pa jim na kratko predstavil Beltince. O pomenu srečanja in delovanja društva invalidov pa je govoril predsednik Martin Perdigač, hkrati pa jim je tudi seznanil z nekaterimi novostmi v zvezi z invalidskimi pokojninami. Ob tej priliki so pripravili bogat kulturni program, v katerem so sodelovali: mešani pevski zbor društva invalidov Murska Sobota, godba Kociper iz Beltincev, recitatorji, harmonikarji in folklorna skupina osnovne šole 17. oktober Beltinci ter solist upokojenec Jože Kamenšek, ki je prisrčno predstavil Gregorčičevega Veselega pastirja. Po končanem kulturnem programu so invalidi nadaljevali srečanje v prijetnem razpoko-
F. Maučec

V GORENJE ELRADU

V dveh podaljšanih izmenah

Da se mora združeno delo v položaju, ko je proizvodnja vse bolj odvisna od preskrbe z reprodukcijskim materialom, posebej še tistim iz tujine, prilagajati založenosti s tem, je znano.

Prvi so to v naši regiji občutili v Gorenje-Elradu. Od prvega tega meseca dela nekaj čez 60 delav v TOZD proizvodnja anten in kablov v dveh podaljšanih izmenah, izmed katerih traja ena kar polnih dvanajst ur. Nujno so se morali namreč prilagoditi potrebam svojih največjih kooperantov, ki katere delajo kanalnike Iskri, Gorenju in Körtingu. Ti imajo namreč velike izvozne obveznosti, posebej še do alžirskih trgov.

Zato so v Gorenje-Elradu nemudoma ukrepali. Ob dveh podaljšanih delovnih izmenah že iščejo trideset novih delavcev, ki jih bodo takoj usposobili za delo za tekočim trakom, nekoliko pa bodo razbremenili sedanje zaposlene v tej proizvodnji še s premostitvijo delavcev znotraj delovne organizacije.

Potrebe kažejo, da bodo v tej TOZD delali s podvojenimi močmi vse do konca leta. In vendar so naleteli na razumevanje med delavkami, in to ne zgolj zaradi zasluzka, ki bo seveda delu primeren.

V. Pavon

Prednost cesti Velika Polana—Gomilice

Razprava o nadaljnji modernizaciji občinskih cest v občini Lendava je bila tokrat organizirana v krajevnih skupnostih Bistrice in Črenšovci. Zakaj v teh dveh krajevnih skupnostih? Ker sta prispevali sredstva, oziroma vplačali občinske cestne obveznosti, ki naj bi bile izplačane že letos. Ker pa je cestni sklad doslej moral plačevati velika sredstva za odplačilo anuitet za najete kredite za doslej že asfaltirane ceste (občinske) in ni bilo denarja za nove naložbe, je sprejeta odločitev, da se plačilo obveznic podaljša na sredo prihodnjega leta, v tem

času pa bi zagotovili sredstva za asfaltiranje ceste Velika Polana—Gomilice, ki ima v programu razvoja lendarke občine do leta 1985 prioriteto mesto. Krajevna skupnost Velika Polana bo zagotovila del svojih sredstev, del sredstev pa bodo najeli pri banki, nekaj pa bo dal tudi izvajalec del. Razprava v omenjenih krajevnih skupnostih je pokazala, da občani podpirajo prizadevanja, to pa je v teh težavnih časih, ko je denarja malo, veliko, saj se le tako lahko rešujejo najbolj preči problemi v občini.

Jani D.

KROG

Zelena luč za samopostrežno trgovino?

Na prvi seji skupščine delegatov krajevnih skupnosti Krog so imeli petek za predsednika skupščine izvolili Janeza Husarja, za predsednika sveta KS pa Kolomana Horvata.

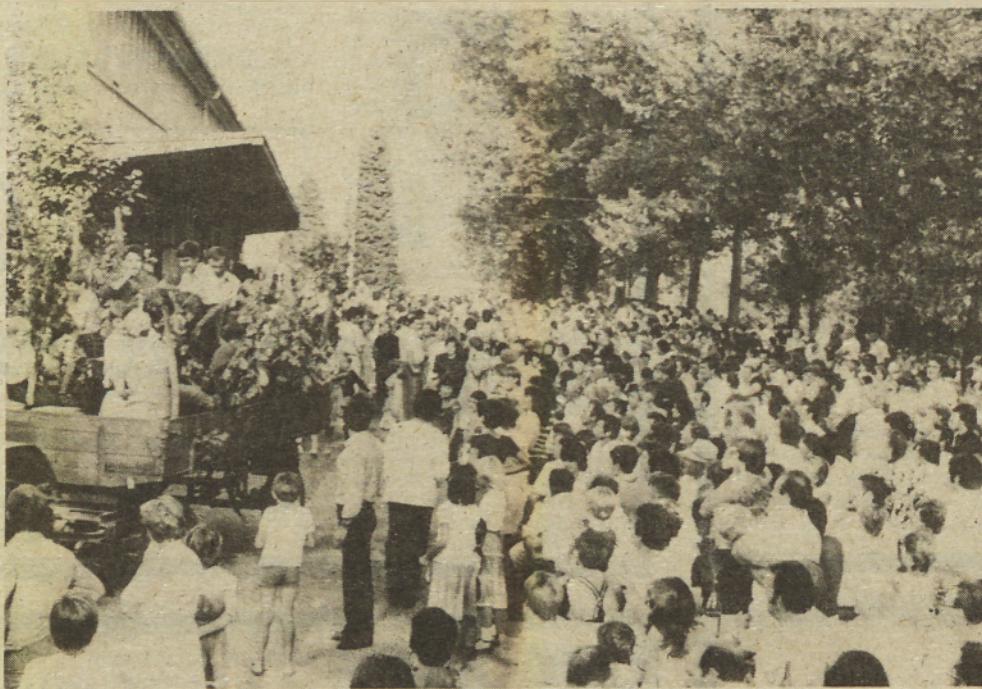
O uresničevanju sprejetih nalog se bodo podrobneje dogovarjali v jesenskih mesecih, zadovoljni pa so s tistim, kar so naredili doslej. Večino vaških ulic so asfaltirali, dela pri obnavljanju vaškega doma so pri kraju, imajo nov brod na Muri, končno pa tudi dokumentacijo za začetek gradnje samopostrežne trgovine. Dokumentacijo okrog zemljišča. Zato je potrebno temeljiti dogovori s Potrošnikom.

Turnišče: cene pujskov

Pretekli četrtek (2. sept.) so rejci pripeljali na sejmšče v Turnišču pujske, prodali pa so jih okrog 70. Najnižja cena je bila 3.500,00, najvišja pa 4.200,00 dinarjev za dva pujska (par).

Dušan Loparnik

PRLEŠKA BRATVA 82

Če bi pričetek katerekoli sezone lahko ocenjevali po prireditvah, ki so pri nas v navadi ob takšnih priložnostih, potem lahko rečemo, da bo letošnja bera grozja obilna in odlična, tako kot je bila minulo nedeljo Prleška bratva 82. Ta tradicionalna prireditev, letos že devetletni zapored, namenjena obujanju spominov na dogajanja okoli trgatve nekoč in prikaz te gospodarske dejavnosti danes, je v celoti uspela, čeprav bi verjetno lahko sam prikaz običajev bil bolj pester, bolj podroben (kot prejšnja leta). Sicer pa se je našlo za vsakega nekaj in verjetno je bilo skoraj 2000

obiskovalcev lahko zadovoljnih.

Pričelo se je že dopoldne ob deseti uri, ko so pričeli prihajati avtobusi izletnikov in posamezniki, ki se jim je mudilo poskusiti letošnjo ranino in mošt. Istočasno pa so si lahko ogledali tudi prostore ljutomerske kleti.

Pravi del se je pričel nekoliko pozneje — ob dveh popoldne — ko so prikorakali člani pihalnega orkestra KUD Ivan Kaučič iz Ljutomer, ko je zapel tudi Ljutomerski oktet in ko je naš Prleški pesnik Manko Golar zrecital svoje pesmi, ki govorijo o vinu in nekaterih škodljivih posledicah — ki se

lahko spremenijo tudi v zabavne.

Prikaz trgatvenih običajev je napovedal predsednik DKIT Miha Belec in otvoril Prleško bratvo, za njim pa so nastopili še humorist DODO iz Murske Sobotice in tekmovalci v dveh kategorijah: ženski in moški, zmagovalci pa so prejeli originalne nagrade: steklenice vina. To pa bi bilo tudi skoraj vse, kar se je v nedeljo dogajalo pri ljutomerski kleti. Pestro, za vsakega nekaj, in precej živahno. Organizacijsko je praznik grozja in vina v celoti uspel.